The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Cable address: Latamerika. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA
SATURDAY, OCTOBER 20, 1956.

LATVIJA

AMERIKĀ
84./517. n-rs. SESTDIEN, 1956. G. 20. OKTOBRĪ 6. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. — EM 8-0792. Telegrammu adrese — Latamerika. ASV redakcija — Arnolds Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.80—$5.60 par vienas collas slejas telpu.

ASV UN KANADAS LATVIEŠU SADARBĪBAS ZĪMĒ

LNAK valdes priekšsēdis A. Svenne ALA's valdes sēdē Ņujorkā

NOLĪDZINĀTS CEĻŠ GLOBĀLĀS APVIENĪBAS UN ZIEMEĻAMERIKAS KULTŪRAS FONDA DARBĪBAS UZSĀKŠANAI

Amerikas latviešu apvienības valdes sēdē 13. novembrī Ņujorkā, kurā piedalījās arī LNA Kanadas valdes priekšsēdis A. Svenne, plaši pārrunāja Brīvās pasaules latviešu apvienības un Ziemeļamerikas latviešu kultūras fonda jautājumus, kuros ASV un Kanadas latvieši ne vienmēr ir vienādās domās.

BPLA lietā A. Svenne paskaidroja, ka Kanadas latviešu vēlēšanās ir, lai globālās apvienības sēdeklis atrastos ASV, lai valdē ievēlētu personas, kas var ierasties sēdēs un lai bez valdes vēl būtu ievēlēta padome. Pēc tagadējā projekta globālai apvienībai būs ļoti grūti strādāt, jo valdes locekļiem nav iespējams sanākt kopā izlemt jautājumus. BPLA aparāts nevar darboties, jo nav pareizi uzbūvēts. BPLA padomes locekļus no ASV varētu ievēlēt ALA's kongress, tāpat kā ALA's valdes locekļus. Tā darītu arī citas zemes, bet BPLA valdes locekļi jāievēl no latviešiem, kas dzīvo ASV. Tas būtu izpildorgans, kas pārstāv visus latviešus, un būtu gatavs rīkoties katrā vajadzīgā brīdī. Kanadas latviešos ir radies iespaids, ka ASV latvieši nav pietiekami aktīvi rīkojušies, lai globālā apvienība varētu sākt darboties.

J. Vinters iesaka, ka BPLA valdes locekļiem citās zemēs būtu jādod iespēja izraudzīt sev vietniekus no ASV dzīvojošo latviešu vidus, ja tie paši nevar ierasties uz valdes sēdēm.

Prks P. Lejiņš paskaidro, ka BPLA statūti galīgā veidā nav vēl izstrādāti un tos var grozīt. Priekšsēdis apšauba, vai būtu vajadzīga īpaši vēlēta padome, jo pēc pašreizējā projekta padomi veido visu latviešu centrālo organizāciju valdes locekļi. ALA's ieskats ir tāds, ka BPLA būs svarīgs ierocis, ko varēs lietot tad, ja būs jārunā visu latviešu vārdā. Tomēr brīnumus no šīs organizācijas gaidīt nevar. Aprūpes un kultūras lietu kārtošana tomēr gulsies uz atsevišķo zemju centrālajām organizācijām. LNA Kanadā ir oficiāli devusi piekrišanu globālās apvienības darbības uzsākšanai un par savu pārstāvi valdē izraudzījusi V. Upeslāci. No Brazīlijas latviešu apvienības saņemts paziņojums, ka par Dienvidamerikas latviešu pārstāvi BPLA valdē izraudzīts Latviešu savienības Argentīnā priekšsēdis Bite. Līdz ar to BPLA var uzsākt darbību.

KULTŪRAS LIETĀS NAV ROBEŽU

Otrs svarīgs jautājums, kurā jāpanāk saprašanās ASV un Kanadas latviešu starpā, ir kopīga Kultūras fonda nodibināšana. A. Svenne paskaidro, ka LNAK atzinusi ALAs ierosinājumu par Ziemeļamerikas latviešu kultūras fonda dibināšanu jau pirms trim gadiem un likvidēja savu Kultūras fondu, tomēr ALA līdz šim vēl nav nekā darījusi, lai šis kopīgais fonds sāktu darbību. ALA vāc līdzekļus tikai savam fondam. Latvieši savās kultūras lietās nevar celt robežas.

Pr-dis P. Lejiņš paskaidro, ka ALA nolēmusi bez kopīgā fonda uzturēt arī ALAs Kultūras fondu un savāktos līdzekļus sadalīt uz pusēm — 50 proc. kopīgam un 50 proc. ALAs Kultūras fondam. Mums jāzina, kā domā rīkoties LNAK. Šogad līdzekļu vākšana vēl notika pēc veciem noteikumiem, bet, sākot ar nākošo gadu, līdzekļu vākšanu varēs izdarīt kopīgi ar vienveida uzaicinājumiem ASV un Kanadā.

A. Svenne paskaidro, ka LNAK ne labprāt atzīs šādu izkārtojumu, ka tikai 50 proc. iet kopīgā fondā un turpina darboties arī atsevišķie fondi. Visi tomēr ir vienis prātis, ka ZALKF darbība jāuzsāk nekavējoties. Paredzēts, ka kopīgā fonda pr-dis ir ALAs pr-dis, bet viņa vietnieks — LNAK pr-dis. Par priekšsēža vietn. ievēl ALAs Kultūras biroja vadītāju J. Kadili, otru priekšsēža vietn. dos LNAK. Atsevišķās sekcijās ALA no savas puses ievēl šādas personas: rakstniecības un preses sekcijā — J. Bičoli un G. Saliņu, Tēlotājas mākslas — prof. J. Kugu un J. Krastiņu, mūzikas — A. Bērzskalnu un prof. A. Ābeli, eksakto zinātņu — prof. P. Krūmiņu un prof. Rāfaēlu, humānitāro un sociālo zinātņu — Dr. J. Volmāru un Dr. P. Norvili, teātra — J. Zaķi un J. Rozi.

ALAs Kultūras fondā bez minētām personām vēl ievēlēja inž. N. Bregži (eksakt. zin.), Dr. E. Andersonu (hum. zin.), O. Grundi (tēlot. m.), E. Ramatu (mūz.), J. Veseli (rakstn.) un P. Ozolu (teātra). Par trimdas mūzeja vadītāju ievēl glezn. Šveicu un viņa vietnieku S. Vidbergu.

PĀRMAIŅAS ASAMBLEJAS DELEGĀCIJĀ

Pr-dis P. Lejiņš ziņo, ka viņam bijušas pārrunas ar Komitejas Latvijas brīvībai pr-di A. Blodnieku par Apspiesto Eiropas nāciju asamblejas latviešu delegācijas sastāvu. Vairāki no līdzšinējiem delegācijas locekļiem atteikušies. Brīvās Eiropas komiteja, kas ir amerikāņu organizācija, uzaicina katras tautības centrālās orgnizācijas nozīmēt delegāciju, kas reprezentētu atsevišķas tautības plašākās aprindas. Pārrunās izvirzījies ieskats, ka KLB dos 5 delegtus, ALA — 5, LAK Eiropas centrs — 3, Kanada - 1 un Austrālija - 1, pie kam viena vieta nav vēl izlemta (delegācijā 16 locekļu).

J. Vinters izsaka domas, ka delegācijā būtu ietilpināmi visu lielāko novirzienu pārstāvji. A. Bērziņš paskaidro, ka KLB pilnvarota sastādīt delegāciju, apspriežoties šinī jautājumā ar BPLA, lai iegūtu tās morālo atbalstu.

TURSS GRIB IEKĻŪT AMERIKAŅU BAZNĪCAS KONFERENCĒ

P. Eglītis ziņo, ka draud nopietnas briesmas, jo Vispasaules luterāņu kongresā, kas notiks nākošajā pavasarī Minneapolē, var uzņemt par pilnitiesīgu locekli māc. Tursu, ko padomju vara iecēlusi par archibīskapu. Šo jautājumu vēl pārrunās nākošajās sēdēs.

STIPENDIJU SKAITS AUG

Kultūras biroja vadītājs Kadilis ziņo, ka piešķirtas vairākas stipendijas, kurām līdzekļus devuši atsevišķi ziedotāji. B. Klints stipendija 350 dol. piešķirta Beatrisei Eglājai (arī pag. gadā viņai piešķīra šādu stipendiju). Inž. Jekstes stipendija — 100 dol. piešķirta Agatei Ķiplokai. Klīvlendas draudzes dāmu komiteja atvēlējusi 50 dol. izsniegšanai kādam latviešu studentam Vācijā. Skaidrītei Pūpolai piešķirti 100 dol. No Kultūras fonda līdzekļiem piešķirtā stipendija izsniegta Beatei Bindemanei. Vēl paliek nepiešķirtas divas stipendijas — korp. Letgalijas 100 dol. un no KF līdzekliem — 250 dol. Lūgumi jāiesniedz līdz janvārim.

Iznākusi jaunā izdevumā 1000 eksemplāros Latviešu pareizrakstības vārdīca. Sastādīta latviešu bibliografija 1955. g. (galv. redaktore Dr. Jēgere). Fraternitas Rusticana, atzīmējot Kārļa Ulmaņa dzimšanas dienu un savas organizācijas 35 gadu jubileju, ziedojusi ALAi 100 dol.

Sporta biroja vadītājs A. Zāģers ziņoja, ka biroja valdē izraudzīts H. Teriņš (Irvingtona, N.J.), E. Oliņš (Milvoki), J. Robiņš (Seatle), V. Vītols (Filadelfijā), A. Ozols (Filadelf.).

ČIKĀGAS DV APVIENĪBAS VALDEI JAUNS SASTĀVS

14. oktobrī DV Čikāgas apvienībai notika pilna biedru sapulce, kuru vadīja plkv. Poruks. Apvienības priekšsēdis A. Vanags ziņoja, ka ievēlēts Zemes valdē līdz ar valdes locekļiem Ozoliņu un Utinānu. Biedru sapulce tomēr lūdza A. Vanagu palikt amatā līdz jaunām vēlēšanām. Apvienību vadīt palīdzēs pr-ka vietn. A. Eglājs, bet aizejošo valdes locekļu vietā nāks kandidāti — A. Burtnieks un A. Eizis.

Atklājot sanāksmi, A. Vanags uzsvēra, ka DV dienu rīkošana ir ļoti apsveicams pasākums, it sevišķi tāpēc, ka tās pārmet tiltu starp divām paaudzēm. Jaunatne noklausījās vērtīgu koncertu un spontāni no sirds sumināja savus cīnītājus. Tas ir liels gandarījums karavīriem. Liela pateicība izsakāma Ozoliņam un Utinānam, kuri ar pašaizliedzīgu darbu sekmējuši apvienības mērķu īstenošanu. Aprūpes daļas vadītājs Utināns ziņo par saiņu akciju, kas noslēgusies 1. oktobrī. Panākti ievērojami ietaupījumi pasta izdevumos. 1. novembrī jāsāk Ziemassvētku akcija, kura turpināsies līdz 30. novembrim. Uzaicinājumus ziedot piesūtīs pa pastu. Pēc līdzšinējiem piedzīvojumiem panākumi ir lieli, parasti saziedo ap $1.000.

DV rīkotajā radio pusstundā Lāčplēšu dienā suminās latviešu patriotus un karavīrus, aicinot ziedot trūkumcietējiem. Latviešu karavīru aicinājumam tautieši vienmēr ir sekojuši un katrs ziedojis pēc savas rocības labajam mērķim. Zināmas iespējas palīdzēt ir arī tautiešiem dzimtenē.

Pulkv. Ozoliņš uzsvēra, ka rokas dažkārt var pagurt neierastā un smagā dabā, bet tās nedrīkst pagurt, noslaukot asaru cietējam un pārsienot brūci ievainotam, — tāpēc palīdzības darbā jāpiedalās visiem.

Lāčplēšu dienu — 11. novembrī — kopā ar jauniešu pulciņu DV apvienība atzīmēs ar attiecīgām svinībām, tāpat pēc plkv. Poruka priekšlikuma plānota kopēja eglīte ar vecajiem strēlniekiem, sakarā ar strēlnieku cīņu 40. gadadienu. Sanāksmi kuplināja inž. Rūvalds ar DV svētku koncerta atskaņojumu no skaņu lentas.

K.

ANGLIJA PASTIPRINA SAVUS GAISA SPĒKUS JORDĀNĀ

ĒĢIPTE APVAINO IRAKU MĒĢINĀJUMĀ PAPLAŠINĀT BAGDADES PAKTU, LĪGUMĀ IESAISTOT JORDĀNU UN ARĪ SĪRIJU, LAI BEIGĀS MĒĢINĀTU GĀZT NASERA REŽĪMU ĒĢIPTĒ

Ammanā. Vidējo Austrumu saspīlējumam turpinoties, Ammanas lidlaukā Jordānā jau tuvākās dienās sagaida ierodamies lielāku skaitu vismodernāko angļu strūkliznīcinātāju, jau Jordānā stacionēto angļu gaisa spēku atbalstīšanai. Lai gan šāds solis nebūt nenorāda uz angļu miermīlīgajiem nodomiem, Rietumu diplomātiskās aprindās valda uzskats, ka tieši šāda Anglijas politika ir spējusi līdz šim saglābt vārgo mieru Vidējos Austrumos. Rietumu diplomāti paskaidro: ja Anglija nebūtu atkārtoti deklarējusi, savas deklarācijas pasvītrojot ar neapšaubāmiem faktiem, ka tā joprojām respektē 1948. gadā ar Jordānu parakstīto savstarpējās palīdzības līgumu, tad Izraēla jau sen būtu pārgājusi Jordānas robežu un Palestīnā notiktu Izraēlas un arabu valstu 1948. gada kara izrādes atkārtojums.

Stāvoklis Vidējos Austrumos kļūst arvienu sarežģītāks. Arabi cīnās ne tikai ar Rietumiem un Izraēlu, bet arī paši savā starpā. Kā jaunākais notikums šai savstarpējā arabu cīņā minams kāda Kairo redaktora, Nasera tuva drauga, uzbrukums Irakas ministru prezidentam. Pēdējais tiek apvainots mēģinājumā paplašināt Bagdades paktu, tur iesaistot arī Jordānu un Sīriju, tādējādi ne tikai cenšoties sagraut arabu līgu, bet ar laiku mēģinot gāzt Nasera režīmu Ēģiptē.

LAI SASKAŅOTU VIEDOKĻUS

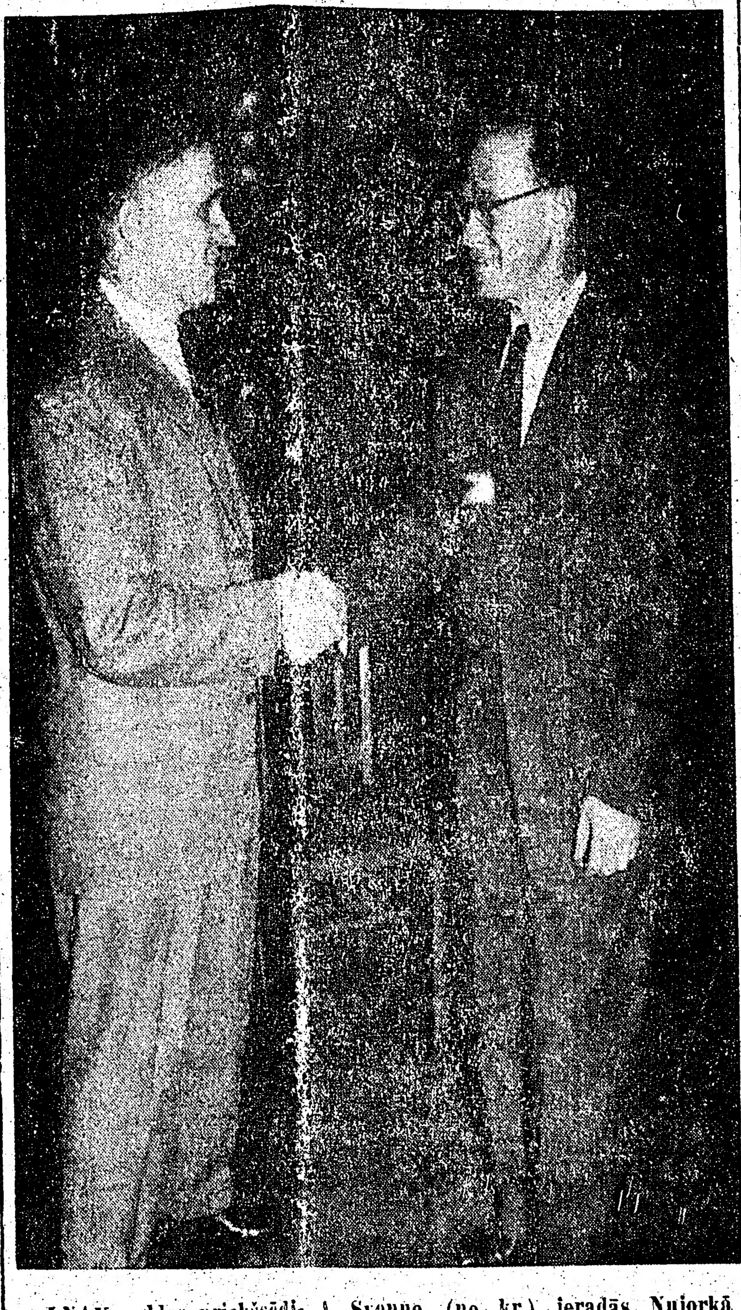

LNAK valdes priekšsēdis A. Svenne (no kr.) ieradās Ņujorkā ALA's valdes sēdē, kur viņu sagaida priekšsēdis prof. P. Lejiņš.

PALESTĪNĀ STĀVOKLIS KLŪST BĪSTAMS

Jordāna gaida jaunu Izraēlas uzbrukumu

Jordānas ārlietu ministrija ziņo, ka jauna Izraēlas uzbrukuma gadījumā tā gatavojas izmatot savstarpējās palīdzības līgumus ar Angliju un Iraku, pieprasot abu pēdējo valstu militāro atbalstu.

Ammanā. Pavirši skatoties, pēdējā laika notikumi Palestīnā nav nekas vairāk, kā jau gadiem ilgo nemiera cēloņu turpinājums Izraēlas un četru arabu valstu — Jordānas, Ēģiptes, Sīrijas un Libānas — starpā.

Bet šoreiz ar paviršu skatu vien nepietiek. Jordānas upes ielejā un pie Jordānas un Izraēlas robežas līnijas kļūst asākas, robežstarpgadījumos piedalās jau ievērojami spēki, līdz ar to skaitliski daudz lielāki kļūst arī cilvēku zaudējumi. Bez tam, Ēģiptei un Sīrijai tagad ir padomju bloka ieroči un kara materiāli.

Par vienu no ievērojamākajiem notikumiem šai Vidējo Austrumu saspīlējuma periodā Rietumu pasaule atzīst Jordānas karaļa Huseina lēmumu pieprasīt militāro palīdzību no sava brālēna Irakas karaļa Feizala. Iraka īstenībā ir vienīgā arabu valsts, kam vēl joprojām ir draudzīgas attieksmes ar Angliju. Tādēļ Anglijai, Francijai un Sav. Valstīm šāda Jordānas karaļa izvēle ir ļoti pa prātam. Bet. . . karaļa Huseina ienaidnieki Jordānā gribētu, lai karalis meklē militāro palīdzību Ēģiptē un Sīrijā (kā zināms, abas valstis ir apgādātas ar padomju bloka ieročiem un kara materiāliem). Jordānas karalis ir aprēķinājis, ka vietēja rakstura Izraēlas uzbrukumu atvairīšanai viņam pilnīgi pietiktu ar Irakas armijas atbalstu, bet vispārēja kara gadījumā palīdzība būtu nepieciešama arī no citurienes — Anglijas. Irakai ir apmēram 40.000 vīru liela armija, labi apmācīta un arī samērā labi apbruņota. Irakai nav robežas ar Izraēlu un bez tam, Iraka ir vienīgā arabu valsts, kas vēl nav parakstījusi pamieru ar Izraēlu kopš 1948. gada kara pārtraukuma.

Varbūtība, ka Izraēla būtu gatava samierināties tikai ar vietēja rakstura uzbrukumu turpināšanu, kļūst arvienu problēmatiskākas, un līdz ar to pieaug jauna, vispārēja Izraēlas un arabu valstu kara briesmas, kas jaunākajā gadījumā var iesaistīt arī pasaules lielvalstis.

Pēdējās ziņas, kas pienākušas no Jeruzālemes, vēsti, ka Izraēla koncentrē karaspēku pie Jordānas robežas. Izraēlas valdība ir nolēmusi apturēt biežās un nepamatotās arabu slepkavības pierobežas apgabalos, pieturoties pie „aci pret aci, zobu pret zobu" politikas. Tā ir oficiālā Izraēlas valdības nostāja.

Kamēr Izraēla koncentrē savu armiju pie Jordānas robežas, lai gatavotos, kā domā, jaunam atriebības uzbrukumam, Jordāna savukārt gatavojas saukt pēc palīdzības Irakā un Anglijā. Iraka Jordānai savu palīdzību jau ir apsolījusi un nesen, kādā Anglijas ārlietu ministrijas deklarācijā, kas bija domāta Izraēlai un Jordānai, varēja lasīt, ka Anglija joprojām atzīst 1948. gadā parakstīto palīdzības līgumu ar Jordānu un nekavēsies pēdējai palīdzēt Izraēlas uzbrukuma gadījumā. Bez tam Jordānā (Ammanas lidlaukā) jau tagad atrodas zināms skaits angļu strūkliznīcinātāju, kas stāv kaujas gatavībā, lai vajadzības gadījumā atbalstītu Jordānas zemes spēkus cīņā pret eventuāliem iebrucējiem.

Bet Jordānai palīdzība nenāk tikai no Anglijas un Irakas. Ja to sauktu par gaidīto palīdzību, tad palīdzība, kas jau tagad nāk no Sīrijas, jāsauc par negaidītu (Rietumu sabiedroto acīs pat par nevēlamu). Kā jau tas iepriekš minēts, Jordānas karalim Huseinam naidīgas Jordānas aprindas Irakas un Anglijas palīdzības vietā gribētu redzēt padomju bloka ieročiem un kara materiāliem apgādātās Ēģiptes un Sīrijas vienības. Bet tā kā Ēģiptei pašreiz nav laika domāt par savu kaimiņu atbalstīšanu, (Rietumu ziņa, ko Nasers kategoriski noliedz), un tā kā Sīrijai ir mazliet bailes no Irakas, tad karaļa Huseina opozicionāriem vismaz pagaidām ir jāatsakās no savu sapņu piepildīšanās — bet ne pilnīgi. Tas vien, ka Jordāna nav prasījusi Sīrijas militāro atbalstu nenozīmē, ka pēdējā būtu gatava atteikties no savām „kaimiņvalsts tiesībām".

Pēdējās dienās, kā Sīrijas tautas dāvana Jordānas tautai, Jordānā sākuši ieplūst Sīrijas resp. padomju bloka ieroči un kara materiāli, piemēram, tanki, lauku lielgabali, prettanku lielgabali un mīnu metēji.

Ķīnas komūnisti bunto poļu biedrus pret Maskavu

POLIJA UZ NACIONĀLĀ KOMŪNISMA CEĻA

Pekingas valdība ieteic Polijas komūnistiem pieņemt Dienvidslavijas prezidenta Tito komūnistiskās metodes, lai ar to palīdzību poļi varētu izveidot paši savu komūnistisko sistēmu.

Varsavā. Pilnīgi negaidot Polijai radies sabiedrotais cīņā par nacionālo komūnismu un, proti, komūnistu Ķīna, kas, nostājoties pret Padomju Savienību komūnistu pasaules ideoloģiskā karā, domā, ka ceļam uz sociālismu nebūt nav jāved cauri Maskavai.

Nesen komūnistu Ķīnas galvaspilsētā Pekingā notika Ķīnas komūnistu partijas kongress, ko starp citu apmeklēja arī Polijas apvienotās strādnieku (komūnistu) partijas pirmais sekretārs Ochabs. Pēdējais vairākkārt sastapies ar Ķīnas Maocetungu, kas Ochabam ieteicis turpināt cīņu par iekšēju neatkarību un par savas sociālistiskās sistēmas izveidošanu, kā to jau ir paspējuši izdarīt Dienvidslavijas komūnisti. Ochaba un Mao sarunu laiks ir bijis ļoti zīmīgs — jo tieši tad, tikai kādā citā pasaules malā — Jaltā — par to pašu tematu runāja Pad. Savienības komūnistu partijas pirmais sekretārs Chruščevs un „nacionālā komūnisma radītājs" Dienvidslavijas Tito. Šīs sarunas vairs nav nekāds noslēpums. Chruščevs mēģināja pārliecināt Tito par briesmām, kas pasaules sociālismam draud, Maskavas „vienlīdzību visām komūnistu partijām" solījumu iztulkojot par daudz liberālā nozīmē.

Pašreizējās attieksmes, kas pastāv Polijas un Padomju Savienības starpā, dažas komūnistu aprindas mēģina salīdzināt ar attieksmēm, kādas 1948. gadā valdīja Padomju Savienības un Dienvidslavijas starpā, pirms Dienvidslavijas Tito tika izslēgts no tagad likvidētā kominforma. Šāds salīdzinājums tomēr ir ļoti pārsteidzīgs, jo atšķirība starp abām situācijām katrā ziņā ir daudz lielāka un zīmīgka nekā līdzība. Vispirms jau geografiskais stāvoklis ir citāds, un šai gadījumā tas vien jau var būt noteicošais apstāklis, kas spiež poļus neriskēt ar pārāk strauju sava ceļa meklēšanu, lai sasniegtu sociālismu. Otrkārt, Polijas vadošās aprindas nav ieinteresētas atdarināt Dienvidslaviju, nostājoties starp Rietumiem un Austrumiem, izvēršoties par pasaules politikas jautājamo zīmi. Poļi rēķina, ka tas var maksāt par daudz dārgi.

Lai cik arī Polija ilgotos pēc savas neatkarības, viena saite (un tās stiprumu ir gandrīz grūti pārspīlēt) to cieši vieno ar Padomju Savienību un, proti, Polijas robeža ar Vāciju, kas Otram pasaules karam beidzoties, tika nospraustā gar Oderas un Neises upēm. Lai kādas nesaskaņas arī valdītu Polijas un Pad. Savienības starpā, pēdējā pasaules politikā nekad nav kavējusies šai jautājumā atbalstīt Poliju un aizstāvēt Polijas tiesības. Pat trimdas vadošo poļu aprindās kā Anglijā, tā arī Amerikas kontinentā valda doma, ka, lai notiktu kas notikdams, Polija nekādos apstākļos nedrīkst atteikties no savām pašreizējām robežām par labu Vācijai, pat ne tādā gadījumā, ja krievi iedomātos Polijai atdod Pad. Savienībai pievienotās teritorijas.

Polijas atkarība no Padomju Savienības Polijas un Vācijas robežjautājumā tomēr nespēj apturēt poļu nacionālisma augšāmcelšanos, kam Padomju Savienība netīšām pavēra durvis, uzsākot Staļina kulta iznīcināšanu.

Par jaunu pagriezienu poļu nacionālisma atdzimšanā ieskata Vladislava Gomulkas atgriešanos aktīvo komūnistu vadītāju rindās. Gomulka, agrākais Polijas komūnistu partijas ģenerālsekretārs, kā titoists gandrīz 4 gadus pavadīja apcietinājumā, līdz ar to plašās poļu aprindās kļūstot par nacionālisma simbolu. Sagaida, ka viņu jau šonedēļ ievēlēs politbirojā. Sakarā ar Gomulkas „augšāmcelšanos" ir sācies daudzu citu poļu komūnistu (staļinistu) noriets. Kā pirmais no skatuves pazuda Polijas ministru prezidenta vietnieks un politbiroja biedrs Hilarijs Minks. Nav nekāds noslēpums, ka Minkam sekos daudz citu, kas savā laikā nostājās pret Gomulku.

VĒLĒŠANU KAMPAŅA ASV

H. Berga šaržs

Vēlēšanu aģitācijas drudzī demokratu partijas viceprezidenta kandidāts Kīfovers smīnot apgalvo, ka vēlētāji visā valstī pārejot demokratu pusē.

Vai tā tas ir — pierādīs vēlēšanas 6. novembrī.

NASERS SAPNO PAR AŠVANAS AIZSPROSTU

ĒĢIPTES PREZIDENTS NASERS APGALVO, KA PAD. SAVIENĪBA SOLĪJUSIES FINANCĒT AŠVANAS ŪDENSAIZSPROSTU NĪLAS UPĒ.

Kairo. Pēc garāka klusuma perioda Ašvanas aizsprosta jautājumā Ēģiptes prezidents Nasers pirms pāris dienām kādā plašākā preses konferencē Kairo izteicās, ka Pad. Savienība apsolījusi ilgtermiņa aizdevumus Ašvanas ūdensaizsprosta celšanai Nīlas upē. Galīgs lēmums aizdevuma jautājumā tomēr netiks pieņemts līdz tam laikam, kad Nasers dosies savā, jau šī gada augusta mēnesī paredzētajā ceļojumā uz Maskavu.

Divu stundu garā preses konferencē Ēģiptes prezidents Padomju Savienības solīto atbalstu Ašvanas ūdensaizsprosta celšanai Nīlas upē pieminēja divas reizes — abas reizes sakarā ar padomju sūtni Kairo. Nasers aizrādīja, ka aizdevuma jautājumu viņš nav pārrunājis ne ar vienu citu kā tikai ar padomju sūtni. Ārlietu ministrs Šepilovs, kas Kairo apmeklēja šī gada jūnijā, augšminēto tematu neesot pieminējis.

Nasers noteikti noliedza, ka viņš būtu mēģinājis izspēlēt Rietumus pret Austrumiem, iepērkot ieročus padomju bloka valstīs un prasot Padomju Savienības palīdzību Ašvanas ūdensaizsprosta celšanai. Vēlāk Nasers atkārtoja savu agrāko plānu un, proti, ka Suecas kanāla ienākumiem vajadzētu varēt segt aizsprosta celšanas izdevumus Nīlas upē.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibiskaps T. GRĪNBERGS

AGRĀKIE UN PĒDĒJĀ LAIKA EMIGRANTI

P. DREIMANIS

Pēdējā laika latviešu emigranti atšķiras no agrākajiem. Tie bija neapmierināti ar savu stāvokli dzimtenē. Zemniekiem vietām bija maz zemes, un par to bija dārgi jāmaksā. Daudz bija bezzemnieku, kas ilgojās pēc savas zemes stūrīša. Fabriku strādniekiem bija zemas algas; amatnieki un sīktirgotāji pilsētās bija atkarīgi no lielākiem uzņēmumiem, kas paņēma ienākumu lielāko tiesu.

Visi iedzīvotāji Latvijā cara laikos bija ierobežoti tiesību ziņā. Viņiem nebija tiešas brīvības; preses brīvība bija ierobežota. Pārkrievināšanas politika kā smags slogs gulās uz latviešiem. Tā kavēja arī viņu garīgo attīstību. Izceļojot uz Jauno pasauli, viņi cerēja atrast labākus dzīves apstākļus — iegūt zemi, izveidot savu saimniecību, tikt pie turības, baudīt tiesības, vārda un citas brīvības. Šie emigranti nāca no tautas zemākajiem slāņiem. Tikai neliela daļa no viņiem bija politiskie bēgļi, kam draudēja sods par piedalīšanos 1905. g. revolūcijā vai kādā nelegālā organizācijā.

Izceļošanas iemesli parasti noteica viņu nodarbošanos Jaunajā dzīves vietā. Zemnieki meklēja auglīgu zemi un ierīkoja savas saimniecības; pilsētnieki strādāja fabrikās un citos uzņēmumos, kamēr daži no viņiem, netikot pie turības, sāka saimniekot uz savu roku vai kopā ar kādu citu uzņēmīgu cilvēku. Jaunajā pasaulē viņi kļuva brīvi pilsoņi, kas viņus valdzināja un mudināja ieklauties jaunajā sabiedrībā. Līdz ar to viņu lielākā daļa sāka atsvešināties no mātes valodas un tautības. Šo emigrantu pēcnācēji parasti vairs nerunāja savu vecāku valodā un maz zināja par viņu dzimteni. Bet visi emigranti nebija tādi. Daži no viņiem palika uzticīgi mātes valodai un vecāku tautībai. Viņi un daži viņu pēcnācēji arī šodien nav aizmirsuši latviešu valodu un tautību.

Pēdējā laika latviešu emigranti ir pavisam citāda rakstura. Viņi nāk no tautas turīgākiem un izglītotākiem slāņiem, kuriem dzimtenē netrūka nedz darba, nedz līdzekļu. Viņi dzīvoja savā Latvijas valstī, baudīja visas pilsoņu brīvības un nemaz nevēlējās izceļot uz svešām zemēm, bet bija spiesti to darīt, lai glābtu savu dzīvību. Tas viņiem bija jādara diezgan lielā steigā, ko vēl paātrināja vācu armijas vadība ar nolūku neatstāt ienaidniekam - boļševikiem nedz darba spēka, nedz karaspēkam noderīgu pilsoņu. Tādos apstākļos emigranti pazaudēja ne tikai nekustamo, bet arī kustamo īpašumu, izglābjot galvenokārt kailo dzīvību un savu personīgo es.

Tā ir liela bagātība, ko no dzimtenes paņēmuši līdz jaunie emigranti. Izkoptās garīgās spējas, pieredze darbā un sasniegumi garīgās kultūras laukā ir vērtības, ar kurām ikviens ieceļotājs Jaunajā pasaulē var pakalpot tās saimnieciskās dzīves celšanai un garīgās kultūras celšanai. Diemžēl, viņu darbībai ir daudz šķēršļu, un pirmie gadi ir grūti pārvarami. Vispirms šā laikā grūti iemācīties attiecīgās valsts oficiālo valodu tik labi, lai tā nebūtu par šķērsli sekmīgai darbībai. Kad tas sasniegts, tad [illegible] kura dēļ Jaunajā pasaulē aizveras gandrīz visu darba vietu durvis, kaut gan darbinieks ir vēl spēka gados, ar labām zināšanām un bagātīgu pieredzi. Bet galvenais šķērslis ir dzimtenes augstskolā iegūtās speciālitātes neatzīšana, kāpēc no daudziem jaunieceļotājiem tiek prasīta gandrīz vai pilnīga pārkvalificēšanās attiecīgajā arodā, kas prasa daudz laika un līdzekļu. Tas daudziem jaunieceļotājiem nav iespējams, bet jādzīvo ir. Tāpēc daļai labam speciālistam jāstrādā vienkāršs fizisks darbs, kas nenāk par labu viņa veselībai un kopsajūtai.

Atstājuši dzimteni politisko apstākļu dēļ, daudzi emigranti vēlas atgriezties tanī, kad tur nebūs vairs boļševiku. Šī iemesla dēļ viņi rūpējas par savas valodas un kultūras saglabāšanu un attīstību. Vēl ir arī tādi, kas cīnās par dzimtenes atbrīvošanu no boļševikiem. Uz to viņus [illegible] ideāli un [illegible]. [illegible] nacionālisma. Tātad pēdējā laika emigrantiem ir jauni uzdevumi Jaunajā pasaulē, kuru nebija agrākiem ieceļotājiem. [illegible] par tām interesējas. Šī iemesla dēļ viņi ir vienas tautības emigrantiem grūti saprasties. Šo šķelšanos vēl pastiprina komunisti, kuri sastopami agrāko ieceļotāju vidū. [illegible] Padomju Savienības [illegible] viņi cīnās par nekur nerealizētiem un arī nerealizējamiem komunisma ideāliem un līdz ar to [illegible] latviešu kopdarbību.

Vispārīgi agrākie un pēdējā laika emigranti ir divas dažādas latviešu grupas Jaunajā pasaulē, kuras katra reprezentē savu laikmetu latviešu tautas dzīvē. Agrākie emigranti savā vairumā atgādina to latviešu paaudzi, kas pazina Latviju un tās tautu līdz Pirmajam pasaules karam; pēdējā laika emigranti ir Latvijas brīvvalsts pilsoņi ar savu īpatnēju ideoloģiju un centieniem.

Veru Krūmiņu un Augustu Leišupu Toronto sv. Trīsvienības baznīcā salaulājis māc. A. Lūsis

AICINĀJUMS

Šogad paiet simts gadu kopš latviešu tautiskās atmodas laikmeta sākuma. Šis laikmets un tā vadītāji iezvanīja radikālu pagriezienu mūsu vēsturē, un to tā augļiem mēs baudām vēl tagad.

LNAK Kultūras un izglītības nozare tāpēc šai sakarā aicina latviešu skolas un organizācijas visos latviešu centros oktobra un novembra mēnešos organizēt Tautiskās atmodas laikmeta 100 gadu pieminas dienas ar attiecīgiem priekšnesumiem un referātiem.

Nelausim izdzist to dienu pieminai, kas nozīmēja rītausmu mūsu tautai!

Art. Voitkus,
LNAK Kultūras un izgl. noz. vadītājs

MEŽI - LATVIEŠU TAUTAS PATVĒRUMS

SŪTNIS PROF. A. SPEKKE VĒSTURNIEKU SANĀKSMĒ ŅUJORKĀ

Latviešu humanitāro zinātņu asociācijas sanāksmē 14. oktobrī Baltijas brīvības namā Ņujorkā bija ieradies kupls skaits apmeklētāju. Atklājot sanāksmi, asociācijas priekšsēdis Dr. R. Drillis atzīmēja, ka šogad paiet 100 gadu kopš tautas atmodas sākuma. Šinīs 100 gados latvieši no zemnieku kārtas kļuvuši par tautu. Salauzta vācu muižu sistēma, bet mongoliskā Krievija uzspiedusi mūsu zemei cita veida muižu iekārtu. Visā pasaulē uz vienu latvieti ir 2.000 citu tautību cilvēku, tomēr latviešu vārds pasaulē tagad labi pazīstams. Daudzi cittautieši pārsteigti, ka mūsu tautai ir tik liela vēsture, kas sniedzas 4.000 gadus pagātnē. Atzīstot sūtņa prof. A. Spekkes nopelnus latviešu vēstures laukā, Humanitāro zinātņu asociācija uzņēmusi viņu par savu goda biedru. Prof. L. Šules pasniedza sūtnim goda diplomu.

Prof. L. Spekke sniedza interesantu apcerējumu par mežu nozīmi latviešu tautas vēsturē. Ir zināms, ka ap 2.000 gadu pr. Kr. 85 proc. Latvijas territorijas bija apaugušas mežiem. Ap to laiku mūsu zemē ienāca pirmbalti, kas uzsāka cīņu ar mežu, iekārtojot laukus. Latvijas neatkarības laikā mežu platība bija samazinājusies uz 26 proc. no kopplatības.

Izrādās, ka mežiem ir bijusi liela nozīme tautu robežu izveidošanā un aizsardzībā. Lietuvas vēsturē par to ir pētījums, ko veicis poļu vēsturnieks Lom. [illegible]skis. Viņš saka, ka Lietuvu no vācu ordeņa Prūsijā atdalījusi 40 jūdžu plata necaurejamu mežu josla Nemunas kreisajā krastā, kamēr upes labajā krastā bijušas uzceltas daudzas pilis, kas izveidoja aizsardzības līniju. Ja lietuvieši nav saplūduši kopā ar latviešiem, tad tas izskaidrojams ar mežu joslu, kas atdalījusi šīs tautas. Tas pats sakāms par mežu joslu Latvijas austrumos.

Sestā gadsimtā, sākās spēcīga austrumslavu ekspansija. Tā bija varmācīga un nežēlīga. Samērā īsā laikā slavu vara sasniedza Balto jūru ziemeļos. Baltijas tautas bija pasargātas no šī slavu viļņa un etniskā robeža starp latviešiem un krieviem palikusi nemainīga daudzus gadusimtus. Krievu varas nostiprināšanā lielu lomu spēlējuši tā sauc. „voloki", t.i. stigas, pa kurām laivas pārvilktas no vienas upju sistēmas uz otru. Viens no tirdzniecības ceļiem no Skandināvijas uz Bizantiju gāja pa Daugavu, tās pieteku Kapslu, Kapslas plašo ezeru, tad pa sauszemi līdz Katinkas upei, kas ir Dņepras pieteka. (Katinas mežos pie Katinkas upes krievi noslepkavoja 10 tūkst. poļu virsnieku) Ļoti interesantus atklājumus sniedz izrakumi pie Gņezdovas, Smoļenskas tuvumā. Tie liecina, ka savā laikā šis apgabals bijis lietuvisks, pie kam lietuvieši bijuši jātnieku tauta, kas valdījusi pār kādu citu tautu.

No 6. līdz 13. gadsimtam baltu tautas atradās defensīvā stāvoklī. Senprūši patvērās aiz saviem purviem, tāpat jatvingi, lietuvieši savos mežos. Piemērojoties apkārtnei, lietuvieši izstrādāja mežu cīņu taktiku. Lietuvieši, sakarā ar savu centrālo stāvokli baltu tautu starpā, izolējās no ārpasaules savos mežos un asimilēja bēgļus no perifērijas — prūšus, jatvingus un zemgaļus.

Vēl interesanti atzīmēt tautu skaitlisko daudzumu agrākajos laikos. Ir ziņas, ka Lietuvas slavas laikos Lietuvas etnografiskās robežās bijis tikai ap 200.000 cilvēku, bet Lietuvas valstī ietilpstošo slavu skaits — piecas reizas lielāks. No tā redzams, ka Lietuvas valstī, kuru kāds Bizantijas autors nosaucis par varenāko impēriju Eiropā, bijis ne vairāk kā pusotra miljona iedzīvotāju. Kurzemes hercogistē (pēc Dunsdorfa ziņām) bijis tikai 135 000 iedzīvotāju.

Sanāksmē bija ieradies arī LNAK valdes priekšsēdis A. Svenne, kas apsveica sūtni Kanadas latviešu vārdā. Sanāksmes turpinājumā nolasīja vēl šādus referātus: V. Kalniņš — Indriķa chronikas pirmo sešu nodaļu avoti; V. Stalžāns — Rusifikācija latviešu austrumnovados; N. Vīksniņš — Tautas atmodas sākums; J. Krēsliņš — Latviešu strēlnieki pēc 1917. g.; E. Andersons — Anglijas politika attiecībā pret Baltijas valstīm 1918.—20.; V. Bērzkalns — Dziesmu svētku vēsture; B. Jēgers — Daži geografiski darbi par Latviju 19. g. s.; V. Kalniņš — Daži okupētās Latvijas izdevumi; J. Krēsliņš — Latvijas vēstures bibliografija; K. Skapars — 17. g. s. jezuītu annāļu vēsturiskā vērtība.

ATSAUCIETIES, JŪS MEKLĒ!

Tēvs un māte Rīgā, Fr. Engelsa ielā 73 — 2, meklē Kārli un Dzintaru Zālīšus, Kārļa dēlus, dz. Rīgā, 1920. g. 6 apr. un 1925. g. 15. okt.

Piederīgie meklē Baibu Lauri, dz. 1943. g. maijā Jelgavā, un Alisi Krūmiņu, Jāņa m., dz. 1908. g. Velmieras apr. Tuvākas ziņas un adreses var pieprasīt J. Ķiplokam. tel.: OX - 92028, Toronto.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P.Q.,
5210 VICTORIA AVE, APT. 10

Apdrošināšana
14 labākajās sabiedrībās
VALD. BEBRIS
Tel. WA 2-5913,
48 Rathnally Ave, Toronto

PATEICĪBA

Skolas saimes vārdā sirsnīgi pateicos J. A. Ivanam par skolai ziedotiem $50,00. resp. DM 207,50.

E. Āboliņš,
Augustdorfas ģimnazijas insp.

LASĪTĀJU VĒSTULES

TURSS NEVAR AIZSTĀT GRĪNBERGU

Latvijas Amerikā redakcijai.

Nav tā, kā saka E. Lapiņš 3. oktobra vēstulē.

Luterāņu pasaules federācijas prezidents nav Dr. Franklins Klarks Fraijs, bet gan Hanoveras bīskaps Hanss Lilje. Fraijs varētu būt nākamais prezidents federācijā, kas sapulcēsies nevis nākamā rudenī, bet 16. augustā uz 10 dienām Mineapolē. Fraijs ir Amerikas apvienotās luterāņu baznīcas prezidents (ULCA), un tādu amatu ieņem arī citos iestādījumos, kādu ir vairāki.

Ir kļūda mest ēnu uz Fraiju par sakariem ar komūnistiem. Viņš ir sens pretinieks un mērķtiecīgas modernā sātanisma apkarotājs. Fraijs nav piedalījies ne Maskavas viesu sagaidīšanā, ne oficiālā pieņemšanā, nedz arī izvadīšanas banketā, bet tikai apspriežu sesijās, turklāt ar tādu uzstāšanos, kas mums var vienīgi patikt. Fakts ir, ka padomju delegācijas locekļi neapmeklēja nevienu luterāņu dievkalpojumu vai funkcionējošu iestādījumu, un tā nebija nejausība. Savus satriecošus novērojumus un atzinumus Fraijs ir publicējis, arī katram latvietim tie ir pieejami un visnotaļ ieteicami publicistiem, lai izvairītos no kļūdām un nezaudētu prestižu lasītāju priekšā. Mums vajadzētu būt mierīgiem un paļāvīgiem, ja smago austrumu problēmu risināšanā piedalās tik spēcīgs vīrs kā Fraijs.

Kādi pierādījumi ir apgalvojumam, ka „Turss šai federācijai jau iesniedzis lūgumu"? Ne Ženevā, kur darbojas federācijas birojs, ne Ņujorkā, kur atrodas Amerikas luterisko baznīcu kopdarbības centrs (NLC), nedz kristīgo baznīcu apvienībā (NCCC) par tādu iesniegumu nekas nav zināms. Ir tikai Tursa jūnijā izteiktais vēlējums preses konferencē un vēlākās pārdomas, ko darīt, ja tāds lūgums ienāktu.

Ir nepareizs apgalvojums, ka „mūsu archibīskaps Grīnbergs automatiski būs nomainīts ar Tursu". Archibīskapa vietu neviens nevar aizstāt, var gan rasties otra pārstāvniecība, tāpat kā Rietumvācija un Austrumvācija, Dienvidkoreja un Ziemeļkoreja, mūsu gadījumā Latvija eksilā un savās robežās, ja tā varētu izteikties.

Tādēļ — jurista Lapiņa pirmais teikums, ka archibīskaps T. Grīnbergs reprezentē Latvijas ev. - lut. „baznīcu trimdā", ir gluži nelaimīgs, un taisni pēdējā vārda dēļ. Ja sirmais virsgans ir tikai trimdiniekiem, kas tad pārstāv territoriālo Latviju? Šī tieši ir tā „vājā vieta", pa kuru okupēto zemju draudzes var iekļūt starptautisko baznīcu forumā. Un ir arī otrādi: ja federācija u. c. b-cas centrālie iestādījumi saņēmuši tikai vēlējumus trimdinieku labā un tālāk tikai negācijas, tad var pienākt stāvoklis, ka par cietējiem tautas brāļiem un ticības biedriem sāk gādāt citi. Mums nav izdevīgi palikt izolētiem. Archibīskaps ir likumīgais visas Latvijas ev. - lut. baznīcas galva. Latviešu sinodes dibināšana šī jēdziena aizstāvēšanai neko nedos, jo tā būs šejienes draudžu apvienība, bet ne vairs Latvijas baznīca.

Par visu jābūt jēdzieniskā skaidrībā. Ar labi domātiem vārdiem vien nepietiek.

Richards Zariņš, Ņujorkā.

KANADĀ

TORONTO

● Pagājušajā nedēļā I latviešu ev. - lut. draudze kopā ar igauņu draudzi parakstīja līgumu ar Kanadas ev. - lut. sinodi par Sv. Andreja baznīcas gadskārtējiem maksājumiem un par šīs baznīcas pāriešanu abu draudžu īpašumā.

Ar nākošo gadu maksājumi par Sv. Andreja baznīcu samazināsies, piem., šajā gadā latviešu draudze maksā $4.000, nākošajā maksās $3.700, pēc tam $3.500 u. t. t. Pirmā obligācija ($60.000), par ko bija jāmaksā procenti, tagad nomaksāta, bet pārējo obligāciju turētāja ir draudze, kas baznīcu pārdeva, un šīs obligācijas ir bezprocentu. Pēc jaunā līguma Sv. Andreja baznīca 1962. gadā pāries pilnīgi draudžu īpašumā.

● Mācītājs A. Briedis Toronto kristīja dvīņu māsas Martu un Mariju Šneideres, Osvalda un Irēnes meitiņas.

● Mācītājs A. Briedis Bramptonā kristījis Indru Līgu Bachu, Tālivalža un Ritas meitiņu.

● Sv. Jāņa draudzes bērnu kases pilnsapulce notiks 21. oktobrī Sv Trīsvienības baznīcā tūliņ pēc dievkalpojuma plkst. 5 un nevis 5,30 kā tas agrāk izziņots. Darba kārtībā dažādi ierosinājumi un statūtu grozījumi.

● Sidrabenes nometnes bērni, kas vēl nebūtu atdevuši no nometnes bibliotēkas vasarā aiztapinātās grāmatas, lūgti tās nekavējoties nodot latviešu sestdienas skolā.

● Toronto Mednieku un makšķernieku kluba kārtējās sanāksmes šai ziemā, sākot ar 1. novembri katra mēneša pirmajā ceturtdienā, DV namā, 123 Hurona ielā.

● 13. oktobrī TLB savās telpās, 198 Osler ielā, atklāja sezonu ar dāmu komitejas rīkotu Rudens vakaru, [illegible] pulcējās ap 60 viesu. Dziedonis A. Bukovska iejūtīgi sniedza latviešu un cittautu komp. darbus mūzikāli apdāvinātās 14 g. v. Anetes Grigales klavieru pavadījumā. Jaunā dzejniece I. Gubiņa atjautīgi pastāstīja par tārpu ģimenes piedzīvojumu uz rudenīgā ceļa, kā arī deklamēja savus dzejoļus. A. Bukovskas klavieru pavadījumā A. Vilkancis izteiksmīgi „dziedāja" mīlas dziesmu sausumā nokļuvušas zivs „technikā". Viņa sniegums izraisīja omulību un daudz humora. Vakara kuplinātājiem viesi veltīja sirsnīgus aplausus un komitejas pr-ce L. Krasta pasniedza sarkanas rozes.

Pie gaumīgi klātajiem galdiem, uz kuriem netrūka arī rudens ziedu, viesi uzkavējās pāri pusnakts stundai, kopīgi dziedot iemīļotās latviešu dziesmas, tērzējot un pa starpām dejojot pie skaņu plašu mūzikas. Biedrības dāmas un pr-ks A. Grigalis rūpējās par sirsnību un jautrību rudens ieskaņu sarīkojumā.

LONDONA, ONT.

● Šogad oktobra pirmā puse Londonā ir bijusi bagāta sarīkojumiem, īpaši teātra izrādēm. 12. oktobrī viesojās Teātru draugu biedrības Amerikā ceļojošais ansamblis ar V. Kārkliņa lugu Jaunas asinis. Tēlotāju vidū bija Rīgā labi pazīstamā skatuves māksliniece Lilija Štengele un Jānis Šāberts. Bija patīkami vērot viņu tagadējo spēli un atcerēties viņu uzstāšanos brīvajā Latvijā, kur viņiem parasti uzgavilēja pārpildīta teātra zāle. Londonā no kādiem nepilniem 400 tautiešiem izrādē bija ieradies apmēram 100. Izrādes beigās Lilija Štengele un arī citi tēlotāji saņēma ziedus.

HAMILTONĀ

● Sakarā ar lielo interesi un atsaucību, kāda tika parādīta pag. gadā Kultūras dienu sarīkojumam, HLB valdei ir radusies doma šāda veida sarīkojumu noorganizēt arī šinī gadā, tikai ar to starpību, ka šogad piedalītos tikai Hamiltonā dzīvojošie latvieši. Ir zināms, ka Hamiltonā dzīvo daudzi tautieši, kas veic garīgu darbu, bet kam nav bijusi izdevība to arī citiem parādīt. Protams šādu sarīkojumu varētu noorganizēt tikai tādā gadījumā, ja pieteiktos pietiekams skaits dalībnieku. Tādēļ biedrības valde lūdz visus tos, kas vēlētos piedalīties ar saviem darbiem dzejā vai prozā, gleznām, keramikas un ādas izstrādājumiem, audumiem un citiem rokdarbiem, pieteikties ne vēlāk kā līdz š. g. 20. oktobrim pie O. Zvirgzdgrauda, 27 Nightingale St., tel.: JA 8-3821.

● HLB bibliotēka izsniedz grāmatas lasīšanai 136 Emerson St. (autobuss West Hamilton) katru svētdienu no plkst. 11,00 līdz 2,00 p. p.. Bibliotēkā pašreiz iegādāts atkal vairākas jaunas grāmatas.

● Hamiltonas latviešu bērnu fonda rakstveida vēlēšanu un jautājumu akcijā piedalījušies 248, t. i. 70 proc. no visiem fonda dalībniekiem. Jaunajā valdē ievēlēti: Arnolds Grabis (priekšsēdis), Jāzeps Gaudulis (sekretārs), Marta Kuncāne (kasiere), Asta Zitmane un Alida Andersone (valdes locekles). Kandidātos paliek: Voldemārs Putns, Alfons Zibens un Boleslavs Polis. Revīzijas komisijā ievēlēti: Jānis Dāvis (kom. loceklis), Oskars Moruss (priekšsēdis) un Pēteris Zariņš (ekretārs). Kandidātos: Jānis Mozga, Vilhelms Leja un Vilis Zilgme.

● Latviešu Mednieku un makšķernieku klubs rīko sestdien, 1956. g. 27. oktobrī, pl. 19,30 Rose Room telpās (King un Sanford), biedru un viesu groziņu vakaru ar deju. Spēlēs latviešu deju kapella no Toronto „Tabago". Būs dzērienu galds, ieeja $1,00.

● Svētdien, 28. oktobrī Hamiltonā sāksies vienvirzienu ielu satiksme iebraucējiem no Toronto un citām vietām der uzmanīties, jo par vienvirzienu ielām pārvērstas neskaitāmas ielas, tā ka nezinātājam būs krietni vien jāpaceļo pa pilsētu, lai nokļūtu vēlamā vietā. Galvenās pārmaiņas ir šādas: pa King ielu no Deltas līdz Margretas ielai atļauts braukt tikai rietumu virzienā, bet pa Main ielu no Margretas ielas līdz Deltai tikai austrumu virzienā. Tāpat pa Džēmsa ielu var braukt tikai uz dienvidiem, bet pa Džona ielu tikai uz ziemeļiem. Tāpat vienvirzienu ielās pārvērstas daudzas citas gan lielākas, gan mazākas ielas, kā piem Queen, Victoria, Wellington un citas.

Braucot cauri Hamiltonai, vērojiet ceļu zīmes un virzienu norādījumus.

● Westdālē pilsētas valde ceļ jaunu bibliotēku. Šī bibliotēka nebūs visai liela, bet gan vismodernākā bibliotēka Amerikas kontinentā. Bibliotēkā varēšot iebraukt arī ar vieglo automašīnu un, no tās nemaz ārā neizkāpjot, nodot savu veco un saņemt jaunu grāmatu lasīšanai. Hamiltonieši ar interesi gaida jaunās bibliotēkas atvēršanu, kas paredzēta gada beigās.

● 4. oktobrī brīvmūrnieku mītnē „Scotish Right" notika „Class 20 Accident prevention Association of Ont." gadskārtējais mielasts ar filmu izrādi un priekšlasījumu „Kas ir profesionāls auto vadītājs?" Par šo temu runāja prof. Neubarts no Toronto. Arī 3 latvieši — HSR autobusu vadītāji, bija ielūgti šai sanāksmē. Pavisam piedalījās 500 auto vadītāji.

● LMM kluba Hamiltonā rīkotajās makšķerēšanas sacensībās 22. septembrī piedalījās 11 kluba biedri. Lielāko pikreli — 6,14 lb. izvilka Ziedonis Upīte, atstājot otrā vietā V. K[illegible]ukli ar pikereli 6,11 lb. Lielāko melno basu izvilka Br. Polis 1,25 lb.

● Pīļu medību atklāšanas dienā, 6. oktobrī Luter Marsh medību laukos piedalījās 10 biedri. Labākos rezultātus uzrādīja kluba priekšnieks E Šmits - Kalējs, nošaujot normu un izpalīdzot arī pārējiem biedriem.

EDMONTONA

● Augusta mēneša otrā pusē gandrīz katrs Edmontonas latvietis saņēma paziņojumu par jaunas latviešu ev. - lut. draudzes nodibināšanos, kas darbosies ievēlētās valdes un māc. Bērziņa vadībā. Draudzes valdē par pr-di ievēlēts V. Auziņš, kasieris — E. Freimanis, sekretāre — V. Antona.

Līdzekļi draudzes darbībai esot paredzēti no labprātīgiem ziedojumiem, darbojoties neatkarīgi no visām sinodēm, līdz ar ko draudzes locekļi nebūšot saistīti ar baznīcas nodevām. . . Šādu paziņojumu saņemot, daudzi Edmontonas latvieši jutās pārsteigti, daudzi sarūgtināti, jo līdz šim Edmontonā enerģiski bija darbojusies sv. Jāņa draudze ar māc. E. Cauni.

LATVIEŠU ĀRSTI TORONTO

Dr. J. KAROLS, 404 Delavare Ave tel. LE 4-1681.

Dr. P. BĀRDIŅŠ, 33 Dalton Rd. tel. WA 2-4608 vai WA 1-7208

Dr. SILVIJA UŽĀNS, 52 Linsmore Cres., tel. GL 2892.

Dr. A. TUTERS, 603 Sherbourne St tel. WA 1-4478 vai WA 1-2764

Dr. MARTA SALNA, 547 Hillsdale Ave, tel. MO 1864.

Dr. ED. UPENIEKS, 500 College St., tel. LE 4-5196.

Dr. L. UPENIEKS, 1270 Weston Rd. tel.: RO 2-0962; CH 4-2081.

GALDIŅA APTIEKA, 19 St. John's Rd., tel. RO 2-9548.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

DAUGAVAS VANAGI

DV HAMILTONAS NOD. 6. GADA SVĒTKI

notika 13. oktobrī, tos ar svētbrīdi ievadīja māc. E. Pavasars. Ar īsu uzrunu gada svētkus atklāja J. Gailītis, pieminot kritušos karavīrus, kas savas dzīvības ziedojuši par Latviju. Klātesošie tos godināja ar piecelšanos. A. Štrombergs uz klavierēm atskaņoja Karavīri bēdājās. Sekoja pulkv. J. Rucela referāts „Latviešu leģions 2. pasaules karā". Pēc tam runāja DV KV priekšsēdis V. Mukts un nodeva sveicienus no DV Vācijā un Anglijā, tāpat no grūtdieņiem Vācijā. Runas noslēgumā viņš rosīgākajiem nodaļas biedriem pasniedza atzinības rakstus. Sekoja apsveikumi no DV nodaļām, gan personīgi, gan rakstveidā, kā arī apsveikumi no LNAK padomes pr-ka prof. A. Dreimaņa un valdes priekšsēža J. Svennes. Personīgi sveica Hamiltonas latviešu draudžu un sabiedrisko organizāciju pārstāvji.

Sekoja priekšnesumi, kur dziedāja Ingeborga Bierne un Alberts Vītols. Gada svētki noslēdzās ar saviesīgu vakaru.

PAZIŅOJUMS

Latviešu jaunekļu kristīgā savienība Zviedrijā, zviedru YMCA's atbalstā, noorganizējusi palīdzības sūtījumus veco, slimo un no deportācijām atgriezušos ļaužu grupai Latvijā, — tiem, kas palīdzību paši lūdz un kam trimdā nav piederīgo un pazīstamo. Lai minētajiem tautiešiem varētu sniegt palīdzību un, ja kādam būtu viņu adreses, lūdzam paziņot DV aprūpes daļas vadītājam, 123 Huron St., Toronto.

DV KV Aprūpes daļas vadītājs

APSVEIKUMS

DV Hamiltonas nodaļas Vanagu saime sirsnīgi sveic Arvīdu un Laimdotu Morusus ar dēla ierašanos ģimenē.

PATEICĪBA

Sirsnīga pateicība māc. E. Pavasarim par svētbrīdi DV Hamiltonas nodaļas gada svētkos, sestdien, 13. oktobrī, pulkv. J. Rucelim par interesanto referātu, DV KV pr-kam V. Muktam, māksliniekiem I. Biernai, A. Vītolam un A. Štrombergam, kā arī visiem mutvārdu un rakstveida apsveicējiem.

Tāpat mīļš paldies Hamiltonas latviešu gaidām, skautiem un gūntiņām, kas pielikušas savu roku, lai sarīkojums labi izdotos, kā arī visiem pārējiem, kas atbalstījuši šo sarīkojumu. Sirsnīgs paldies M. Kuncānei par skaisti izvadīto polonēzi. DV Hamiltonas nod. valde.

ATCERĒSIMIES tautiešus vergu nometnēs, invalidus, slimos un vecos ļaudis Eiropā, kā arī grūtdieņus šaipus okeānam.

PIEDALĪSIMIES
ZIEMASSVĒTKU AKCIJĀ

DV KV kasiera pasta adrese: Mr. A. Lucis, 123 Huron Street, Toronto, Ontario, Canada.

BEZ ZIEDOJUMU VĀCĒJIEM, ZIEDOJUMUS VAR IEMAKSĀT:

TORONTO: P. Ratnieks, 123 Huron St. (Redakcijas telpās)
HAMILTONĀ: E. Krasts, 109 Bay St.
MONTREALĀ: N. Veczieдiņš, 3355 Barley St.
LONDONĀ: J. Zviedrāns, 570 Maitland St.
ST. KATERINA: J. Gulbis, 21 Patricia St.
NIAGARĀ: J. Celms, 1912 Delaware Ave.
BRAMPTONĀ: J. Ronis, 2 David St.
KIČENERĀ: J. Zommers, 20 William Street, Waterloo.
NORANDA: E. Spore, 6-C—Ave.
SADBERIJA: Z. Neimanis, 123 Dufferin St.
VINIPEGĀ: J. Staudzs, 668 Toronto St.
VANKUVERĀ: E. Vēršāns, 1944 Adanac St.
ALBERTĀ: E. Delveris, 5011—43 Ave., Red Deer
EDMONTONĀ: R. Vilks, 13311 Dovercourt Ave.
HALIFAKSĀ: A. Silgailis, P.O. Box 436, Sprayfield, N.S.

dien, 1956. gada 20. oktobrī

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P.Q.,
5210 VICTORIA AVE, APT. 16

Apdrošināšana
14 lielākajās sabiedrībās
VALD. BEBRIS
Tel. WA 2-5913,
48 Rathnally Ave, Toronto

PATEICĪBA

Skolas saimes vārdā sirsnīgi pateicos J. A. Ivanam par skolai ziedotiem $50,00, resp. DM 207,50.
E. Āboliņš,
Augustdorfas ģimnazijas insp.

LASĪTĀJU vēstules

TURSS NEVAR AIZSTĀT GRINBERGU

Latvijas Amerikā redakcijai.
Nav tā, kā saka E. Lapiņš 3. oktobra vēstulē.
Luterāņu pasaules federācijas prezidents nav Dr. Franklins Klarks Fraijs, bet gan Hanoveras bīskaps Hanss Lilje. Fraijs varētu būt nākamais prezidents federācijā, kas sapulcēsies nevis nākamā rudenī, bet 16. augustā uz 10 dienām Mineapolē. [illegible]

Richards Zariņš, Ņujorkā.

[illegible]

NEMIERI SVĒTAJĀ ZEMĒ

Ilgstošie žīdu un arabu kaŗi pēc bijušo indiāņu kaŗu parauga un to nākotnes perspektīvas.

Laiku pa laikam visas pasaules preses slejas arvien pārstaigā raksti ar diezgan prāviem virsrakstiem par dažkārt samērā baigiem slaktiņiem starp Izraēlu un Ēģipti vai Jordānu. Tā tas turpinās kādus 8 gadus un varbūt labākā gadījumā turpināsies vēl savus gadus astoņdesmit . . . Līdz šim visus starpgadījumus uz žīdu un arabu robežām, vienalga, vai lieta grozītos ap ūdensvadu pievākšanu, lopu zādzībām, slepkavībām vai mazākām, lokālu apmēru kaujām, vienmēr ir mēģinājusi izlīdzinoši nokārtot Apvienoto Nāciju Palestīnas ieroču pamiera pārraudzības komisija, kuŗa arabu un žīdu aprindās pazīstama ar trim burtiem — MAC. Taču šīs slavenās komisijas darbības rezultāti vienmēr tādi paši: Komisija starpgadījumu izmeklē, visu lietu smalki protokolē — tikpat sīki kā vismaz tūkstoš iepriekšējos gadījumos, un nosūta AN archīvam . . . Protams, komisija katru reizi vienai vai otrai pusei izsaka arī rājienu un pamāca nākotnē turēt mieru, bet parasti jau nākošajā dienā kaut kur uz žīdu un arabu robežām iet vaļā jauns lērums, atkal kaut kur ir kritušie, un Apvienoto Nāciju Palestīnas ieroču pamiera pārraudzības komisija bez noguruma pazīmēm stājas pie jaunā starpgadījuma izmeklēšanas . . . Laiku pa laikam viena vai otra kaŗojošā puse klaji arī atzīst šīs komisijas darbību par neauglīgu (kā pašlaik Izraēla) un, tās darbību boikotējot, palaižas uz savu bruņoto spēku atmaksas uzbrukumiem, ar kuriem beidzot cer pretiniekam „iedzīt" respektu.

CĪŅA STARP DĀVIDU UN GOLIĀTU

Visi šie notikumi, sevišķi Rietumu pasaulē, bieži šķiet neizprotami, bet tie patiesībā atbilst žīdu un arabu ģeografiski politisko reģionu garam un vēsturiskajam attīstības procesam, kas visumā ir ļoti radniecīgs izbijušajiem indiāņu kaŗiem Amerikas kontinentā. Kad apmēram pirms kādiem 50 gadiem Palestīnā radās pirmās, atjaunotās žīdu kolonijas, šiem kolonistiem - zemkopjiem toreiz turku pārvaldītajā apgabalā savu drošību vajadzēja izcīnīt ar dūres tiesībām. Tā radās pirmās žīdu nelegālās kolonistu aizsardzības organizācijas, kuŗas centās aizstāvēt ne vien savus laukus un ganāmpulkus, bet bieži arī kailo dzīvību pret tuksnešu džentlmeņu — klejojošo un laupīt kāro beduīnu — uzbrukumiem. No šīm tagad leģendu apvītajām žīdu organizācijām Palestīnas angļu mandāta laikā izauga internacionāli pazīstamā žīdu pagrīdes armija Haganah, no kuŗas savukārt, 1948. gadā dibinoties Izraēlas valstij, izveidojās tās oficiālā armija, kas, gan būdama visādā ziņā tiešām moderna, tomēr ir mantojusi seno garu. Nav tādēļ brīnums, ka vēl šobaltdien žīdu un arabu kaimiņu būšanas tiek kārtotas pēc sensenā tuksneša likuma: Aci pret aci, zobu pret zobu, dzīvību pret dzīvību . . . Protams, politiskie apstākļi, kā katram ir zināms, ir [illegible] nekā tie bija pirms 50 gadiem, vai pat vēl pirms 10 gadiem. Arabu valstis un tautas, kas apņem Izraēlu, kā teritorijas, tā arī iedzīvotāju skaita ziņā ir desmitlākas par pēdējo, tā ka gluži pamatoti var runāt par cīņu starp Dāvidu un Goliātu. Bet arabu Goliāts militārā ziņā vēl ir visai lempīgs [illegible] Dāvids, kuru ASV [illegible] apgādā ar pašiem modernākajiem [illegible] pašu bīstamāko un intelligentāko [illegible] Tāču arabu Goliāts labi zina un saprot, ka tādu Dāvidu [illegible] mam pieaugot, briest varbūt sensācionāli notikumi, der mazliet iepazīties ar Izraēlas armiju un tās karavīru audzināšanu.

ŽIDU ARMIJĀ

Žīdu armija dažā ziņā ir varbūt pati dīvainākā pasaules armija, un tās audzināšanas darbs īstenībā atrodas civīlistu rokās, taču šis tas varbūt ir noderīgs arī mūsu trimdinieku pārdomām, sevišķi apsveŗot nākotni. Divu gadu obligātais karadienests Izraēlā kā vīriešiem, tā sievietēm kalpo ne vien militārās gatavības apgūšanai, bet ir arī pats svarīgākais faktors pilsoņu sistēmatiskai audzināšanai. Tieši armija ir tā, kas žīdu ieceļotāju bezformas masas no vismaz 50 dažādām valstīm veido par homogēnu tautu ar kopīgu valodu. Bez samērā intelliģentajiem žīdu ieceļotājiem no Amerikas un Eiropas ļoti daudzi Izraēlas pilsoņi savā apsolītajā zemē vēl arvien ierodas arī no visprimitīvākajiem Āzijas apgabaliem. Šie ļaudis parasti ir analfabēti un par senebrēju valodu viņiem īstenībā ir tikai nojausmas.

Tā kā līdz „piena un medus tecēšanai" Izraēlā ir vēl ļoti tālu, tad šiem ļaudīm, arī jauniešiem, grūti strādājot, nav nedz laika, nedz patikas sēsties vakara skolu solos. Taču kad Izraēlā ieceļojušo žīdu jauniešu vecākiem nāk laiks skandināt: „Manem dēlem Borakem jāiet būs ieks rekrutem", tad viņi var būt droši, ka meita vai dēls no karaklausības atgriezīsies kā lasīt, rakstīt pratējs ebrēju valodā. Tiem rekrūšiem, kuri ir analfabēti vai ar nenobeigtu pamatskolas izglītību, karadienesta laikā blakus militārajām nodarbībām jāapmeklē kaŗaspēka vienību skolas. Sakarā ar militāro disciplīnu šajās skolās visam vairumam žīdu sekmes esot lieliskas. Ebrēju valodas kursi ir jāapmeklē visiem Izraēlas karavīriem, kaut tiem arī kabatā būtu Kembridžas, Oksfordas vai citas ārzemju universitātes diploms. Visiem pilsoņiem — ieceļotājiem karadienesta laikā ir jāmācās arī valsts ģeografija, žīdu tautas vēsture un cionisms. Karavīriem ar nenobeigtu vidusskolas izglītību Izraēlas armija sagādā iespējas sagatavoties abitūrij pārbaudījumiem, bet studējošiem vai studijas jau beigušajiem armijā pastāv studiju grupas matēmatikā, filozofijā, dabas zinātnēs un svešvalodās. Katram vienības komandierim ir tiesības izveidot svešvalodu kursus arī virsniekiem un instruktoriem. Neiztirzājot sīkāk Izraēlas armijas izglītošanas un pilsoniskās apziņas audzināšanas metodes, nevar tomēr nepieminēt arī tās pūles karavīriem teorijā un praksē ieaudzināt lauksaimniecības zināšanas. Žīdu likumi nosaka, ka zināms obligātā karadienesta laiks karavīriem jānostrādā lauksaimniecībā. Praksē tas notiek tā, ka karaspēka vienības, sevišķi bīstamos pierobežas ciemu apgabalos, tiek norīkotas palīgā lauksaimniekiem un darbu pārtraukumos vingrinās militārajos pienākumos. Psicholoģiskie novērojumi rādot, ka žīdu ieceļotāji, kas nāk no lielpilsētām, tiešām kara dienesta laikā zaudējot nepatiku pret lauksaimniecības darbiem, kuri Izraēlai arvien vairāk nodrošina uzplaukumu.

PAŠNĀVNIEKU ORGANIZĀCIJA

Varbūt tieši šis nemitīgais Izraēlas uzplaukums, valsts modernā iekārta un iedzīvotāju caurmērā augstais dzīves standarts, īpaši salīdzinot ar kaimiņvalstīm, ir pats [illegible] valdo[illegible] kū[illegible] ci[illegible] skata par [illegible] avotu" [illegible] ie[illegible] labi [illegible] Dāvidu — [illegible] (kas [illegible] par trimdinie[illegible] saimniecis[illegible], ar ka[illegible] tādēļ nespēcīgā niknumā tas atbalsta klejojošo beduīnu un padzīto bēgļu atriebības uzbrukumus Izraēlai.

Cik zināms, no arabu puses visus šos indiāņu parauga kaŗus plāno viens centrs, tā sauktā Fedajina pašnāvnieku organizācija, kuŗa savus ļaudis un viņu uzbrukumus diriģē pēc politiskas situācijas. Interesanti vērot, ka kopš Suecas krizes sākuma ēģiptiešu „ekskursijas" Izraēlā ir tikpat kā izbeigušās, bet toties no Jordānas pieņēmušās nepiedzīvotos apmēros. Šķiet, tam ir arī zināms sakars ar Jordānas nākošajām vēlēšanām, kas var būt nozīmīgas turienes valdnieku dinastijas pastāvēšanai. Lai iegūtu vēlētāju masas valdniekam draudzīgajām partijām, kas ir pret Jordanas ēģiptizēšanu, jaunais karalis ir spiests atļaut arabu terroristu darbību pret Izraēlu no savas valsts territorijas.

(Nobeigums 8. lpp.)

Māju īpašnieki, ja jums vajadzīga nauda
uzņēmumam vai personiskām vajadzībām, lūdzu griezties pie
LATVIJA-CANADIAN MORTGAGE Co.
Mēs dodam skaidrā naudā otrai obligācijai uz visu māju, neatkarīgi no 1. obligācijas. Zemi maksājumi. Bezmaksas obligāciju sagāde.
Z V A N I T
EM 8-1242, Toronto

KRĀSU FILMAS UZVARAS CEĻŠ

Krāsu uzņēmumi pēdējos gados strauji sāk stāties melnbalto vietā. Lielākā firma Kanadā, kas attīsta un kopē krāsu uzņēmumus, ir „J. Benjamiņa filmu laboratorija", kas pēc spožajiem panākumiem nesenajā foto rūpniecības izstādē Royal York viesnīcā [illegible] ar Kodeka firmu arī par krāsu negatīvu apstrādāšanu. Šai sakarā uzņēmums jau tuvākā nākotnē divkāršos savu darbību.

LNAK Kultūras un izglītības nod. jauns vadītājs

LNAK Kultūras un izglītības nozare, kas pēc H. Tichovska atteikšanās labu laiku bija maz aktīva vadītāja trūkuma dēļ, tagad darbu sākusi ar jaunu sparu mācītāja A. Voitkus vadībā. Pirmajā sanāksmē jaunajā amatā viņu apsveica LNAK valdes pr-dis A. Svenne. Sēdē piedalījās: E. Dzenis, J. Mežaks, A. Ezergailis, A. Ozoliņš, B. Šenkēviča, kas vadītāju iepazīstināja ar sa[illegible] nodaļas darbību. Tā J. Mežaks īsumā atreferēja šinī rudenī notikušo skolotāju konferenci un pastāstīja par Skolu klēti un Skolu fondu, kurā pašreiz ir $210,53.

A. Ozoliņš ziņoja, ka neklātienes skola taisoties sarukt skolotāju trūkuma dēļ, kaut gan skolēnu netrūkstot. Viņš lika nozares darbiniekiem pie sirds neļaut šim vērtīgajam un vajadzīgam pasākumam apsīkt pavisam.

A. Ezergailis, kas tikai nesen uzņēmies LNAK bibliotēkāra pienākumus, savas domas izteica šinī nozarē un B. Šenkēviča atgādināja nepieciešamību sarīkot tautas atmodas laikmeta atceri. Tā kā Toronto jaunatnes pulciņš Lāpa jau iesācis priekšdarbus šāda atceres vakara sarīkošanai, tad sēdes dalībnieki vienojās sazināties ar „Lāpu" un rīkot kopīgu atceri.

KAS VARĒTU aizdot vai pārdot žurnālu ZVAIGZNE 12. nr.?
Lūdz zvanīt LA red. EM 8-0792.

CHRUŠČEVS GRIB PELDĒTIES VIDUSJŪRĀ

Lai to varētu, jāpielūdzās divkosīgais Tito

Dienvidslavijas visvarenais Tito savu misiju pie Melnās jūras beidzis. Satikšanās ar Kremļa dūžiem izdevusies, „pasaules pārvaldīšana nākotnē" pārrunāta. Tito atgriezies savā Belgrades rezidencē, lai turpinātu tālāk savu divkosīgo spēli — skatoties gan uz Rietumiem, bet sirdī tomēr dalot ar Austrumu sarkanajiem.

Reizē ar Tito atgriešanos Belgradē, Dienvidslavijas galvaspilsētā ieradušies arī itāliešu, rumāņu, bulgāru un franču komūnistu partijas pārstāvji. Tas rāda, ka Tito un Chruščeva sarunu rezultātā radies jauns stāvoklis, kas, varbūt, prasa jaunu pieeju starptautiskā stratēģijā. Pirmām kārtām, liekas, būs jāpārrunā stāvoklis, kas radīsies tad, ja no Rumānijas un Ungārijas būs jatvelkas Sarkanarmijas daļām.

Pad. Savienības karaspēka atvilkšanu no Dienvidaustrumeiropas Tito prasīja jau sen. Krievu iebildumus, ka Ungārijā, Rumānijā un Bulgārijā novietotās daļas ir tīrais okupācijas karaspēks, Tito uz stingrāko noraidīja. Tito prasība krieviem ir, ka minētajām valstīm — satelītiem vispār — jādod pilnīga rīcības brīvība. Šāda iespēja nevarot būt tikmēr, kamēr Pad. Savienības karaspēks atrodoties satelitu valstīs. Ir ļoti saprotama šāda Tito prasība, sevišķi, kas attiecas uz Dienvidslavijas kaimiņvalstīm — Ungāriju, Rumāniju, Bulgāriju. Ar padomijas karaspēka atrašanos šinīs valstīs, apdraudēta ir arī pati Dienvidslavija.

Politiskie novērotāji tagad spriež, ka Chruščevs beidzot nolēmis augšminētām domstarpībām radīt beigas. Chruščevs vēlās peldēties Vidusjūrā, kāpēc jāpielūdzas Tito. Kremļa vienīgais nolūks ir izlīgt ar Tito. Jautājums paliek tikai, vai komūnistu partijas varenajiem izdosies iegūt Maskavas generālštāba piekrišanu sava plāna realizēšanai, vai Chruščevam laimēsies pie malas dabūt savus iekšpolitiskos ienaidniekus.

ARABU KĀRDINĀJUMS

Chruščeva arguments, ar ko viņš domā savā pusē dabūt Pad. Savienības militāristus un uzvarēt savus politiskos pretiniekus, ir t. s. „arabu kārdinājums". Ievērojot pašreizējos starptautiskos strīdus, Pad. Savienībai, domā Ņikita, ir nepieciešami jāiesaistās Vidusjūras telpā, jāuzņem ciešs kontakts ar arabu valstīm. Bet to panākt var tikai tad, ja „Austrumbloka" valstis izvēršas par respektējamu faktoru starptautiskajā politikā. Un to tik [illegible] izveidot panākams tikai ar Dienvidslavijas piekrišanu un atbalstu. Albānijas pozicijai nav tik ilgi nekādas nozīmes, kamēr Dienvidslavija ir neitrālizēta. Komūnistu partijas sekretāra domā, īsos vārdos pasakot, ir: vēl vairāk nomalē aizbīdīt Staļina kultu, kas Pad. Savienībai nolaupīja Tito, tanī vietā atgūstot Dienvidslavijas labvēlību un līdz ar to ekspansijas iespējas Vidusjūras telpā.

Ja Pad. Savienība no Ungārijas, Rumānijas un Bulgārijas atvilktu savu karaspēku, ceļš būtu brīvs Donavas valstu saimnieciskai un politiskai sadarbībai — ir Tito doma un reizē prasība Chruščevam. Skaidrs, ka tad būtu izveidota arī spēcīga valstu grupa, kas attaisnotu Chruščeva izplānoto „Austrumbloka valstu savienību", kas uzņemtu draudzīgus sakarus ar arabu valstīm.

Cik tālu Melnās jūras konference devusi rezultātus, nav zināms. Oficiālie paziņojumi nekā tuvāk nesaka. Bet ka Tito būtu atgriezies tukšām rokām, tā nav patiesība. Tito valsts ģeografiskais stāvoklis ir ļoti izdevīgs, gluži kā Pad. Savienības tieksme iespiesties Vidusjūras telpā tik kārdinoša, ka bezrezultātu sarunas nemaz nevarētu būt notikušas.

Tāpēc nav brīnums, ja tuvākās nedēļās Maskavas radio paziņo, ka atkal „trīs valstīm dota pilnīga brīvība", ka „Padomijas karaspēks atstāj draudzīgo Ungāriju, Bulgāriju un Rumāniju." Kāpēc viņš to dara? — Lai nākotnē radītu vēl lielākas briesmas Brīvajai pasaulei. Šoreiz arabu periferijā. Bet ko nozīmē pasaules iemānīšana komūnistu murdā, par to lieki tērēt rindas.

Austrumos veidojas jauni tumši mākoņi. Tos saredzēt vajadzētu Rietumu valstīm.
Mks

Savienotās VALSTĪS

CIKĀGĀ

● Vēlreiz Kaķīša dzirnaviņas mals mandeles, riekstus un citus gardumus E. Kores - Krūmiņas Kārļa Skalbes pasakas dramatizējumā svētdien, 21. oktobrī, plkst. 4.30 p. p. Hull House telpās, 800 S. Halsted St. Visus runčus, kaķus, burvjus un pat ķēniņu izkārtojusi Ilze Šimane, un tie rīkosies Arnolda Šimaņa celtās skatuves dzirnavās, bet Nacionālās operas bij. baletsolists Eižens Mežulis liks dancot burvjiem un raganām. Ieejas maksa pieaugušiem $1,00, skolniekiem un studentiem $0,50. Biļetes var iepriekš pasūtināt pa tālr. MO 6-5399 no pl. 7—9 darbdienas vakaros. Izrādes dienā kase būs atvērta pirms sākuma.

● Apvienība Jaunā Dzīve rīko publisku priekšlasījumu - ciklu: „Dieva baušļu izpratne un pildīšanu mūsu dzīvē." Cikļa pirmā lekcija par baušļu izšķirīgo nozīmi notiks trešdien, 24. oktobrī, pl. 7,30 vakarā Hall House zālē. Lektors - mācītājs Jānis Strautnieks. Otrā lekcija — par pirmiem trim baušļiem būs trešdien, 7. novembrī, pl. 7.30 vak., tajās pašās telpās. Lektors - māc. G. Straumanis. Visi tautieši laipni aicināti piedalīties šajos nopietnajos priekšlasījumos ar diskusijām.

● Latviešu IWCA's pulciņš uzsāka savus priekšlasījumus ar mācītāja G. Straumaņa lekciju „Dieva prāts un cilvēka atbildība". Sekoja pārrunas. ro.

GRAND RAPIDI, MICH.

● Republikāņu partijas komitejas priekšsēdis Grand Rapidos adv. J. Haulits lūdzis latviešu biedrības valdi, lai tā noorganizē informācijas sapulci vietējās latviešu kolonijas locekļiem. Biedrība šo lūgumu ievērojusi, un sapulce notiks svētdien, 21. oktobrī pl. 5 p.p. 342 Bridge N. W. Tajā runās kongresa loceklis Džeralds Fords, jun., pastāstot par republikāņu partijas politiku un vēlēšanu platformu. Būs iespēja uzstādīt arī jautājumus. Šajā sapulcē būtu vēlama plaša tautiešu piedalīšanās.

INDIĀNAPOLE

● Amerikas latviešu teātra Ņujorkas ansamblis 5. oktobrī viesojās Indiānapolē ar O. Nīla lugu „Anna Kristī", Ilgas Liepas režijā. Bija baudījums pēc ilgāka laika atkal redzēt uz skatuves mums labi pazīstamos aktierus Jāni Neimani, Kārli Ģērmani, Helgu Gobzini un Ņinu Melbārdi, sniedzot skaisti niansētu tēlojumu. Šoreiz gan mums pasveša rakstnieka lugu tulkojumā, bet tas neliedza dzīvot līdzi labajam tēlojumam, latvietim mēģinot iedziļināties pasvešākas vides un izjūtu uztverē.

— Redzi, mūsu šefs priekšpusdienu pavada birojā, kur pārrunā par golfa sacīkstēm, bet pēcpusdienu — golfa laukumā, kur kārto savas veikala lietas.

AIZ KAIMIŅA ŽOGA

BĒGĻU DZĪVES AINAS RIETUMVĀCIJĀ

VISVAIRĀK IZCEĻO UZ ASV

Pēdējā laikā arī latviešu bēgļu vidū atsaucību radis aicinājums „par visu varu atstāt Vāciju un braukt uz ASV". Daudzi tādi, kas nav savā laikā domājuši par izceļošanu, čītīgi saiņo mantas, lai „X-dienai" pienākot, viss būtu kārtībā.

Un ne viens vien no šīs grupas ļaudīm jau ir aizbraucis uz Ameriku. Kāpēc tāda pārliecības maiņa? Arī invalīds Kārlis Eniņš, kuru agrāk neņēma pretī plaušu slimības dēļ, ir jau atstājis Vāciju. Viņš raksta:

„Visu laiku mani uzskatīja par tberneku. Taisnība, savā laikā vairākus gadus sabiju sanatorijā. Bet kur jau tas laiks, kopš no šīs slimības nekā nemanu. Mēģināju vēlreiz — un laimējās. — Nav teikts, ka Vācijā nevarētu dzīvot, taču ASV ir citi apstākļi, cits dzīves standarts un cita izpeļņa. Nenožēloju, ka ierados Cikāgā."

Kādas latviešu sardžu rotas dalībnieks Herb. R., kas visus pagājušos gadus nedomāja par izceļošanu, tagad kārto papīrus, lai varētu izceļot uz ASV. Viņš domā: „Vācijā nav nākotnes. Ja pagaidām vēl pastāv tādas rotas, tad tās ir daudzu laime. Rotu dzīvei izbeidzoties, iesāksies bēdīgākais posms Bundesrepublikas bēgļu dzīvē. Būs vien jāpieņem slikti atalgots darbs, lai kaut kā uzturētu ģimeni un sevi. Vai arī sevi jāpārdod verdzībai — akordam, kur gan var nopelnīt vairāk, bet cik ilgi šādu tempu izturēs Rietumvācijā dzīvojošie latvieši, kas, kā zināms, nav sevišķi stiprinieki? Tāpēc domāju, ka būtu pareizi visiem tiem, kas vien kaut kādā veidā var izceļot, šo iespēju neatlikt. Jo ko var zināt, kas notiek vēlāk."

Šādas un līdzīgas domas vada Rietumvācijas latviešus. Ir invalīdi, kas i nedomā Vāciju atstāt. Viņu uzskats, ka citur nav labāk.

„Ar savu kaŗa invalida renti varu būt apmierināts, varu dzīvot. Protams, ir labāk, ja ir arī darbs. Un tāds man ir," stāsta 70 proc. darba nespējīgais latviešu bij. karavīrs Arvids Pr., kas nodarbināts sardžu rotā. Uz jautājumu, ko viņš darīs, ja rotas vairs nebūs, invalīds saka: „Tad būšu savu daļu iekrājis. Ar laiku jau kaut ko piemērotu atradīšu."

Līdz ar vācu armijas izveidošanu, darba iespējas radušās kazarmu un citu militāru objektu apsargāšanā. Organizācijas, kas uzņēmušās šo pienākumu, meklē cilvēkus. Pieņem pat līdz 65 g. vecus. Priekšroka invalīdiem un pensionāriem. Protams, gan tikai tādiem lielāka iespēja rast nodarbināšanu šinī laukā, kam nav amputētu locekļu. Ir tomēr izņēmumi.

Šo iespēju būtu izmantojuši jau daudzi, ja nebūtu kāds šķērslis — pavalstniecības jautājums. Rietumvācijas armijai piederīgos objektus apsargāt var tikai tādi ļaudis, kam ir Bundesrepublikas pavalstniecība. Uz to armijas vadība skatās stingri. Tā kādam latviešu invalīdam Mitenvaldē darbs bija jāatstāj tikai tamdēļ, ka jauneklim nebija Vācijas pavalstniecība. Nelīdzēja arī tas, ka invalīds pierādīja, ka tādu pieprasījis.

CIK IR TO, KAS BRAUC UZ MERIĻU SALĀM?

Kāds prātīgs latvietis pirms neilga laika no Bundesrepublikas uz ASV rakstīja vēstuli un pastāstīja, ka tie, kas Rietumvācijā strādājot, varot gada laikā iekrāt tieši tik daudz, lai atvaļinājumu varētu pavadīt Mariļu salās. Tā kā rakstītājs ir latvietis, tad, droši vien, viņš rakstījis par latviešiem.

Ir daļēji taisnība šādas ziņas sniedzējam. Ja cilvēks Vācijā nopelna ap 600 marku un vairāk mēnesī, ja viņš ir viens pats, nav jāgādā par bērnu pulciņu un sievu, tad šāds cilvēks var aizbraukt ne tikai uz Mariļu salām vien. Un šādi ļaudis parasti arī braukā . . .

Bet kā jau katrai lietai ir vairākas puses, tā arī šai. Kur, telksim, var aizbraukt un ko var iekrāt ģimenes tēvs, kuram bez paša vēl jāpabaro piecas mutes? Un ja šādas ģimenes galva nopelna krietni mazāk par 600 markām mēnesī? Kas no 400 markām daudzbērnu ģimenei paliek pāri, ja zinām, ka kg maizes Rietumvācijā šodien maksā 80 feniņu, ja vidējā īres maksa ir 25—35 DM mēnesī, ja normāli ģimene nodedzina elektrību par 5 DM mēnesī, ja ogļu centners (50 kg) maksā 4—5 markas? Un kur tad daudzo kāju noplēstie apavi, skolu solos izsēdētie bikšu dibeni?

Tik viegli ar braukšanu uz Mariļu salām nav. Visam lielajam vairumam Vācijas latviešu atvaļinājums bija vien jāpavada uz tās pašas vācu zemes, jānopērk lēta „fēderballe" un sitamā lāpstiņa, lai pēc paliesām pusdienām mazliet izlocītu locekļus kaimiņa vācieša pļaviņā.

Pazīstamas ģimenes puika, kas tikko bija pavadījis savu brāli un māsu uz dzelzceļstaciju braukšanai uz Šveici, kur abi jaunie latvieši baudīs atpūtu kādā šveiciešu ģimenē, teica: „Nu man mājās būs drusku labāk, varēšu labāk paēst. Mums jau vienmēr jāiztiek ar to, ko māte iedala." Šim zēnam taisnība. Cik gan daudzi tūkstoši latviešu Rietumvācijā nedzīvo no rokas mutē?!

Un tas viss laikā, kad Rietumvācijā valda saimnieciskais uzplaukums. Tas rāda, ka bēgļim šinī zemē grūta jo grūta eksistence.
Mks

LIETUVIEŠU KONFERENCE VAŠINGTONĀ

Vašingtonā pag. nedēļu notika lietuviešu konference, kurā piedalījās Lietuvas sūtnis, Lietuvas atbrīvošanas komiteja (VLIK) un citas trimdas organizācijas. Pārrunāja jautājumu kā panākt to, lai Baltijas valstu jautājumu apspriež Apvienotās Nācijās.

Ellisa sala — ASV immigrantu „mazā ellīte" izsludināta izsolei

18. septembrī ASV laikrakstos parādījās sludinājumi, ka 27 akru lielā Ellisa sala Ņujorkas līcī, kas bija pusgadsimtu visu ASV immigrantu bieds, nāk izsolē. Līdz 19. novembrim iesniedzami piedāvājumi pirkt salu ar 35 ēkām, minot cenu.

Nodomi, ka šai vēsturiskajā salā, kas sākumā bija izbraukumu vieta pirmajiem holandiešu ieceļotājiem, vēlāk pirāta Džiba karātavu vieta un ostas aizsardzības forts, Ņujorkas pilsēta ierīkotu apmetni mazgadīgiem noziedzniekiem, bet Ņūdžersija etnisku mūzeju, nav īstenojušies.

BALTIJAS LOČI UZ SUECU?

Tallinas radio ziņo, ka septembra beigās vairāki loči no Baltijas republikām devušies uz Suecu. No šī ziņojuma nevar spriest, kādas tautības šie loči bijuši.

Jaunkanadiešu pieņemšana turpināsies

Kārtējās jaunkanadiešu iknedēļas pieņemšanas sakarā ar pilsonības dokumentu saņemšanu turpināsies Toronto pilsētas valdes namā.

Jaunos Kanadas pilsoņus pieņems pilsētas padomes telpās katru otrdienas vakaru plkt. 8. Šīs pieņemšanas saistās ar mūzikāliem priekšnesumiem, pilsētas valdes telpu apskati pavadoņa vadībā un atspirdzinājumu pasniegšanu. Lūgti piedalīties ir visi jaunie pilsoņi, neraugoties uz etnisko izcelsmi, kaut arī dažos gadījumos rīkojošā organizācija var reprezentēt kādu atsevišķu tautu.

Tuvāko rīkotāju organizāciju saraksts ir sekojošs: 23. oktobrī — Toronto Kivanis klubs 30. oktobrī — Italiešu immigrantu palīdzības biedrība; 6. novembrī - Veikalnieču un profesionālo sieviešu klubs; 13. novembrī — Imperijas meitu ordenis; 20. novembrī — Kanadas poļu kongress; 27. novembrī — Kanadas ungāru federācija; 4. decembrī — Imperijas meitu ordenis; 11. decembrī — Veikalnieču un profesionālo sieviešu klubs un 18. decembrī — Kanadas kristīgo un žīdu padome.
C. S.

CEĻA VĀRDI

Ir tikai nedaudzi cilvēki, kas spēj skatīties patiesībai acīs un to arī pateikt.
Bindings

Tiklīdz gars ir ievirzīts uz noteiktu mērķi, tam daudz kas atklājas, — tālas domas un notikumi bēg paši no sevis un steidzas tam pretī.
Hans Karosa

Garīga cilvēka lielums vienmēr paliks neredzams tam cilvēkam, kas ir liels miesīgajā pasaulē.
Paskāls

Nav nekāda māksla būt garīgi oriģinālam tam, kas nevienu un neko nerespektē.
Goete

PA GARA GAISMAS KĀPNĒM

Kā Vilis Dzeroklis iepazīstināja Mārtiņu Dziedzeri ar resliņu

Taisni jābrīnās, kādiem milzu soļiem dzīve joņo uz priekšu. Viņdien, kad satiku Vili, viņš man parādīja, kā teikt, melnu uz balta, cik ļoti esmu atpakaļpalicis visai gara dzīvei.

Taisnība — pēdējās nedēļas nogalēs daudz saules gaismas jau netiku redzējis, taču gara gaismu tiku patērējis lieliem malkiem. Jeb, varbūt, nebūtu lietojis pareizās markas? — Bet septembris jau ir tāds līderīgs mēnesis — dzimšanas dienas, vārdu dienas, mājas iesvētības u. t. t. . . .

Tā Vilis, mani saticis, tūlīt prasa: „Mārtiņ, vai tu vispār zini, kas ir r e s l i ņ š ?" Es sākumā tā kā druscīņ apmulstu. „Vai tā nav kāda jauna deja vai ziepju pulveris?" Vilis tikai rūgti nosmīn un tādā tēvišķā tonī saka: „Mārtiņ, Mārtiņ, kā tu esi kultūrai pakaļā palicis! Tu man tūlīt uz karstām [illegible]ām nāksi līdz, noskatīties īstu [illegible]u. Resliņš vispirms katram ir pa[illegible]am jāredz."

Vilis mani noveda lielā zālē. Zāles vidū rings. Rings kā visi ringi.

„Bet kas šīs milzīgās telpas piepildīs?" prasu Vilim.

„Par to nebaidies — būs stāvgrūdām pilnas."

Kad apskatos apkārt, redzu, ka tauta plūst kā uz lieliem svētkiem, un visi ir priecīgā noskaņojumā. Dārgajās vietās ap ringu sēž gandrīz tikai sievieši.

Tad skaļruņi ierunājas dobja balss — sākšoties cīņas! Tiek pieteikti cīnītāju vārdi. Izrādās, ka visi ir pašreizējie vai bijušie pasaules meistari. Pirmā pārī sastapšoties Georgs Neatvairāmais ar Džo, tā saukto Čigānu.

Vērtīga jau ir pati priekšspēle. Georga sulainis apstaigā ringu un izsmidzina to dažādām smaržām. Savā darbā viņš atgādina rūpīgu franču pavāru. Viņš nerimstas ātrāk, līdz, dažādās smaržas jaucot, ir panākts vajadzīgais efekts. Jo, ja pasaulē ir kaut kas, ko viņa kungs un pavēlnieks nevar ciest, tad tā ir rupjā sviedru smaka. Un tā jau pati par sevi ir milzīga traģēdija, ka Georgs, kas ir džentlemens un gara aristokrāts no galvas līdz papēžiem, ir spiests savu iztiku pelnīt tādā veidā. Bet kur citur viņš, tikai pāris stundas nedēļā strādājot, varētu nopelnīt vairāk kā 100.000 dolāru gadā?

Bet te jau uznāk Georgs pats! Tērpies elegantā rīta mētelī, un ar matu sakārtojumu, kur lietpratējs tūlīt saskatīs laba frizieŗa vairāku stundu rūpīgu darbu, viņš eleganti paklanās zālē sēdošiem un velta tiem tik burvīgu smaidu, kur viņu konkurēt spētu varbūt vienīgi pats Liberači.

Tad pa otra ringa malu ieveļas Džo Čigāns, mazs kā bumba. Viņa mati ir ļoti gaŗi, bet nekārtīgi. Toties vienā ausī viņam ir milzīgs auskars. Viņš paklanās un uzsmaida savu čigāniski nebēdnīgo smaidu.

Ienāk tiesnesis, un cīņa sākas. Kā jau čigāns, Džo ir pilns visādu stiķu un niķu, taču Georga vēsais intellekts vienmēr laikus pamana draudošās briesmas. Ja Džo grasās izmežģīt Georga kāju, Georgs to pašu mēģina darīt ar Džo roku; ja Džo sāk kost Georga ausī, Georgs dara to pašu ar sava pretinieka degunu; ja pirkstus acīs dur viens, otrs dara uz mata to pašu. Bet tas viss acīmredzot skatītājus garlaiko, un daži savu nepatiku jau sāk izrādīt pavisam redzamā veidā. Taču te pēkšņi notiek kaut kas, ko neviens laikam nebija gaidījis — kāds skatītājs, ielēcis ringā, noplēš tiesnesim kreklu no muguras. Pusplikais tiesnesis paziņo cīņu par neizšķirtu. Publikai šis pēdējais gājiens ļoti patīk, un cilvēki, redzami apmierināti, sāk izklīst pa atspirdzinājuma stendiem.

Pavisam citāda jau ir nākošā cīņa, kur Ēriks — milzis no Jukonas, sastopas ar Rokko no Argentīnas mežonīgajām pampām. Izrādās, ka pēdējais jau tīri no bērna kājas lauzis sprandus pusmežonīgajiem vēršiem. Rūcot un spļācot cīnītāji ierāpjas ringā. Ar spēcīgu rēcienu sākas pati cīņa. Un tās šausmīgās grimases, kas pavada kaulu brakšķoņu un stenēšanu! Reizēm esmu spiests šad tad novērst savu skatu, bet, kad redzu sev blakus sausu vecenīti, kas sajūsmā plaukšķina rokas, man sametas kauns par savu bezdūšību.

„Drīz tu redzēsi Rokko pielietojam savu slaveno jaguāra lēcienu," mani informē Vilis. „Rokko ieskriesies un leks savam pretiniekam virsū, to sažņaudzot ap viduki savām kājām kā knaiblēm," piemetina vēl Vilis.

„Bet kas notiktu gadījumā, ja jukonietis palēktu sāņis?" jautāju Vilim savā naīvumā.

„Rokko ielidotu publikā — tas ir viss. Bet tas jau vairs nebūtu nekāds resliņš," man tūlīt atbild Vilis. Nu es jau biju krietnu soli tuvāk resliņa būtībai.

„Bet kas ir tas večuks ar milzīgo spieķi, kas tur ap ringu vazājas?"

„Tas ir jukonieša menedžeris — ļoti bīstams vecītis," paskaidro Vilis.

Pati cīņa vienmēr pieņemas mežonībā. Lāsti un lamāšanās jaucas ar rēcieniem un vaidiem. Bet te notiek kaut kas pavisam negaidīts. Klibais jukonieša menedžeris, pārkāries pār ringu, atvēzējas, un ar savu milzīgo bozi, acīm redzot mērķējot argentīnietim, zveļ un trāpa jukonieša pakausī. Izrādās, ka dienvidnieks vēl pēdējā mirklī bija parāvis savu galvu sāņus, un varenais belziens ir trāpījis nepareizo pakausi.

Sajūsma publikā sit augstu vilni, bet jukonieša menedžeris raud gaužas asaras kā nopērts bērns. Seši vīri aiznes jukonieti uz blakus telpām, un cīņu pasludina par neizšķirtu.

Tad milzīgā sasprindzinājumā tiek gaidīta cīņa par pasaules meistartitulu. Polis Vladeks mēģinās atgūt savu pazaudēto tituli no vācieša Šmita, saukta Žņaudzēja. Hansis Šmits pieder pie tā saukto „baigo" kategorijas, un ar savu aukstasinīgo cietsirdību un kalkulēto brutalitāti ir pazīstams kā „ringa briesmas" profesionāļu aprindās. Abu pretinieku iepriekšējā satikšanās bija beigusies neizšķirti (tā sauktais „techniski neizšķirtais"), jo vienkārši — tanī vakarā bija pietrūcis tiesnešu. Tiem, kam laikus palaimējās izglābties no ringa, gadījās ieskriet satrakotu skatītāju rokās, kas tos līdz nesamaņai piekāva. Bet šoreiz rīkotāji jau laikus bija parūpējušies par policijas papildspēkiem.

Beidzot sengaidītā revanša cīņa ir klāt! Tauta sajūsmā berzē rokas. Beidzot viena kārtīga cīņa!

Taču pats sākums vēl stipri garlaicīgs. Laikam pretinieki baidās riskēt un tikai meklē viens otra vājās puses. Tad vācietis pirmais pārņem vadību un gāž polim pa tukšumiem. Tas pēdējo ļoti sakaitina, un tas savukārt atbild ar spēcīgu kājas spērienu ļoti vārīgā vietā. To varbūt Vladekam tomēr nevajadzēja darīt. Hansis, kādu brītiņu sāpēs pa ringu pavārtījies, paķer mikrofona vadu, un, aptinis to Vladekam ap kaklu, sāk to burtiski žņaugt. Tiesnesim, kas bija steidzies izšķirt iekarsušos cīnītājus, Hans iesper ar kāju pakrūtē, tā kā tas, nabadziņš, izlido no ringa ārā un paliek, milzīgās sāpēs vārtoties, kaut kur starp krēsliem. Bet klāt jau ir pusducis kārtībnieku — vīri tā ap 300—350 mārciņu dzīvsvarā, kas gāžas virsū Hansim. Vladeks pa to laiku jau kļuvis zili melns un uzrāda tikai vājas dzīvības zīmes.

Bet arī publikā notiek visai neparastas lietas, jo gandrīz visi, no krēsliem piecēlušies, kaut ko kliedz. Kā piemēram: „Sado tam nolāpītam polim — viņš to simtkārt pelnījis!" Vai arī: „Šaujiet nost to naciķi un Buchenvaldes slepkavu!"

Ringa virzienā sāka lidot dažādi priekšmeti.

„Kāpēc cilvēki met savas cepures un lietussargus?" kliedzu, pieliecies pie Viļa auss.

„Neviens taču nesviež pats savas mantas, bet cenšas tās kādam izraut no rokām," man atkliedz Vilis.

Kārtībnieki ringā vēl vienmēr nav tikuši galā ar satrakoto Hansi, bet tiesnesis vēl joprojām vārtās zemē, reizēm galīgi pazūdot starp tukšām popkorna kastēm. Policijai vispār darba pilnas rokas — jo kaušanās iet vaļā visos stūros. Kaujas gan par tīri sportiskiem ideāliem — savā starpā kaujas Vladeka un Hanša simpatizētāji — kā arī tiek kārtoti personiska rakstura jautājumi. Brīdī, kad vācieša pretestība jau likās galīgi salauzta, tam izdodas atbrīvot vienu kāju, un dažus mirkļus vēlāk ringā vairs nav neviena policista. Tad Hansis paķer mikrofonu un, to ap galvu griezdams, tur uniformētos vīrus respektējamā attālumā.

Vladeks, lai gan no cilpas atbrīvots, vēl vienmēr guļ zemē nekustoties, un tikai reizēm it kā plāta muti. Ļoti iespējams, ka tie ir vaidi, bet tik klusas skaņas jau neviens nevar saklausīt trakojošajā zālē. Tikai kad ierodas divas ugunsdzēsēju komandas un sāk atritināt savas motorizētās šļūtenes, Hansis izšķiras par kapitulāciju un atstāj ringu, policistu rotas ielenkts.

Atstājis zāli un izgājis dzestrajā naktī, es, pieri slaucīdams, mēģinu sakārtot savus iespaidus.

„Lots of fun, Lots of fun!" es dzirdu saucam no visām pusēm. Ak, tad tāds ir tas resliņš!

Esmu redzējis milzīgas izpārdošanas lielo preču namu pagrabos. Tur jau arī iet traki, sevišķi sieviešu departementos, bet tas viss ir tikai nieks, ja salīdzina ar resliņu.

„Bet vai tu, Vili, man pirmīt nemīnēji, ka resliņu piekopjot arī sievietes? Kāda tur ir vispārējā bilde?" gribēdams galīgi noapaļot savas zināšanas, prasu Vilim.

„Tur tā lieta gaužam vienkārša — uzvar tā, kurai mugurā paliek vēl kaut kas no drēbēm. Bet jāatzīstas, ka kārtīgu sieviešu resliņu neesmu sen jau redzējis. Vienkārši nav tiesnešu, kas būtu gatavi riskēt savu acu gaismu," paskaidro Vilis.

Tā nu es tagad zinu, kas ir resliņš. Resliņš ir pasaules uzskats, kuru īsumā varētu definēt tā: Rēķinies ar cilvēku muļķību, un tu viegli tiksi pie naudas.

Mārtiņš Dziedzeris

KANADIEŠU AUTORE REKLAMĒ SAVU GRĀMATU

KOKTEIĻA PARTIJA PAR 1.000 DOLARIEM

Televīzijas un radio programmu cienītājiem būs pazīstams Keites Eitkenas (Kate Aitken) vārds, balss un arvien smaidošais vaigs. Kanadiešu un amerikāņu klausītājiem un skatītājiem A. kundze, kā viņu sauc darba biedri, draugi, priekšniecība un padotie, ir viena no populārākajām mūsdienu televīzijas un radio darbiniecēm. A. kundze arī daudz ceļo, raksta par visdažādākajiem tematiem, sākot ar bērnu audzināšanu un beidzot ar pasaules apceļošanu. Viņa māca arī namamātēm gatavot ēdienus, pie reizes populārizējot dažādus taukus cepšanai vai vārīšanai, vai citu kādu reklāmējamu preci.

Apmēram pirms gada A. kundze publicēja savas dzīves stāstu, kas sācies Ontario mazā pilsētiņā Bītonā (Beeton) un tagad turpinās Toronto, kur Keite kāpj savas karjēras kalngalā. Grāmatu izdošanas rats griežas lēni, un tā tikai šinī rudenī A. kundzes autobiografija ieraudzīja dienas gaismu grāmatu veikalu plauktos. Izdevējs, balstīdamies uz slavenās autores plašo cienītāju pulku, grāmatu iespieda 10.000 eksemplāros, kas bija jau izpārdoti, pirms grāmatas nonāca izdevniecības noliktavā. Ja parasti Kanadā izdotās grāmatas iespiež caurmērā 4.000 eksemplāros, un to pašus ne vienmēr izpērk, tad par A. kundzes populāritāti nav jāšaubās.

Lai savu grāmatu godam laistu pasaulē, A. kundze sarīkoja Royal York bibliotēkas istabā, apmēram 150 viesiem, kokteiļa partiju, kas izmaksāja ap $1.000. Sienas greznoja jaunās grāmatas vāki, grāmatas eksemplāri no klavieru virses noraudzījās viesu pulkā, pie labi klātajiem galdiņiem. Pati autore tērpusies aveņu krāsas kostīmā viesus sagaidīja pie durvīm, katram pateicot pa laipnam vārdam. Tā kā puse viesu bija no Bītonas un otra puse galvenokārt Toronto preses un radio ļaudis un konservātīvās partijas līderi, tad jāapbrīno viesību lielā saskaņa un jautrība. Neredzēja nevienas garlaikotas sejas. Vienā telpas stūrī ar milzu pavārnīcu no liela trauka varēja smelt pieneņu vīnu. Šādu dziru savā mūžā nebiju garšojusi. Vēlāk gan noskaidroju, ka tā bijusi tikai bole kas nosaukta par pieneņu vīnu.

No Bītonas bija ieradies arī koris, kas ar lielu sirsnību un skaļumu dziedāja dažādas senas dziesmas. Arī viesu pulks, vispārējās jautrības uzmudināts, rāva līdzi, cik nu katrs spēja. Te nu skaidri pierādās, ka latvieši nav vienīgie, kam zināmās reizēs prāts nesas uz dziedāšanu.

Viesu pulkā redzēja Toronto pilsētas galvu un Ontario premjēru Frostu. Pēdējais apsveica Bītonas vecāko iedzīvotāju 90. dzimšanas dienā un, tā kā jaunlaulāts pāris, abi cienījamie kungi roku rokā iegrieza milzu torti.

Viesības, kas sākās plkst. 5, bija paredzēts beigt 7-os, bet pusastoņos vēl neviens pat nedomāja iet mājās, tā ka hoteļa vadībai nācās pāris reizes izdzest uguni par zīmi, ka pienācis laiks šķirties. Un tā stundas novēlošanās viesu pulks beidzot nelabprāt atstāja laipno namamāti, ēdienu un dzērienu bagātību.

Vai izdotie $1.000 A. kundzei ienesīs kādu peļņu, tas ir atklāts jautājums. Bet nav šaubu, ka katrs viesis [illegible] ar cerību, ka autobiografija [illegible] kos vēl citas grāmatas [illegible] B. P.

ŠAUŠANAS SACENSĪBAS SAULAINĒ

LABĀKIE ŠĀVĒJI

Pa labi augšā: intern. sac. balvu ieguva.— Tropiņš 1. v. (no labās), Dizenbachs — 2., Šverns — 3., Rengarts — 4. Pukats — 5. [illegible] kaukis — 6. Vidū: eksternās sac. veiksmīgākie bija — Dizenbachs 1. v., Zilgalvis — 2., Caske — 3., Zirnītis — 4. Priekšā Z. Dizenbachs ar vīra balvām. Pa labi apakšā: kluba valde ar grupas sacīkstēs izcīnīto balvu: pr.ks P. Bērdiņš (1. r. no l.), sekr. O. Bērziņš, 2. r. — kas. L. Ozoliņš, sp. vad. V. Freibergs un pr. v. V. Josliņš. Apakšā 1.: veciru klase 1. v. ieguva J. Plūdums (no l.) un 2. — V. Josliņš. Apakšā 2.: šaušanā ar mazkalibra bisi 1. v. Atkauks (no kr.) un 2. — Ozoliņš.

Mednieku un makšķernieku klubs bija izvēlējies piemērotu laiku savām gadskārtējām eksternām baložu šaušanas sacīkstēm, kas notika svētdien, 14. oktobrī Scarborough, Rod and Gun kluba laukumā. Izdevīgais laiks un lieliskais laukums bija uzmundrinājis šāvējus, jo sacīkstēs piedalījās 29 šāvēji. Netrūka arī skatītāju, un bija pat 70 auto. Grupu sacīkstēs savu māku un prasmi rādīja Hamiltonas, St. Katarīnes un vietējie Toronto šāvēji. No kluba dāmām aktīvi piedalījās tikai viena, pie tam ar teicamiem rezultātiem.

Labākie šāvēji izrādījās A. Dizenbachs, kas sašāva 82 proc. no visa šaujamā baložu skaita. A. Zilgalvis 80 proc., P. Caska no St. Katarīnes 78 proc., E. Zirnītis un M. Rengards 76 proc., M. Šverns 72 proc. un Rests un V. Pukats 68 proc. Godalgas ieguva A. Dizenbachs, A. Zilgalvis, P. Caska un E. Zirnītis. Bez tam A. Dizenbachs ieguva arī būvuzņēmēja J. Gobas dāvāto ceļojošo kausu individuālās sacīkstēs.

Grupu šaušanā pirmo vietu un Puriņa nekustamo īpašumu biroja dāvāto ceļojošo balvu ieguva Toronto komanda, kas sašāva 92; II vietu ieguva St. Katarīnes vienība, sašaujot 74 balodžus no 125. Toronto vienība ceļojošo balvu ieguva jau otru gadu un ja tā [illegible] varēs paturēt savā īpašumā.

Pēc sacīkstēm vakara pusē šāvēji ar viesiem satikās DV Namā, Hurona ielā, kur visi [illegible] jautru stundu, vienojoties nākotnē turēties cieši kopā un sadarboties kopīgam mērķim — lieliem lomiem.

Nākamā tikšanās kā medniekiem, tā makšķerniekiem sestdien, 20. oktobrī, plkst. 8, 125 Breadview Ave., kur notiks LMMK rudens balle.

ALFREDS VILNIS

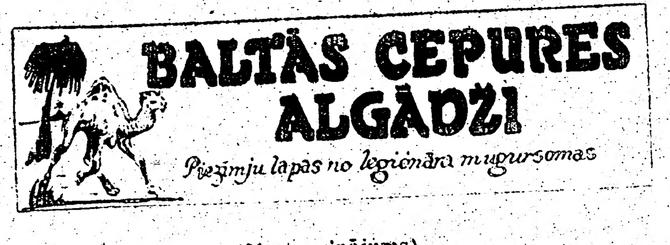

(21. turpinājums)

Bataljona stābs bija apmeties pagodā vienā no bagātajiem ciematiem. Pagodas pagalmā blakus akvārijam, kur mierīgi mutes plātīja zelta zivtiņas, kūpēja lauku virtuve. Stāba piederīgie savas amerikāņu zaldātu gultiņas bija novietojuši gar sienām, moskītu tīklus aizmetinādami aiz Šivas daudzajām rokām. Svētos ruļļus izlietoja ungāru gulaša ātrākai sagatavošanai. Gulašu gatavoja nevis tādēļ, ka uz svēto ruļļu uguns tas vislabāk gatavojas, bet gan tāpēc, ka stāba rotas pavārs bija ungārs. Šis pavārs bija mans personisks ienaidnieks. Ferāņi nicināšanu biju iemantojis ar to, ka pildīju savu slepenā dienesta locekļa uzdevumus pārāk apzinīgi. Novērojis, ka Ferāņi pokeru spēlē uz vienkāršam leģionāram neiespējami augstām summām, biju sācis izsekot viņa gaitas. Toreiz Ferāņi bija bataljona pārsienāmā punkta sanitārs. Ārsts viņu bieži sūtīja uz Hanoju pēc zālēm un pārsienamiem materiāliem. Man bija iespaids, ka Ferāņi no lielās pilsētas, kur bija tik daudz izpriecu, ka vienkārša leģionāra vesela mēneša alga nepietika vienai naktij, parasti atgriezās bagātāks kā aizbrauca. Kad reiz Ferāņi atkal tika nozīmēts braucienam uz Hanoju kopā ar bataljona saimniecības vadītāju virsnieku, kam Nam-Dinā bija aptrūcies uzturvielu, es pieprasīju komandējuma apliecību, lai izpētītu Ferāņi gaitas. No Nam-Dinas līdz Hanojai varēja nokļūt arī lidmašīnā. Tā es jau ilgi pirms Ferāņi, kas pa zemesceļu kratījās uz Hanoju bataljona smagajā mašīnā, nonācu pie kaŗa slimnīcas, kur bija arī medicīnas noliktavas.

Bataljona auto pie slimnīcas piebrauca tikai vakarā. Izlaida Ferāņi un atkal aizbrauca. Intendantūra nedz arī ķīniešu veikaļi tik vēlā stundā vairs nebija atvērti. Tādēļ maiņa varēja doties atpakaļ tikai otrā dienā. Ferāņi iegāja slimnīcā. Vārtusarde man pastāstīja, ka medikamentu noliktava esot atvērta visu nakti, tātad Ferāņi savu uzdevumu varēja veikt jau šodien.

Parasti viņš bataljonā ieradās ar lieliem saiņiem, bet šoreiz no slimnīcas iznāca ar niecīgu paciņu. Salīdzis turpat uz ielas stūŗa rikšu, Ferāņi drāzās cauri visai Hanojai. Es otrā rikšā sekoju. Aiz Hanojas dzelzceļa stacijas, kvartālā, kur bija bagātnieku villas un kur pašreiz mita daži franču armijas stābi, Ferāņi samaksāja rikšam un gāja tālāk kājām. Pa vāji apgaismotajiem bulvāriem, kur pastaigājās tikai kaŗavīri un medībās izgājušās ķīniešu meitenes, sekošana bija viegla. Grūtāka tā jau kļuva, kad Ferāņi iegāja kādā viesnīcā, kas rotājās plakātiem ķīniešu, vietnamiešu, franču un angļu valodā. Franciski bija tikai viens plakāts: armijas piederīgiem ieeja aizliegta! Bet ja Ferāņi, būdams uniformā, varēja ieiet, tad arī es spēros iekšā. Durvju sargs, neredzēti liels ķīnieties, man aizkrustoja ceļu. Kad izlikos viņa franču valodu nesaprotam, viņš stostījās angliski. Kad arī to neievērodams, gribēju sargam paspraukties gaŗām, tas mani satvēra savām spēcīgajām rokām un izmeta uz ielas, aiz muguras man nokliegdams: „Tabū!"

Mans leģiona apakšvirsnieka gods bija iedragāts. To nevarēju pielaist. No tuvākā bāra zvanīju leģiona drošības dienestam Hanojā, pieprasīdams militārās policijas patruļu, kam ieeju liegt nevarēja neviens.

Patruļu džīpā vadīja mans paziņa seržants Krauze. Kad izstāstīju manas bēdas, viņš tikai noplātīja rokas:

„Varam jau iet šai viesnīcā iekšā, bet tur neko neatradīsim. Ja Ferāņi tur ir ielaists, tad īpašnieks zina kādēļ. Rīt mūsu priekšniecība tikai saņems vienu sūdzību vairāk no franču Hanojas komandanta par to, ka esam traucējuši viesnīcas mieru, kurā atpūšas augstākie franču un vietnamiešu virsnieki un to mīļākās."

Man iedeva militārās policijas lentu, ko uzliku uz rokas. Krauze norīkoja līdz divus policistus, un es šoreiz tiku durvju sargam netraucēts gaŗām. Viesnīca īstenībā bija liela savrupmāja. Tās vestibilā bija ierīkots mazs intims bārs. Nākošajā lielākā telpā bija mīksti sēdekļi, kuros slaistījās gan eiropiešu, gan arī ķīniešu publika. Pamanīju arī vienu franču ģenerāli, ko pazinu pēc izskata. Viņš bija civīlā, un, mums ienākot, nepatikā sarauca uzacis, bet nekā neteica. Sievietes, kas bija tērpušās gaumīgi, varēja būt no Hanojas augstākās sabiedrības.

Neatradis Ferāņi ne vienā, ne otrā telpā un tālāk ceļu nezinādams, bārmenim jautāju, vai viņš nav redzējis ienākam kādu leģionāru?

„Leģionāriem šeit ieeja aizliegta, seržant!"

„Kur ir šī kroga īpašnieks?" manī sāka vārīties.

„Boy, aizved seržantu pie Čianga kunga!"

Mazais ķīnietis mūs uzveda stāvu augstāk ēkas dārza pusē. Čiangs bija tērpies sarkanā zeltu caurraustā ķīniešu talarā, kas disharmonēja ar viņa ļoti franciskо seju un moderno biroja iekārtu.

„Jums būs lielas nepatikšanas par mana uzņēmuma miera traucēšanu," Čiangs bārās, smaidīdams mūžīgo šķībjača smaidu.

„Es meklēju leģionāru, kas ienāca šeit pirms desmit minūtēm. Šis lokāls armijai aizliegts. Tādēļ gribu leģionāru no tā attālināt."

„Jūs maldāties, seržant. Šeit neviens leģionārs nav ienācis!"

„Monsieur Čiang, maldāties jūs, ne es," atbildēju, rādīdams uz Ferāņi, kas pašreiz šķērsoja gaišo laukumu loga priekšā, tērpies civīlā.

„Čiangs paskatījās, aizmirsa savu smaidu uz pus sekundi un teica:

„Ja jūs ar saviem meliem neatstāsit šīs telpas minūtes laikā, es zvanīšu Hanojas komandantam, kas jūs aizvāks. Kungs, kas pastaigājas kluba dārzā, ir viens no maniem labākajiem draugiem. Neesmu redzējis, ka leģionāri pastaigātos angļu bostona tērpos."

„Puiši, uz ātrāko pakaļ tam tipam, kas iet uz dārza pusi!" es komandēju, neatsveicinādamies izsteidzies priekštelpā. Bet kad mēs sasniedzām dārzu, tur neviena vairs nebija. Vārti, kas veda uz kādu parallēlu ielu, tai, kur stāvēja militārās policijas džīps, bija slēgti. Es neticēju ķīniskām mirāžām. Ferāņi viesnīcā, kur gan kaŗavīriem istabas neizīrēja, bija pārģērbies. Man, diemžēl, nebija vajadzīgo atļauju viesnīcas pārmeklēšanai, lai atrastu Ferāņi uniformu. Kad ar Krauzes džīpu iebraucām ielā, uz kuru veda viesnīcas otri vārti, Ferāņi tur nemanījām.

„Liecies mierā, tu sataisīsi ziepes pats sev un arī man," brīdināja Krauze.

„Es tomēr varu militārai policijai iesniegt ziņojumu, ka esmu redzējis kādu leģionāru pastaigājamies civīlā. Atļaujas nēsāt civīlo šim leģionāram nav."

Ziņojumu Krauze paņēma un solījās patruļas darīt uzmanīgas.

Izkāpu Pola Berta ielā pie „Coq d'Or" viesnīcas, kur parasti pārnakšņoju. Kad, vakariņas ēdot, jau biju nonācis līdz saldajam ēdienam, pacēlu acis, lai aplūkotu pārējo publiku. Un pie kases, ko apkalpoja skaista ķīniete, ar tālruņa klausuli rokā, vēl vienmēr civīlā, ieraudzīju Ferāņi!

Pielēcu kājās un piesteidzos viņam klāt.

„Hej, seržant, kur tad jūs te?" Ferāņi izlikās tiešām pārsteigts.

„Šoreiz, putniņ, tu man neizbēgsi," manas dusmas bija patiesas.

„Ak, jūs domājat manu civīlo tērpu?"

„Es domāju arī pastaigāšanos pa aizliegtām vietām un vēl daudz ko citu."

„Vai tad šis ir leģionāriem aizliegts lokāls?" Ferāņi jautāja ķīniešu kasierei, kas Ferāņi uzsmaidīja savu plato smaidu, man paskaidrodama:

„Šeit var nākt visi. Ja jums ar Ferāņi kungu kaut kas kārtojams, lūdzu, nāciet viesnīcas birojā, lai velti neuztrauktu pārējos viesus."

Birojā mani apsveica pats viesnīcas īpašnieks un jautāja, kas man esot pretim, ja Ferāņi apmetas viņa viesnīcā?

„Cik ilgi viņš jau ir te?"

„Pāris stundu."

Neticīgi pasmaidīju un pieprasīju, lai mani ved uz istabu, ko Ferāņi aizņēmis. Mans pārsteigums bija liels, kad ieejot tur, uz gultas ieraudzīju Ferāņi formas tērpu.

„Pa kuru laiku tas te nokļuva?"

„Es tieši no slimnīcas nācu šurp un pārģērbos. Privātais bija nodots šeit uzglabāšanai," skaidroja Ferāņi, skatīdamies manī ar nekaunīgi zobgalīgu izteiksmi.

(Turpinājums sekos)

SMINĒTĀJS [illegible]

SVEICIENS ANŠLAVAM EG[illegible]

A. VOITKUS

Antrīdas Robežgruntnieces viņete

40. turpinājums

...ĪBAS SAULAINĒ

...Zirnītis. Bez tam A. Dizenbachs ie-guva arī būvuzņēmēja J. Gobas dā-vāto ceļojošo kausu individuālēs sa-cīkstēs.

Grupu šaušanā pirmo vietu ...n Puriņa nekustamo īpašumu bi-roja dāvāto ceļojošo balvu ieguva Toronto komanda, no 125 baložiem nošaujot 92; II vietu ieguva St. Ka-tarines vienība, sašaujot 74 baložus no 125. Toronto vienība ceļojošo balvu izcīna jau otru gadu, un ja ...laime pieturēsies, nākamajā gadā ...o, varēs paturēt savā īpašumā.

Pēc sacīkstēm vakara pusē dūšī-...gie šāvēji ar viesiem satikās DV ...namā, Hurona ielā, kur visi trīs ...klubi sirsnīgā saidraudzībā pavadī-...ja dažu jautru stundu, vienojoties ...nākotnē turēties cieši kopā un sa-...strādāties kopīgam mērķim — lie-...liem lomiem.

Nākamā tikšanās kā mednieкiem, ...tā makšķerniekiem sestdien, 20. ok-tobrī, plkst. 8.125 Broadview Ave., kur notiks LMMK rudens balle.

...sataisīsi ziepes pats sev un arī ...e.

...militārai policijai iesniegt ziņo-...kādu leģionāru pastaigājamies ...civilo šim leģionāram nav."

...paņēma un solījās patruļas darīt

...ielā pie „Coq d'Or" viesnīcas, ...u. Kad, vakariņas ēdot, jau biju ...ēdienam, pacēlu acis, lai aplū-...ri pie kases, ko apkalpoja skais-...lausuli rokā, vēl vienmēr civilā,

...iestiedzos viņam klāt.

...tad jūs te?" Ferāņi izlikās tie-

...man neizlēgsi ... manas dusmas

...stāigāšanos pa aizliegtām vietām

...leģionāriem aizliegts lokāls?" Fe-...kasierei, kas Ferāņi uzsmaidīja ...n paskaidrodams.

...Ja jums ar Ferāņi kungu kaut ...nāciet viesnīcas birojā, lai varēt ...

...ziesa pats viesnīcas īpašnieks un ...pretim, ja Ferāņi apmetas viņa

...ir te!"

...un piepratju, lai mani ved uz ...ēmis. Mans pārstāvējums bija liels, ...s izraudzīju Ferāņi formas tēr-

...es to nokļuva?"

...ciešas manu šurp un pārģērbos. Pri-...uzglabāšanai," skaidroja Ferā-...ar nekamīgi cenšoties izteiksmi.

...(Turpinājums sekos)

Gara KULTŪRAI

SMĪNĒTĀJS AR SILTU SIRDI

SVEICIENS ANŠLAVAM EGLĪTIM 50-JĀ DZIMŠANAS DIENĀ

„. . . un tad uz ielas asi nokauca spēkratu bremzes, pavērās durvis, un viesistabā uz mirkli iestin-ga klusums. Durvīs stāvēja kalsns, slaids jauneklis, viņa uzvalks, šū-dināts ar neuzkrītošu eleganci, lika tomēr skaudībā sevi aptaustīt kat-ra pazinēja acij, kamēr pusaudži, bariņā sakļpuši, aplūkoja ienācē-ju ne bez bijības un cieņas. Arī dā-mas, kas visu laiku aizrautīgi bija strīdējušās par draudzes bazāra at-likuma sadali, aprāvās pusvārdā, lai nākošā mirklī sacirstu kopā cepu-ru pukainās malas kā vistas savas sekstes, kad reizē jāsteidz knābt kāds brangāks grauds. Daža no tām nobālēja, daža piesarka kā jau-na skolas meitene, bet kad at-nācējs tām tuvojās, lai apsveici-nātos, tās viņu aplūkoja tik bez-kaunīgā ziņkārībā, ka viņa gludi skūtajā vaigā nervozi noraustījās sīki muskulīši, tikai skats, — ass, vērīgs un dziļi zem pieres paslē-pies, ātri iedzēlās katrā sejā, lūpu kaktiņos ievilkdams mazu smīni-ņu. Tad viņš pagāja sāņus, nostā-jās pie kamīna stūra, un bez kādas iekāres saņēma saimnieka pasnieg-to glāzi. Savu kautrību slēpdams ar atturību — vai arī atturību ar kautrību, viņš meklēja acīm kādu labāk pazīstamu seju, kuras tuvu-mā paglābties no svešo ļaužu uz-mācības. Brīdi vērojis sabiedrību, viņš . . ." šai vietā, cienījamie la-sītāji, es pamodos no sapņa, un man priekšā uz galda bija tikai ne-aprakstīta papīra lapa. Taču pa-visam skaidri es atcerējos, ka, tālu draugu viņa lielajā jubilejā piemi-nēdama un domās sveicienus sūtī-dama, biju aizsapņojusies pie baltas papīra lapas, kurai blakus gulēja līdz augšai ar tinti piesūcināta pil-dāmspalva . . .

Jo lūk — Anšlavs Eglītis kļūst 50 gadu vecs, un tas ir brīdis, kad pat vislielākie jubileju noliedzēji nespēj pretoties jubileju rīkotā-jiem. Bet to, ka Anšlavs Eglītis ne-būtu pelnījis jubileju, gan neviens nemēģinās apgalvot. Rodas tikai jautājums — kā, vai patiešām jau piecdesmit? Jo vai tad tas nav vēl tikai kā vakar vai aizvakar, kad Rīgā, pie Valtera un Rapas nopēr-kot nepacietīgi gaidīto Daugavas jaunāko burtnīcu, tur pazibēja gluži jauns vārds — Anšlavs Eglītis . . . Un reizē ar viņu nāca vesela ple-jāde citu „jauno", kas visi iezvanī-ja gluži jaunu laikmetu, uzvandīja svaigu melnzemes kārtu mūsu lite-rārajā tīrumā. Toreiz tie bija vēl gluži zaļi vārdi, zaļi, svaigi temati un stils — teiksim, kā šodien var-būt Andrejs Pablo Mierkalns . . . Tur bija vēl Ēriks Ādamsons un Mirdza Bendrupe, tur bija Strēler-te, Lazda, vēl daudzi citi . . . Bet vai patiesi Anšlavam Eglītim, kurš toreiz, tāpat kā ar savu lugu — aizrāvās visiem garām „par purna tiesu", varētu būt jau 50 gadu?

Bet laiks ar katru gadu sāk skriet straujāk un straujāk. Un ja arī Anšlavu tas panācis ar pussimts gadiem, tad vismaz vienu tas nevar viņam pārmest — dīkdienību vai nelietīgi aizsviestas dienas. Šķiet, ka Anšlavam Eglītim, kurš ir ne ti-kai viens no mūsu vispirmajiem, bet arī ražīgākajiem rakstniekiem, bez-darbībā nav pagājusi neviena dzī-ves stunda, jo visu, ko vien viņš ir darījis — pat to, ko citi nevērīgi atmet savām atpūtas stundām, Eg-lītis ir vērīgi krājis, pētījis, „pār-nīcījis" un vēlāk izmantojis kādā no saviem daudzajiem darbiem.

Šķiet gandrīz neticami, ka viens cilvēks, — kaut arī tas būtu veicis jau 50 sava mūža gadu aplus, spē-jis tik daudz piedzīvot, izzināt, sa-sniegt, padarīt un izpētīt. Vispirms mēs varam apgalvot, ka Anšlavs Eglītis ir pašreiz visvairāk lasītais, vispopulārākais latviešu autors; mēs zinām, ka viņš ir arī veiksmīgs gleznotājs, kam aiz muguras Lat-vijas mākslas akadēmijas stingrā skola; sporta draugiem nav noslē-pums, ka viņš savā laikā bijis arī viens no mūsu labākajiem šachis-tiem un veiksmīgs vieglatlēts, tre-niņos cenšoties pārspēt otru savu laika biedru, tā laika veiksmīgo at-lētu — Volfgangu Dārziņu; nebūs lieki pieminēt, ka Eglītis ir veikls kalnos kāpējs — un ne tikai teorē-tiķis šai sportā bet arī praktiķis, kas pārvarējis dažu labu galotni; tagad nokļuvis Jaunajā pasaulē, Eglītis modernizējies, un kļuvis par karstu motora sporta cienītāju, bet visi viņa paziņas, kam vien bijusi izdevība ar Anšlavu pavadīt kopā pāris draudzīgas stundas, zina, ka nav gandrīz temata, par kuru viņš nevarētu debatēt plaši, dziļi un pa-matīgi. Jo liekas, ka viena no viņa galvenajām rakstura īpatnībām, kas, droši vien, palīdzējusi viņam sasniegt tik daudz, ir apbrīnojama neatlaidība, darba un iedziļināša-nās spējas. Viņa rakstos mēs ne-atradīsim paviršības. Ja Eglītis raksta par mistiskajiem Austru-miem, tad varam viņam ticēt, ka pat katra ieroča spala apraksts būs vēsturnieka un zinātnieka spalvas cienīgs; ja viņš raksta par pankūku cepšanu, tad ar viņa noveli varētu lepoties arī vislabākā pavāru grā-mata, bet ja Eglītis raksta par fil-mu pasauli, tad mēs zinām, ka arī filmas un filmu zvaigznes viņš būs izpētījis līdz pēdējam sīkumam.

Bet arī tas vēl neko nelīdzētu, lai sasniegtu Eglīša popularitāti, slavu un apbrīnu. Visam pāri klā-jas viņa vienreizējais talants, bagāt-ni „eglītiskais", neatdarināmais stils, kas tam piešķir neaizstājamu vietu mūsu literatūrā.

Anšlavu Eglīti, kurš savu lielo dzimšanas dienu aizvadījis zem Kalifornijas saulainajām debesīm, šais dienās visos kontinentos pie-min [illegible] personīgu draugu — [illegible] gribētos [illegible] nav trūcis. Rīgā, pārsteidzams la-sītājus [illegible] pēc otra, viņš allaž bija galdis viesis gan [illegible] bohēmiskā, gan pilsoniskā sabiedrībā. Bet lielākā karā [illegible] us. Eglītis pats nekad nav bijis [illegible] bohēmietis, kā to varbūt likt domāt viņa spilgtie [illegible] vidē [illegible]. Viņš gan allaž lieliski [illegible] un juties savu kolēģu-māk-slinieku sabiedrībā, bet pats [illegible] plaucis [illegible] ir tikai gluži mazā draugu pulciņā, lai atklātu [illegible], asā skatītāja un vērtētāja mas-kas slēpjas silta, draudzīga pilna sirds, pat mazliet sentimentāla un kautrīga, kas [illegible] smalki [illegible].

Šo Anšlavu Eglīti — asprātīgo sarunu biedru, sirsnīgo mājas saim-nieku, aistētu un prātnieku, kurš kopā ar savu jauko dzīves biedri Veroniku Janelsiņu-Eglīti sava na-ma sienās mēģinās uzburt tik daudz skaistu stundu, sveicina visa viņa plašā lasītāju saime, viņa radītie varoņi, kuri tik dzīvi un patiesi ik dienas grozās mūsu vidū, un viņa tuvie un tālie draugi visos konti-nentos, sumīnot mūsu literatūras lielo Maestro.

Ingrida Vīksna.

Andrievs Salmiņš

ZUDUSĪ PAAUDZE

Mēs esam pazudusi,
Mums nav pret ko sacelties,
Jo mūsu valdnieks tagad
Tauta ir, ne Dievs.

Bij' varmākas laikos senos,
Tie valda joprojām šodien,
Un galma tārpi, kā vienmēr
Ap zelta teļu lien.

Pret vairākuma gribu
Grēks ir sacelties,
Auns vada jēru baru,
Ko tas grib, zina tik Dievs.

PAZIŅOJUMS LATVIEŠU MĀKSLINIEKIEM

Tie latviešu mākslinieki, kam ir interese pārdot savus darbus, var informēties pie [illegible] gleznotāja, kas nesen atvēris savu mākslas ga-leriju, 660 Eglinton Avenue, East, telefons HU 8-5895 vai MO 4174.

Anšlavs Eglītis pārkāpis 50. gadu slieksni.

HANSS KAROSA – AIZGĀJIS MŪŽĪBĀ

ATVADU VĀRDI GOETES PĒCTECIM VĀCU LITERATŪRĀ

Nupat jākonstatē, ka izmirst vācu rakstnieku vecā paaudze, kas devusi tik ievērojamus pār-stāvjus, ka vairums tās ieguvuši visas pasaules atsaucību un slavu. Nesen pasaule atvadījās no lielā vācu epiķa Tomasa Manna; šova-sar aizgāja ievērojamais liriķis Gotfrīds Benns un drāmatiķis Ber-tolds; nu ar vasaras izskaņu 12. septembrī apklusis lielais sirds dzejnieks Hanss Karosa. Šo lielo generāciju vēl reprezentē vienīgi Hermans Hesse, tad paliek tikai jaunā ģenerācija, kurai vismaz vēl pagaidām nav tik nedalīta atzinī-ba.

Karosa, līdzīgi Bennam, bija ārsts un dzejnieks; abi viņi nesav-tīgi darbojās par cilvēces fizisko un garīgo labsajūtu. Karosas per-sonības cēlums paliks par parau-gu nākošajām paaudzēm, jo reti sastopam tādu saskaņu cilvēka darbos un vārdos.

Karosa visu mūžu paliek uzticīgs sev un Radītājam. Dzejnieks meklē mūžīgā atspīdumu laicīgajā cilvē-kā, mēģina tvert gaisīgo dievišķā atblāzmu un to saistīt cilvēcei sa-protamā veidā, jo katrs personīgi nevar intuitīvi tvert noslēpumaino vīziju. Tas ir dzejnieka uzdevums: lielā klusumā un dvēseles vīzijas tīksmē atnest pasaulei noslēpumai-no dievišķā atblāzmu un atpestī-tāju melodiju. Vēl vairāk — rādīt cilvēcei pareizo ceļu, teikt īsto dvēseles veselīgumam derīgo vār-du, mācīt dievišķās kārtības skai-stumu — tā ir dzejnieka misija.

Karosas darbi sakņojas dziļā re-ligiozitātē un skaidrā katoliskā pasaules izjūtā. Katrs rakstnieka darbs rāda skaidru cilvēka ceļa ie-virzi, kaut dažkārt jāpārvar mal-du un ciešanu purvi. Taču dziļā mīlestībā un paļāvībā, nekad ne-zaudējot uzticību Radītājam, cil-vēks arvien aizsniedz iecerēto mērķi. Dzejnieks pats saka: „Vien-mēr mīlestībā uzdrošinies iet tā-lāk!" Tā ir lielā dzīves vērotāja, pazinēja un atzinēja pavaddevīze virzienā uz apzinātu gara dzīvi un dievišķās kārtības ievērošanu. Ka-rosa meklēja un rādīja cilvēkam nepieciešamo pazemību, lai tuvo-tos mūžīgai gaismai, kas cilvēkam šīszemes gaitās jāaizsniedz. Uz šo dzejnieku var attiecināt Ģertrūdes fon le For vārdus, ka dzejniekam jābūt priestera pasaulīgajam brā-lim. Tiešām, Karosa bija pasaulīgs priesteris šī vārda īstajā nozīmē. To apliecina visi viņa darbi dziļā sirds un gara pazemībā.

FRANCISKĀŅU IDEĀLA ZĪMĒ

Hanss Karosa ir dzimis 1878. g. Augšbavārijas Toelcā pie Izāras kā ārsta dēls. Vecāku rūpes par citu cilvēku labsajūtu jau no mazām dienām iedveš Hanam karitatīvu domu, ko viņš uzņem par savas dzī-ves uzdevumu — kļūt par ārstu. Iedams ģimnazijā, kurā mācījās arī tuvējā franciskāņu klostera skolnieki, Hanss sadraudzējās ar topošajiem mūkiem un gūst neiz-dzēšamu iespaidu par mūka kalpo-šanas ideālu, ko tad arī pats, cīn-spēdams, cenšas aizsniegt. Šis ide-āls prasa lielu gribas spēku un at-teikšanos, ko var aizsniegt tikai stipra griba. Dzejnieks stāsta par šīm cīņām savā autobiografiskajā jaunības stāstā Kādas jaunības pārveidošanās: „Katrā ziņā es gribēju turpmāk azaidā saņemt vairs tikai plānu šķēlīti gaļas, at-teikties no tortēm un kūkām, bet reibīgus dzērienus, kā nāvētāju in-di, atraidīt. Divus burvju vārdus „možs un asprātīgs" biju pārņēmis no Heinricha Heses kā savu sle-penu aizsardzības formulu. Līdz-ko sajutu tuvojamies vismazāko kārdinājumu, tūlīt to sev piemēro-ju." Kaut arī apstākļi un dzīvokļa saimniece mēģina izjaukt jaunek-ļa pašatteikšanās domu, kas daž-kārt daļēji izdodas, tomēr lielā griba rāda stipru raksturu, kas cenšas atrauties no cilvēka šīsze-mes smagnējības. Bērnības un sko-las gadus Karosa notēlo savās stāstu grāmatās „Bērnība" un „Kā-das jaunības pārveidšanās". Šajos darbos Karosa aizsniedzis nepār-spējamu stāstītāja talantu, līdzīgu mūsu Doku Atim, Apsīšu Jēka-bam, Birzniekam - Upītim vai Jaunsudrabiņam, kur katram rakst-niekam sava valodas skanība. Tā ir bezbēdīga, gaiša, tāla bijušā pa-saule, kuļa telpas un laika ziņā stāv atstatu pašreizējam pārvērtī-bu laikam. Dzejnieks runā par sa-viem rotaļu biedriem un satiktiem cilvēkiem ar tādu spēku, ka, šķiet, tēlotās personas vēl tagad dzīvotu reālā tuvumā un būtu mūsu laika biedri. Tādu stāstītāja talantīgumu uzrāda vēl vācu rakstnieks Štif-ters; Karosa šai ziņā no Štiftera daudz mācījies. Īpaši bērnības tē-lojumos Karosas valoda ir tuvu tautas valodai, ko runā Vācijas un Austrijas pierobežā.

Seko studiju gadi Minchenē, Vircburgā un Leipcigā. Tas ir laiks, kad cilvēks pārvērtē visas vērtības par jaunu un iegūst savu seju. Karosa ar visu sirdsdedzi no-lodas savam izvēlētajam arodam, un tomēr viņš arvien atrodas jau no skolas laikiem mantotā Goetes ietekmē un franciskāniskā vientu-lībā. Bet par spīti skaidri iezīmē-tam ceļam, gadās pa kādai klizmai, kamēr nonāk pie paliekošas atzi-ņas. Šajā laikā Karosa pievēršas literatūrai, sevišķu vērību veltījot Nīčem un Mombertam, un pa da-ļai kļūst par dumpinieku savu ieskatu sfairā. Taču šī aizrauša-nās ir pārejoša, un drīz jaunais ārsts un dzejnieks atkal atgūst līdzsvaru. Šo laiku rakstnieks jau-ki notēlo darbā „Skaisto mānīša-nos gads". Pēc studiju beigšanas K. apmetās pie Pasavas par ārstu.

(Nobeigums 8. lpp.)

DAINIS MIEZĀJS GATAVOJAS IZSTĀDEI

Jaunās paaudzes apdāvinātais gleznotājs D. Miezājs pašreiz kārto darbus savai patstāvīgai izstādei, kuru atklās DV namā 20. oktobrī. D. Miezājs pagājušā gadā ar zelta medaļu beidza Mākslas akadēmiju Toronto un cītīgi nododas glezniecisku problēmu risināšanai.

Šai izstādei beidzoties, DV namā būs atkal atvērts Kanadas latviešu mākslinieku apvienības mākslas sa-lons.

M. Zīverts pošas uz Austrāliju

Mārtiņš Zīverts, kurš šinī pava-sarī ar savu trupu apciemoja Vā-cijas latviešus, nākamā gada sāku-mā dosies uz Austrāliju. Austrāli-jā M. Zīverts ieradīsies februārī un pirmā teātra izrāde ar viņa pieda-līšanos notiks februāra beigās Kanberā. Pēc tam sekos 3 mēne-šu ilgs brauciens uz visām pārējām lielākajām pilsētām un arī dažiem mazākiem latviešu centriem. M. Zīverts ņems līdz lugas Lielo Grē-cinieku iela un Pēdējā laiva, ko Vācijā izrādīja ar nosaukumu Zeme un zāle. Izrādēs bez autora piedalīsies Sidnejas latviešu teāt-ra aktieri L. Zemgale, I. Akmeņ-kalne un K. Gulbergs. Bez tam M. Zīverts lasīs arī dažus referātus.

Mirusi operdziedātāja Helena Cinka - Berzinska

Rīgā 30. septembrī mirusi un Meža kapos apbedīta konservatori-jas lektrise un operdziedone Hele-na Cinka - Berzinska, kas Latvi-jas neatkarības laikā bija redzama māksliniece, soliste Nacionālā ope-rā, bet pēdējos gados darbojusies konservatorijā, vadot dziedāšanas klasi. Nelaiķe dzimusi 1892. gadā kaŗa orķestra mūziķa ģimenē, ag-ri uzsāka skatuves gaitas, strādā-jot Jaunajā teātrī un vēlāk Inte-rimteātrī par koristi. Vienlaikus vi-ņa studēja dziedāšanu pie P. Sak-sa.

No 1922. gada māksliniece, at-griezusies Latvijā, strādā sākumā Liepājas, tad Rīgas operā, ātri ie-gūdama nedalītu atzinību.

Kultūras apskats

● Vijolnieks Žanis Dumpis pēc darbiem vasaras brīvlaikā Čikāgā, dodas atpakaļ uz Indiānāpoli, kur spēlēs simfoniskajā orķestrī.

● Ņujorkas Metropolitēna operas galvenais intendants Rūdolfs Bings intervijā žurnālistiem paskaidrojis, ka amerikāņu dziedātāji caurmērā labāki par eiropiešiem. Šādu vēr-tējumu viņš guvis, 3 mēnešus uz-turēdamies Eiropā, kur meklēja jaunus spēkus savas operas an-samblim.

● ASV lielu piekrišanu guvis vācu rakstnieka Herberta Vendta romāns Es meklēju Ādamu. La-bas amerikāņu kritiķu atsauksmes saņēmis arī otrs vācu romāns — Albrechta Goesa Ugunsupuri.

● Leons Reiters izraudzīts kā viens no diriģentiem Stokholmas koncertsavienības simfonisko kon-certu ciklā 1956./1957. g. sezonā.

● Rakstnieks Jānis Viesiens - Gulbītis no Upsalas devās uz Pa-rīzi, kur uzturējās līdz septembra otrai pusei, lai iepazītos ar franču teātriem.

A. VOITKUS

Tā tas nepaliks

Astrīdas Robežgruntnieces viņete — **ROMANS**

40. turpinājums

„Vai cienītā kundze ievērojusi, kā gaisma izkūst vīnā?" viņš pus-čukstus jautāja, glāzi viegli rokā šūpodams un ļau-dams vīnam skaloties gar tās malu, „es reiz biju pie ezera, kad saule rietēja, un tad arī saules pēdējie stari it kā iebrida ezerā, un ezera melnie ūdeņi tos paņēma un izdzēsa. Izska-tījās, it kā saule ezerā izkustu, un visa pasaule pēkšņi būtu kļuvusi tumša un nabaga."

„Cik jūs dziļi visu pārdzīvojat, Pēteri," Ziemeļa kundze teica, „jūs esat pavisam citāds kā citi."

„Cienītā kundze — "

Pēteris nedabūja teikumu izrunāt līdz galam, jo Ziemeļa kundze pēkšņā apņēmībā uzlika viņam pirkstus uz lūpām.

„Pietiek, Pēteri. Es vairs negribu dzirdēt šo „cienītā kundze". Mēs esam pazīstami pietiekami ilgi, lai jūs mani uz-runātu vārdā. Tāpat kā es to jau daru."

„Visu — vai neko." Pēteris atbildēja, saprazdams, ka arī Ziemeļa kundze piedalās attiecīgā rotaļā, „tikai ar norunu, ja tai paš laikā mēs arī saucamies par tu."

Ziemeļa kundze mirkli apmulsa. Ne izdzertais alkohols, ne skurbums, ko viņā modināja Pētera tuvums viņai neļāva aizmirst, ka viņa bija sabiedrībā pazīstama, un ka viņas un Pētera attiecības jau bieži bija likušas draudzenēm trīt mēles. Par draudzenēm vēl nekas — tai ziņā pat bija labi, ja tām ar skaudību būtu jāvēro, ka viņa ar Pēteri nokļuvuši tik cie-šā draudzībā, bet kā lai izskaidro vīram, ka tieši viņa prom-būtnes laikā viņa noslēgusi ar Pēteri tu-brālības?

Bet viņa nedabūja ilgi šaubīties.

„Lūk, es dzeršu glāzei no šīs malas," Pēteris rādīja glā-zi un ieņēma vieglu malku, pāri glāzes malai raudzīdamies Ziemeļa kundzē, „un jūs dzeriet no otras puses. Kopējais vīna malks lai mūs vieno neškiŗamā draudzībā."

Viņš sniedza Ziemeļa kundzei glāzi, ļāva arī viņai pielikt lūpas pie tās glāzes malas un pēc tam novietoja glāzi uz gal-diņa.

Viņa kreisā roka, kas visu laiku bija atradusies uz sēdek-ļa atzveltnes, mazliet pavirzījās uz priekšu un noslīdēja uz Ziemeļa kundzes pleciem. Lēni un uzmanīgi viņš to mēģināja piekļaut sev ciešāki un, pretestības nesastapis, ar labo roku sataustīja stāvlampas slēdzi.

Mirklī, kad uguns izdzisa, Pēteris lūpās juta iekožamies asus un drošus zobus, un Ziemeļa kundzes balss istabas klusumā uzliesmoja un nomira kā slīcēja vaids.

„Pēteri!"

*

Ceļā no Ziemeļiem Inta pārdomāja. Viņa nerakstīs vēstuli, viņa sūtīts telegrammu. Ja Vireburgas nometnes latviešu komi-tejas priekšsēdis viņu meklē, tad tas nozīmē, ka viņam kāda sva-rīga ziņa. Un ja viņam svarīga ziņa, tad tā jādabū pēc iespējas ātri.

Viņa iegriezās telegrāfa birojā un aizsūtīja telegrammu ar apmaksātu atbildi. Trīsdesmit vārdiem.

Bija sācis līņāt, un viņa paātrināja soli, lai drīzāki no-kļūtu mājās. Ko tie viņai ziņos? Kas Vircburgas komitejas priekšniekam viņai sakāms? Viņa Vircburgā nevienu nepazina. Viņa tur nekad arī nebija bijusi. Viņa zināja, ka tur nometne, ka tur vēl vienmēr dzīvo latvieši, bet viņai ar Vircburgu pašai nebija nekāda sakara.

Un komitejas priekšnieka vārds viņai bija svešs.

Garām braucošs automobilis viņu nošķieda ar lietus ūdeni un dubļiem, un, sašutumā iesaukdamās, viņa pierāvās tuvāk māju sienām. Domas uz brīdi pārtrūka, bet kad pilsētas centrs beidzās un satiksme ielās kļuva retāka, viņa atkal atgriezās savā domu pasaulē.

Tikai viena vienīga ziņa varēja būt pietiekami svarīga, lai svešs cilvēks uzņemtos pūles ievietot laikrakstā sludinājumu un meklētu kādu nepazīstamu cilvēku. Jau bieži bija gadījies, ka sarakstē ar Latviju viens vai otrs bija uzzinājis par kādu drau-ga draugu vai radinieka paziņu. Ne vienreiz vien Sibirijā esošie bija lūguši tādus, kas sarakstījās ar rietumos aizbēgušajiem, meklēt viņu piederīgos.

Jo vairāk Inta par to domāja, jo pārliecinātāka kļuva, ka vienīgais iemesls, kāpēc Vircburgā meklēja viņas adresi, bija — Imants. Un ja Imanta dēļ kāds viņu meklēja, tad loģiskais se-cinājums bija, ka Imants ir dzīvs.

Intai pārnākot, Ruta jau gulēja. Vajadzība pašai pelnīt dienišķo uzturu, Intu bija spiedusi bērnu audzināt patstāvībā, un tā Ruta, kaut tikai desmit gadu veca, pati sagatavoja ēdie-nu, ja māte nebija mājā un pati manījās laikus nokļūt gultā.

Istaba bija maza, un viņām abām bija jāguļ kopā uz gu-ļamās vāļas, ko dienu salocīja, un tad tās stūros bija salikti izrakstīti spilveni un iesēdināts milzīgs brūns rotaļu lācis.

Uz galdiņa pie dziļā atzveltņu krēsla dega patumša lampa, un zem tās stāvēja glīti kaudzītē saliktas piecas vai sešas grā-matas.

Sakārtojusi Rutas segu, Inta paņēma šuvekli un pabīdīju-si spuldzi, lai tā mestu gaismu uz darbu, apsēdās lielajā krēs-lā. Bija jāšuj Rutai rudens mētelis, jo kaut arī vasara bija vēl tikai sākumā, līdz skolas laika sākumam bija vairs tikai pāris mēneši, un brīvo brīžu bija maz, bezgala maz. Vienmēr bija kaut kas darāms, vienmēr kaut kas kārtojams ikdienas vajadzī-bai, ko nevarēja atbīdīt uz rītdienu, bet kas prasījās tūlīt no-kārtojams. Nedēļas, kad viņai slimnīcā bija jābūt naktīs, viņai likās kā atvaļinājuma laiks. Kaut arī acis dažubrīd liptin lipa, viņa priekšpusdienās, no darba pārnākusi, nekad gulēt negāja. Tikai pusdienā, kad trauki bija nokopti, viņa uz dažām stun-dām atļāvās iemigt. Bet vakaros viņa atkal bija nomodā, ko-pās pa māju, apguldīja Rutu un tikai tad, kad tā jau bija ie-migusi, vēlreiz uz pusstundu atkrita uz vāļas.

Trīsdesmit vārdu . . . Vai trīsdesmit vārdu pietiks, lai pa-teiktu, kas sakāms? Adresei vien vajadzēja vismaz astoņu vai deviņu vārdu. Palika tātad tikai divdesmit viens vai divdesmit-divi vārdi. No tiem viens vai divi bija parakstam. Īstajam tekstam tātad neiznāca pat pilni divdesmit. Ja pārzinis rak-stīja latviski, viņš varēja telegrafēt apmēram tā: drošas zi-ņas Imants Straumēns atrodas Rīgā adrese . . . Jau septiņi vārdi izlietāti. Varbūt varēja atlaist to „drošas ziņas". Ja jau tālāk minēja adresi, tad ziņas nevarēja būt nedrošas. Nē, no-teikti. Pārzinis izvairīsies no liekvārdības. Telegrammās vien-mēr mēģina izteikties tik īsi, cik iespējams. Viņš tāpēc rakstīs tikai to, ka Imants atrodas Rīgā, uzdos adresi un piemetinās, ka lūdz rakstīt.

Rakstīt? Ja viņai tiešām būtu iespējams Imantam rakstīt — ko lai viņa rakstītu? Ka viņai klājas labi, ka viņa audzina Rutu, un ka viņa Imanta trūkumu vairs gandrīz nesajūt? Ka viņa ieradusi dzīvot viena pati, ka viņa prot cīnīties par savām tiesībām, ka viņas rokas tapušas stingras un muskuļotas, un ka pagātne viņai tiešām kļuvusi par pagātni?

Vai tie būtu vārdi, ko Imants vēlētos lasīt? Viņš, droši vien, tāpat kā citi karavīri bijis izsūtījumā Sibirijā. Cieties, salis, salcis. Vai tāda vēstule viņu iepriecinātu?

Noteikti ne. Un bez tam — tā arī nebūtu patiesa.

Jo viss tas bija ārišķīgs. Viss tas bija kaut kas nenozī-mīgs, sīks, nesvarīgs. Darbs maizes dēļ, cīņa par ikdienas ēr-tībām — visam tam bija tikai tik daudz jēgas, ka tas uzturēja dzīvību. Citas jēgas tam nebija. Dzīves jēga sākās un beidzās viņas mīlestībā.

Rakstīt, ka viņa Imantu mīlēja?

Un tad?

(Turpinājums sekos)

V. PALMA
RI 3670 no plkst. 6 rītā — 12 vakarā visu dienu
G. Batcheller, Broker — 33 Fairview Blvd.

TAUTIEŠI, UZMANAITIES, LAI JUMS OTRĀ OBLIGĀCIJA BŪTU UZ 10 GADIEM UN LAI TAJĀ BŪTU RAKSTĪTS, KA JUMS IR TIESĪBA PAGARINĀT PIRMO OBLIGĀCIJU

RUNNYMEDE—BLOOR raj.: atsevišķa 2 stāvu 7 ist. dubulto ķieģeļu māja, ūdens-eļļas apkure, atpūtas telpa pagrabā, 2 garāžas, plats iebraucamais ceļš. Iemaksa $4.000,—, atlikums uz 10 g. obligācijām.

YONGE—DAVISVILLE raj.: 8 istabu, 2 stāvu atsevišķa dubulto ķieģeļu māja, ūdens-eļļas apkure, privāts iebraucamais ceļš un ķieģeļu garāža. Iemaksa $4.000,—.

DANFORTH sākumā, uz ziemeļiem, jauna atsevišķa 3 dzīvokļu māja, ūdens-eļļas apkure. Garāža. Iemaksa $5.000,—, atlikums uz 10 g. obligācijām.

Mēs sagādājam aizdevumus uz visizdevīgākiem noteikumiem. Ja jums ir $500 vai vairāk naudas, tad zvaniet mums nesaistošai informācijai.
Mēs piedāvājam mājas visos pilsētas rajonos

BROWNE JONES Ltd.
1 NORFOLK PL., LONDON, W. 2, GREAT BRITAIN
PIEPRASIET INFORMĀCIJU UN CENRĀDI, RAKSTIET LATVISKI.

Lēti Ātri Solidi
Izsūtām uz visām zemēm:
tekstilijas lielā izvēlē, apavus, veļu, zāles, pārtiku, dāmu un kungu rokas pulksteņus u. c.
Saiņu saņemšana garantēta.
Pasūtinājumus izpildām nekavējoties.
Pirms pasūtiniet, lūdzam salīdzināt mūsu cenas ar citu firmu cenām !

IECEĻOŠANAS, IZCEĻOŠANAS vīzu, pasu, uzturēšanās atļauju, laulības šķiršanu, legālizācijas un citas lietas administratīvās iestādēs kārto
ALEKSANDRS KĀNBERGS
596 Sherbourne St., Toronto (pie Bloor St.), tel. WA 1-7149

UZMANĪBU, PARAUGI! 1001 DRĒBJU
Ja drānas sūta uz Latviju, pazemināta cena. Pieņemu darbu no pienesta materiāla. Garantēts darbs. Tīra un krāso.
A. SILAVS
kungu un dāmu drēbniecība,
415 Dundas St. E., Toronto (pie Parliament St.), tel. EM 4-0089

RIDOUT REAL ESTATE LTD.
A. KAMPE 490 College St., WA 4-7121
AIZDEVUMU SAGĀDE PAR 3% GADĀ
KING—SUNNYSIDE: 11 istabu dubultķieģeļu pusmāja, trīs virtuves, divas vannas istabas, ūdens-eļļas apkure. Garāžas iespējas. Iemaksa $3.500,—.
BROADVIEW—MORTIMERE: 6 istabu dubultķieģeļu savrupmāja, moderna virtuve, ūdens-eļļas apkure, izbūvēta atpūtas telpa pagrabā. Garāža un privāts iebraucamais ceļš. Iemaksa $6.000,—.
RIDOUT — Kanadas lielākais nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas birojs

● Līgavu buķetes un citi ziedu sakārtojumi eiropiešu un kanadiešu stilos.
● Visplašākā izvēlē griezti ziedi un podu puķes.
● Kanadas latviešu daiļamatnieku savienības
● salons.
LOTUS PUĶU VEIKALĀ
802 Bathurst ielā pie Bloor, tel. LE 3-3884, Toronto
LOTUS

LATVIEŠU UZŅĒMUMS
Auto skola Baltic

Apmācības auto:	Apmācības laiks:
OLDSMOBILE autom. transmisija	6—8 st.
CHEVROLET standart transmisija	8—10 „
¾ t FORD standarts šoferiem	10—12 „

Visiem kursantiem garantēju atļaujas
AUG. MASINGS
100 High Park Ave, Toronto, tel. RO 7-7944

MEDIKAMENTUS UZ BALTIJAS VALSTĪM AR GAISA PASTU NOSŪTA
HALLS DRUGSTORE T. KRAUMANIS
14 DIXON RD., Toronto 15, Ont., Canada, tel. aptiekā CH 4-5678, mājās CH 4-0107

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St. W. Toronto pie Grace, LE 5-6792

A EGLĪTIS — RADIO un TELEVĪZIJAS VEIKALS-DARBNĪCA
Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 7-1401

Kungu un dāmu apģērbus
no labākajām angļu drānām ar astru drēbi, kamieļvilnas audekliem un satīna oderēm, pagatavoju īsā laikā par zemām cenām. Rūpīga pielaikošana, glīts darbs.
887 MILVERTON BLVD., TORONTO, TEL. — GE 6818
V. KUČĀNS
Pieņemu darbdienās no plkst. 9-21, sestdienās no plkst. 9-16

„Katra cilvēka labklājība ir mūsu galvenais nolūks"

Minister of Public Welfare

Ontario ir brīnišķa province. Tā ir apveltīta dabas bagātībām, tai ir veselīgs un saprātīgs saimniekošanas veids, ir arī labs dzīves standarts. Provincē ir vairākas labklājības iestādes, kas atbalsta iedzīvotājus to materiālās un citās vajadzībās visos vecumos.

Gandrīz katram iedzīvotājam rodas vajadzības veselības un saimniecisko jautājumu kārtošanā. Jūsu valdības rīcībā ir dažādi fondi, kas palīdz veicināt bērnu labklājību, sniedz palīdzību slimības, darba nespējas gadījumos, kā arī gādā par tiem, kas sasnieguši zināmu vecuma robežu. Visu administrāciju pārrauga Labklājības departaments, vispirms palīdzot tiem, kam lielāka vajadzība un pašiem nav iespējas sevi nodrošināt. Tā gādā par iedzīvotājiem visā provincē.

Labklājības departamentā ir sekojošas galvenās palīdzības nozares:

- Pabalsti mātēm
- Pabalsti bērniem
- Bērnu uzraudzība
- Palīdzība veciem ļaudīm
- Veco ļaužu mītnes
- Pabalsti darba nespējīgiem
- Rehabilitācijas dienests
- Palīdzība bezdarba laikā

Labi apmācīts labklājības dienesta personāls ir ikvienā Ontario vietā, lai sniegtu attiecīgos paskaidrojumus un palīdzību. Pilnīga informācija saņemama ikvienā no septiņpadsmit apgabalu Labklājības birojiem visā Ontario, vai tieši Departamentā Parlamenta ēkās Toronto.

ONTARIO DEPARTMENT OF PUBLIC WELFARE

Hon. Louis P. Cecile, Q.C.
MINISTER

Hon. Leslie M. Frost, Q.C., LL.D.
PRIME MINISTER

LIETUVIEŠU
RESTORĀNS ‚RŪTA'
994 Dundas St., W., Toronto, tel. LE 6-4393
Jaunatvērtajā restorānā ēdieni eiropiešu gaumē, pagatavoti no svaigiem produktiem. Atvērts ik dienas no plkst. 6.30 rītā līdz plkst. 9.30 vakarā. Laipna apkalpošana. Zemas cenas. Garšīgas maltītes.
Īpašnieki: V. H. J. IVANAUSKAI

MODEL DĀMU FRIZIERSALONS
VIJA GRIMBA
109 Moberly Ave Toronto, tel. OX 4-0464
Danforth—Woodbine, 2. stāvā

Iris LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
588 BLOOR ST. W. TORONTO, tel. LE 1-5665
Pēc darba, RI 5213
Gaumīgi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem
Griezti ziedi, podu puķes, palmas, zaļumu stādi.
Organizācijām rabats

ŠVEICES PULKSTEŅI
par fabrikas cenām, ar garantiju, nodoti pārdošanai mazumā pie:
AD. JANĪTIS foto studijā, 181 Carlton St., Toronto un
A. GREBLIS 2670 Goyer St., Apt. 24, Montreālā.
A. ĶIVIŠA grāmatnīcā, Otavā.
P. IKŠELS, imports

ALBERT'S DELICATESSEN
Latviešu pārtikas preču veikals
875 BROADVIEW AVE. (pie Gerrard), Toronto, tel. RI 4473
Piedāvājam labākās kvalitātes gaļas izstrādājumus eiropiešu gaumē, kā arī visus citus produktus un delikateses.
Visu šķirņu maizes un cepumus, kā arī tortes uz pasūtinājumu no labākām baltiešu un vācu konditorijām
ALBERTS JAKUBAITIS

Saiņus uz **LATVIJU** un citām krievu okupētām zemēm
Sūtiet ar SAKAS PARCEL SERVICE
UKRAINSKA KNYHA starpniecību
314 BARTON ST. E. HAMILTON, ONT., TEL. JA 99870.
Kā pārtikas, medikamentu un drēbju saiņi ir pilnīgi apdrošināti.
Visi izdevumi samaksājami šeit. Saiņi svarā līdz 19 mārciņām sasniedz saņēmēju 6 līdz 8 nedēļu laikā.

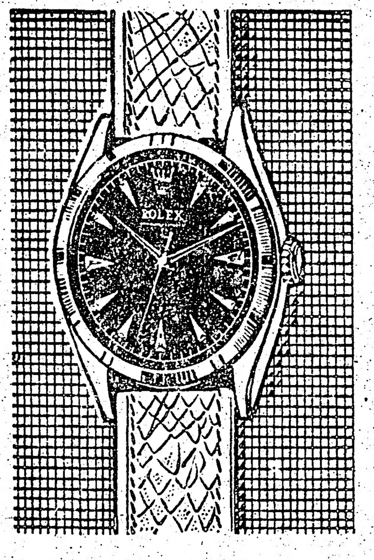
ROLEX OYSTER PERPETUAL
ir absolūti precīzs, pastāvīgi labi noslēgtā ūdensdrošā ietvarā . . . ar 19 akmeņiem, antimagnētisks, drošs pret satricinājumiem . . . automātiski uzvelkas ar "rotor" mechanismu.

Vīrietim, kas pazīst labāko, piemērots ir ROLEX

Valkājot Rolex Oyster Perpetual pulksteni, jūs esat drošs, ka jums ir viens no labākiem laika rādītājiem pasaulē. Tas ir tiešām "vīrišķīgs" pulkstenis, kas reģistrēts kā nepārspēts Šveices ražojums. Automātiskais uzvilkšanas "rotor" mechanisms iedarbojas pie ikkatras rokas kustības — nekad nepārvelkas, nedz paliek neuzvilkts. Ietvars ir absolūti drošs pret ūdeni, putekļiem un pret visu, kas kaitīgs pulksteņa mechanismam! Neplīstošs stikls, nedeformējas. Pulksteņa ietvars tā pagatavots, ka piemērots pat gargabala peldētājiem, kāpējiem Everesta kalnā un iedzīvotājiem džunglos un arktiskos apgabalos. Bez šaubām, jūs neredzat Rolex pulksteni uz katra vīrieša rokas, bet tiem, kas pazīst vērtību, nav citas izvēles.

ROLEX
BY ROLEX OF GENEVA, SWITZERLAND
Labākie juvelieri visā pasaulē

CHA — CHA CHA
MAMBO SAMBA RUMBA SWING
DEJU STUDIJA
N. SCHWANEBACH
175 COLLEGE St (pie McCaul), tel. WA 1-4318
TORONTO
Jūs iemācāties ātri un lēti
FOXTROT'u — LĒNO VALSI — TANGO
PRIVĀTSTUNDAS
Pieteikšanās un izziņa katrā laikā
Auksta gaisa vēdināšana Parkošanas iespējas

Pieņemam pasūtinājumus audumiem
Vienmēr krājumā:
latviski spilveni un sedziņas
HANDWEAVING Studio
238 Bloor St., W, Toronto
Tel. WA 2-1315

Dr. JĀNIS REKAI Dr. PAULS REKAI
ķirurgs un dzemdību palīdzība iekšķīgās slimībās un Rentgena uzņēmumi
219 St. Clair Ave, W. Toronto, Ont. WA 3-2395
Iepr. telef. pieteikšanās

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS
(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā
345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave.)
Zvanīt WA 3-8008 pēc norunas pp. un vakaros katru dienu
Runā vācu un slavu valodas

LATVIEŠU VEIKALS
THE SPRING
MARKETERIA
Pārtika — Delikateses
● SVAIGA GAĻA
● AUGĻI — SAKNES
● EIROPAS KONSERVI
● SIERI UN MAIZES
113 Roncesvalles Ave.
Sunnyside rajonā Toronto
Tel. LE 4-2515
A. & M. KŪLAIŅI

OSKARS PERRO

REAL ESTATE
LE 5-5555
1597 BLOOR ST., WEST
TORONTO

IZDEVIGS PIRKUMS
$1.500,— iemaksa 8 istabu ķieģeļu mājai ar 2 virtuvēm, klusā ielā pie parka, bet tuvu satiksmei un centram. Sevišķi labas īrēšanas iespējas. Viena atklāta obligācija uz 10 gadiem. Maksājumi apm. $80.— mēnesī.

JAUNAS MĀJAS
$3.000,— iemaksa 6 ist. gluži jaunām moderna stila mājām pilsētas rietumos pie Lambton golfa kluba. Lieli gruntsgabali, lielas telpas. Tuvu satiksmei un iepirkšanās centriem. Cenas $14.500,—.

BLOOR—DUFFERIN
$4.000,— iemaksa 8 ist. dubultķieģeļu mājai. 2 modernas virtuves, 2 vannas istabas, jauna eļļas apkure, glīts telpu dekorējums. Prasītā cena $16.500.—.

DOVERCOURT—DUNDAS
$2.000,— iemaksa 8 ist. dubultķieģeļu mājai ar sevišķi lielu dārzu. Radiatoru-eļļas apkure, garāža. Izdevīga īres māja, 13 obligāciju maksājumi zemi.

YONGE—LAWRENCE BUNGALOW
$2.000,— iemaksa 4 istabu dubultķieģeļu ģimenes mājai. Dārzs, garāža. Vienreizēji izdevīgs pirkums ģimenei, kas nevēlas īrniekus.

EGLINTON—MT. PLEASANT BUNGALOW
$1.500,— iemaksa 5 ist. ģimenes mājai ar pagrabā izbūvētu atpūtas telpu 20 reiz 10 pēdu un darbnīcu 10 reiz 10 pēdu. Radiatoru apkure, garāža, privāts iebraucamais ceļš. Gruntsgabala dziļums 190 pēdu.

HOWARD PARK—RONCESVALLES
$3.000,— iemaksa atsevišķai dubultķieģeļu mājai ar 9 istabām, lielu dārzu, garāžu. Eļļas-radiatoru apkure. Prasītā cena $18.500,—. Ļoti labs obligāciju izkārtojums. Ievākšanās 10 dienu laikā.

HIGH PARK—GLENLAKE BUNGALOW
$2.500,— iemaksa 6 ist. ģimenes mājai. Gruntsgabala lielums 37 reiz 159 pēdas. Lielas un gaišas telpas. Pilna cena $13.500,—. Viena atklāta obligācija par atlikuma summu uz 10 g.

SWANSEE
$2.000,— iemaksa 8 ist. atsevišķai mūra mājai Bloor—Windermere rajonā. Cietkoka grīdas, moderna virtuve, eļļas apkure. Plats iebraucamais ceļš, garāža un sakņu dārzs. Prasītā cena $14.900,—.

BUVUZŅĒMĒJU IEVĒRĪBAI
150 gruntsgabali Islingtonā. Satiksme, iepirkšanās centrs, baznīcas, skolas. Gruntsgabalu cenas, sākot ar $4.800.

LOGAN—DANFORTH
$2.000,— iemaksa 8 ist. mājai ar 3 modernām virtuvēm un 2 vannas istabām. Eļļas apkure, garāža. Pilna cena $12.700,—. Nenokavējiet!

TRANSPORTA UZŅĒMUMS TORONTO
$15.000,— pilna prasītā cena transporta uzņēmumam, ieskaitot 7 mašīnas, licences un plašu klientūru. Firma darbojas no 1947. gada. Tuvākai informācijai lūdzu zvanīt.

SUNNYSIDE—GEOFFREY
$8.000,— iemaksa 10 ist. atsev. dubultķieģeļu mājai. Radiatoru-eļļas apkure, 3 modernas virtuves, 2 garāžas, ozolkoka durvis. Māja ļoti labā stāvoklī. Pirmoreiz pārdošanā.

BLOOR—GLENDENAN
$5.000,— iemaksa brīnišķīgai 7 istabu dubultķieģeļu mājai ar 2 modernām virtuvēm, 2 vannas istabām, skaisti izbūvētu atpūtas telpu pagrabā. Eļļas-radiatoru apkure. Garāža.

GEOFFREY—INDIAN RD.
$7.000,— iemaksa 9 istabu atsevišķai dubultķieģeļu mājai. Radiatoru-eļļas apkure, 2 modernas virtuves, 2 jaunas garāžas. Obligācijas maksājamas uz 10 gadiem.

HIGH PARK BLV.—INDIAN RD.
$4.800,— iemaksa atsevišķai 3 dzīvokļu vai 12 istabu dubultķieģeļu mājai. Radiatoru-ūdens apkure, ķieģeļu garāža, privāts iebraucamais ceļš.

GLENLAKE—INDIAN GROVE
$3.000,— iemaksa atsevišķai dubultķieģeļu mājai. 6 istabas divos stāvos, moderna virtuve un vannas istaba, garāžas iespējas. Māja bez parādiem.

Filiāle: Shelburne, 10. un 24. auto ceļu stūrī. Tel. Shelburne 397. Pārstāvji: Nikolajs Feodorovs, Žanis Bukovskis un Angus Bell.

AMERIKAS LATVIEŠU TEĀTŖA
ŅUJORKAS ANSAMBĻA
VIESIZRĀDE TORONTO
1956. g. 3. novembrī, plkst. 8.00 vakarā, Komercskolas auditorijā, 570 Shaw Street
Uzvedīs
Judžina O'Nīla lugu 4 cēlienos
Anna Kristi
Tēlotāji: Ņina Melbārde, Helga Gobzine, Kārlis Ģērmanis, un Jānis Neimanis.
Režisore: Ilga Liepa.
Skatuves gleznotājs. Evalds Dajevskis.
Biļešu cenas: $2.50; $2.00; $1.50, skolēniem puscenas.
Biļetes iepriekšpārdošanā Lotus puķu veikalā, 802 Bathurst St., un divas stundas pirms izrādes pie ieejas.

MODISTE
Z. BRIGADERE
PIEŅEM
DARBUS
LE 4-0323, Toronto.

BRUCE D. PALMER
ADVOKĀTS UN NOTĀRS
229 YONGE ST.,
Room 203, EM 4-3141, Toronto

A. KERSON
IGAUŅU JURISTS
229 YONGE ST., Room 203,
EM 4-3141, vakaros MA 0141
Runā vāciski un krieviski

VAJADZĪGA
PĀRDEVĒJA
veikalā — 30 st. nedēļā.
Zvanīt EM 8-8525,
Toronto.

VAJADZĪGS
BŪVSTRĀDNIEKS
pie logu ielikšanas.
Zvanīt
Jansonam ST 8-3679.

MEKLĒJU
EGONU LIBERTU,
dzim. 1913. g.,
un
VALDI LIELAIS,
dzim. 1918. g.
Lūdz rakstīt: Alisei Salenieks, 320 Caroline St. S., Hamilton, Ont., Canada.

HIGH PARK rajonā izīrējams atsevišķs 4 istabu dzīvoklis ar virtuvi un vannu. Garāža. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā LE 5-7908, Toronto. (1244)

EGLINTON—BAYVIEW rajonā izīrējamas 2 nemēbelētas istabas ar virtuves lietošanu. Uz vēlēšanos garāža. Zvanīt MO 7065, Toronto. (1245)

CARLTON — PARLIAMENT rajonā izīrējama mēbelēta istaba vienai vai divām personām ar vārīšanas iespējām, vai atsevišķu virtuvi, uz vēlēšanos ar garāžu. Zvanīt WA 3-4842, Toronto. (1219)

IZĪRĒJAMA liela, saulaina mēbelēta istaba ar virtuves lietošanu. Zvanīt RI 5592, Toronto. (1266)

†

No dzimtenes pienākusi vēsts, ka moku ceļā Sibirijā miruši mūsu mīļie vecāki

KRISTAPS ERDMANIS, dzim. 1879. g. 24. februārī
ILZE ERDMNIS, **dzim. Goldmanis**, dz. 1881. g. 20. maijā

Es dziesmu par dzimteni pagalvī likšu . . .

Sēro:
Dēls, vedekla un mazbērni Austrālijā, meita un znots Kanadā.

APMEKLĒJIET MŪSU VEIKALUS HIGH PARK RAJONĀ
343 - RONCESVALLES AVE. - 231
Tel. LE 4-8974 Tel. LE 4-4645
Little Riga
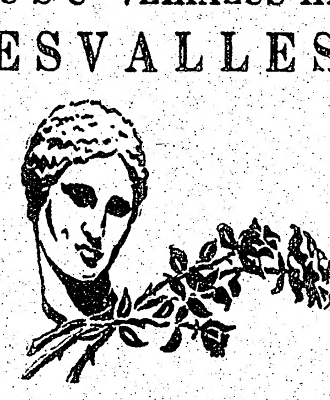
- Delikateses
- Cepumi, pārtika
- Latviešu grāmatas
JURIS DZEGUZE

VENUS
- Ziedi un ziedu sakārtojumi
- Latviešu keramika
- Ādas izstrādājumi
BIRUTA TĪRUMA

KIČENERAS - VATERLO
DAUGAVAS VANAGU NODAĻA
rīko š. g. 20. oktobrī, pl. 7-os vakarā, BARKELY SQUARE ZĀLĒ, 1405 King St. E., Kičenerā
4 GADU DARBĪBAS
ATCERES VAKARU
Programmā: 1) Svētku akts. 2) Priekšnesumi. 3) Saviesīgs vakars ar deju un rotaļām.
Pilna bufete, galdiņi. LABA DEJU MŪZIKA.
Laipni ielūdz:
Kičeneras-Vaterlo Daugavas Vanagu nod. saime.

LATVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave, pie Pape,
tel. HA 9911, Toronto
Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem ● Bagātīgā izvēlē griezti ziedi ● Podu puķes. ● Zaļumi un tropiskie stādi. Tautiski izstrādājumi. ● Keramika.
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus
Mēs piegādājam mājās

LA PĀRSTĀVIS ŅUJORKĀ (ASV)
- Pieņem jaunus LA abonementus
- Iekasē abonēšanas maksas
- Pieņem sludinājumus.
Adrese: Mr. A. LĀCIS,
101 Brightwater Court Brooklyn 35, N.Y. U.S.A.

GORDON TODD LIMITED
REALTOR
Lielākais māju pārdošanas birojs Hamiltonā. Mājas, uzņēmumi un farmas vislielākā izvēlē. Iemaksai sagādājam aizdevumus līdz $2.000,—.
Sazinieties ar latviešu pārstāvjiem!
O. IEVIŅŠ
V. TUKLERS
Tel. JA 8-6336
418 Main St., East, Hamilton
MEMBER of HAMILTON REAL ESTATE BOARD

BAZNĪCAS ZIŅAS

ŅUJORKA

Betlemes baznīcā, Third Ave un Pacific St. Brooklyn.

Jaunatnes diena svētdien, 21. oktobrī, pl. 3 p.p. gadskārtējais jaunatnes dievkalpojums Betlemes baznīcā. Māc. R. Zariņš, A. Ozols, sprediķos magistrs Visvaldis Klīve; ar solo dziesmām piedalīsies Jānis Klāvsons, pie ērģelēm Bruno Skulte.

Sanāksme jauniešiem pēc dievkalpojuma draudzes namā apm. pl. 5. Rakstnieka Nikolaja Kalniņa referāts, Jāņa Klāvsona dziesmas, jauniešu priekšnesumi, kopīgs azaids, dziesmas un rotaļas.

Reformācijas svētki un jauniešu iesvētc ar dievgaldu svētdien, 28. oktobrī, pl. 1 dienā Betlemes baznīcā, māc. R. Zariņš un A. Ozols. Dziedās draudzes jaukts koris, diriģents un ērģelnieks Bruno Skulte.

DETROITA

Detroitas, Mich., Sv. Pāvila ev. lut. draudzē.

ČIKĀGA

Čikāgas latv. ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W. Ferdinand St., svētdien, 21. oktobrī, pl. 11 dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds. Bērniem dievkalpojums pl. 10. Svētdienas skola no pl. 10,30—12,10.

Meivūdā (Ill.) svētdien, 21. oktobrī, pl. 3 p.p., Labā gana baznīcā, 6th Ave un Warren St krustojumā dievkalpojums un gaismas skati, māc. A. Rautenšilds.

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave, Chicago 51, Ill.

Dievkalpojumi Čikāgas ev.-lut latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu plkst. 3 pp.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. Pāvils Ķirsons, Meivūdā, Ill., tel. FI 3-2420.

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā plkst. 10.30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9 30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru pl. 7.30

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave. tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev.-lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības luterāņu baznīcā plkst. 2 dienā; bērniem plkst 1.15.

Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 328 S. Rose St., tel. 4-3255.

Kalamazū Ciānas luterāņu baznīcā, 523 Pine St., mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 13.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15

San Džosefā, Saron lut. baznīcā mēneša 3. svētdienā plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1.15.

Saginavas St. Paula Episkopālā baznīcā mēneša 2 un 4. svētdienā plkst. 15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCAs telpās, 120 W Lexington Ave.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S.E., Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 pp.

Svētdienas skolā nodarbības no plkst. 9.30-12.30.

Bērnu un jaunatnes dievkalpojumi katra mēneša pirmajā svētdienā.

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 2 pp. Faith ev.-lut. baznīcā — 1004 S. Layton Blvd., māc. J. Meisters. Svētdienas skola tai pašā laikā baznīcas telpās.

Mineapoles St. Paula latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 17th Ave. katru svētdienu plkst. 11 pr. p., māc. P Langīns.

DIEVKALPOJUMI KANADA

Prāv. A. Mitulis — 331 Argyle St. Port Arthur, Ont., tel. 4-0302

Māc. V. Sēfers, 659 Piccadilly St., London. Ont.

St. Katarīnē, 21. okt., pl. 3 p.p. Kristus bazn. Pļaujas sv. dievk.

Londonā, 28. okt., pl. 4 p.p. Trīsvienības bazn. dievk.

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331. Toronto sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu stūrī Tel WA 4-1563.

21. oktobrī dievkalpojums plkst. 4 p.p.

Svētdien, 28. oktobrī Sv. Andreja baznīcā Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojumā sprediķos mācītājs A. Voitkus. Dievkalpojuma sākums plkst. 11 rītā.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont. tel. LE 6-2510.

21. oktobrī, plkst. 4 pp. Sv. Trīsvienības baznīcā dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma Bēŗu kases pilnsapulce baznīcas sanāksmju telpās.

28. oktobrī, plkst. 4 pp. sv. Jāņa baznīcā Reformācijas svētku dievk. Pēc dievkalpojuma filmas „Mārtiņš Luters" izrāde bazn. sanāksmju telpās.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

21. oktobrī, plkst. 2.30 p.p. dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā.

28. oktobrī, plkst. 2.30 p.p. Reformācijas svētku dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā. Tūlīt pēc dievkalpojuma draudzes dāmu komitejas bazārs baznīcas zālē. Ieeja no Hamton Ave.

Māc. T. Avīks, 109 Emerson Ave tel. LE 2-6175, Toronto.

Māc. E. Pavasars, 209 East 38th St., Hamilton, Ont.

Hamiltonā latviešu draudzē, sv. Trīsvienības b-cā (18 Victoria Ave So).

21. oktobrī, plkst. 3,30 p.p. dievkalpojums bērniem; plkst. 4,00 p.p. dievkalpojums pieaugušiem.

Jaunatnes vecākās grupas stunda piektdien, 19. oktobrī, plkst. 6.30 vakarā, 113 Charlton Avenue, West.

Draudzes bībeles stunda ceturtdien, 25. oktobrī, plkst. 7,00 vakarā, 20 Carrick Avenue.

Jaunatnes jaunākās grupas stunda piektdien, 26. oktobrī, plkst. 6,30 mācītāja mājā.

Māc. Arturs Voitkus, 28 Austin Terrace, Toronto, tel. WA 5-1566;

Hamiltonā, Kristus ev. lut. draudzē dievkalpojumi notiks:

Svētdien, 21. oktobrī dievkalpojums plkst. 4.30 pp. Svētdienas skola plkst. 3.30.

Svētdien, 21. oktobrī pēc dievkalpojuma draudzes vakars. Mācītāja A. Voitkus priekšlasījums „Zeme, kur Kristus staigāja". Priekšlasījumu illustrēs gaismas bildēm.

Svētdien, 4. novembrī Reformācijas svētku dievkalpojums plkst. 4.30 pp.. Svētdienas skola plkst. 3.30 pp.

Māc. Edg. Jange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont., tel. — CE 2-2385.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont., tel OS 3-3284

Sadberijā, svētdien, 21. oktobrī, plkst. 15, Sv. Jāņa baznīcā (238 Pine St.) dievkalpojums.

Māc. Elmārs Caune (10127 - 124 Edmontonā

Māc. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave Winnipeg 9, Manitoba, tel. 42-5512 Vinipegas latviešu ev.-lut. sv. Krusta draudzē, sv. Pētera baznīcā Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREALAS

latviešu Trīsvienības ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek regulāri katru svētdienu Redeemer baznīcā 285 Clark Ave Westmontā. Sākums plkst. 1.30 pp., mācītājs A. Gaudiņš

TORONTO LATVIEŠU MISIONES dievkalpojumi notiek sestdienās, pl 8 vakaros. Svētdienas skola svētdienās 12 dienā, lūgšanas sapulces svētdienās 1 dienā. People Ch. 100 Bloor St. E., misiones namā, Park Road 14. tel. AM 1-4218.

TORONTO LATVIEŠU BAPTISTU draudzes kārtējie dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 4 pp Walmer Rd. angļu baptistu baznīcas telpās

Penmans
WARRANTED HIGH GRADE PENMANS KNIT-GOODS
"95" APAKŠVEĻA

To atmaksājas pirkt labās izturības dēļ, "95"—PENMANS augstākās kvalitātes apakšveļa: smalkie vilnas diegi dod īpašu izturību un siltumu. Tāpat 90 gadu prakse tās ražošanā garantē labu darbu . . . nevainojama valkāšanā, viegli mazgājama. Krājumā vīriešu un zēnu kombinētā veļa, krekli un bikses.
95-FO-6
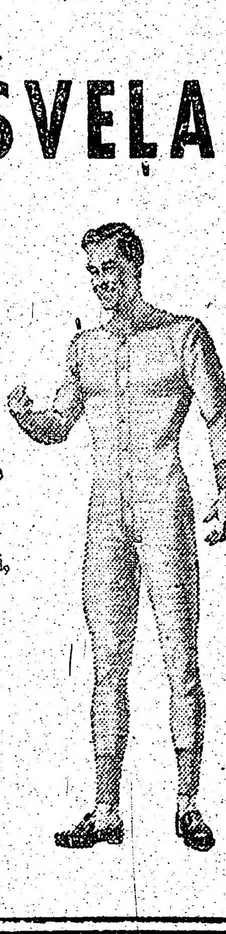
SLAVENS
kopš 1868.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtīt man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz .... uz ...... mēnešiem ar šādu adresi:
Mr., Mrs., Miss ....
Adrese: ....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $..........
.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lācis, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

TAUTIEŠI, UZMANIETIES, NEMAKSĀJIET KOMISIJU MĀJU PĒRKOT, KĀ TAS DAŽOS GADIJUMOS NOTICIS!

Mājas visos pilsētas rajonos! Palīdz aizdevumu sagādē

EDMUNDS UPMALIS

RI 1114 UNO MANKIN Real Estate 392 DANFORTH Ave

EGLINTON—CALEDONIA: 5 ist. bungalovs, Gaisa apkure, moderna virtuve, privāts iebraucamais ceļš, garāža, dārzs. Prasīts $8.900 ar $1.500 iemaksu.

DANFORTH—BROADVIEW: atsevišķa 6 istabu māja. Moderni izbūvēta virtuve, 2 saules istabas, liels pagrabs, dārzs. Prasītā cena $9.500. Izdevīgs pirkums!

JANE—BABY POINT: ļoti laba, dubultķieģeļu 6 istabu savrupmāja. Moderna plāksnēm izlikta virtuve, eļļas-ūdens apkure, vannas istaba ar dušu, dubultgarāža. Iemaksa $3.900, māja bez parādiem.

DUNDAS—SHUTER: tikai $8.500 prasīts par šo 8 istabu māju. Ļoti laba īres māja, tuvu satiksmei un veikaliem. Izdevīgi maksāšanas noteikumi, viena atklāta obligācija!

MT. PLEASANT RD. SOADEN: dubultķieģeļu atsevišķa 6 ist. māja. Eļļas-ūdens apkure, moderni izbūvēta virtuve, iebraucamais ceļš, garāža, dārzs. Prasītā cena $16.800.

PAPE—DANFORTH: pilnīgi jauna, moderni izbūvēta atsevišķa dubultķieģeļu 10 istabu māja. Divi piecistabu dzīvokļi, katram atsevišķa ieeja. Iemaksa $7.000. Lielas istabas, tuvu satiksmei un veikaliem.

PAZIŅOJUMS MĀJU ĪPAŠNIEKIEM

Visiem Toronto pilsētas Elektrības iestādes darbiniekiem, kuri apkalpo namsaimniekus Elektrības iestādes uzdevumā, jānēsā oficiālā pazīšanas zīme.

Augšā ir parādīta pazīšanas zīme, kas jānēsā visiem elektrības skaitītāju nolasītājiem, kā arī citiem Elektrības iestādes darbiniekiem, kuri tiesīgi pārbaudīt skaitītājus vai citas sabiedrības ierīces.

Ja kāds vēlas Toronto Elektrības iestādes uzdevumā ieiet jūsu mājā, jums, pirms viņu ielaižat, jāuzprasa oficiālā pazīšanas zīme.

Šis sludinājums ievietots jūsu aizsardzībai

uz

Toronto Hydro-Electric System

14 Carlton Street

pasūtinājumu.

AICINĀJUMS

ZIEDOT J. NIEDRAS FONDAM

Latviešu saimnieciskо darbinieku apvienība Kanadā nodevusi LNAK Kultūras un izglītības nozares rīcībā $20.00 ar norādījumu, naudu izlietāt nelaiķa operdziedoņa Jāņa Niedras kapakmens vai piemiņas zīmes fonda radīšanai. Nauda ir atlikums no Saimnieciskо darbinieku apvienības rīkotā Jāņa Niedras koncerta pagājušajā mēnesī Toronto, kurā nelaiķis pats slimības dēļ piedalīties vairs nevarēja.

LNAK Kultūras un izglītības nozare ar pateicību pieņēmusi ziedojumu, ar šo aicina arī pārējās latviešu organizācijas un privātpersonas sekot šim cēlajam paraugam.

Ziedojumi iemaksājami LNAK kasierim K. Priedītim, sūtot uz šādu adresi: Latvian National Federation in Canada, P.O. Box 285, Terminal A, Toronto, Ont. Canada. Uz aploksnes vai pavadrakstā lūdzu atzīmēt: Jāņa Niedras piemiņas zīmes fondam.

A. Voitkus.

LNAK Kultūras un izglītības nozares vadītājs.

PAZĪŠANAS ZĪMES

Lai novērstu domstarpības, kas bieži atgadās Toronto Elektrības iestādes darbinieku un namsaimnieku starpā, kad pēdējie vaino šīs iestādes darbiniekus dažādās nelikumībās, kas vienu otru reizi tiešām bijušas pamatotas, Toronto elektrības iestāde iekārtojusi speciālas pazīšanas zīmes visiem tiem darbiniekiem, kuri tiesīgi izdarīt skaitītāju un citu elektrības ierīču pārbaudi. Katrā gadījumā ielaižot šīs iestādes darbiniekus mājās vai dzīvokļos, jāuzprasa pazīšanas zīme. Ja attiecīgais darbinieks nevar šo zīmi uzrādīt, namsaimniekam vai dzīvokļa turētājam ir tiesība atteikties šādu personu ielaist. Ar to pa daļai būs pasargāti namsaimnieki pret event. nelikumībām, jo līdz šim namsaimniekam nebija iespējams kontrolēt, vai attiecīgais darbinieks, kas parasti ienākdams piesaka „Hydro", tiešām arī ir Elektrības iestādes darbinieks, vai kāds cits, kas savtīgos nolūkos mēģina iekļūt mājā vai dzīvoklī. Protams, daudzi vecie namsaimnieki iestādes darbiniekus pazīst personīgi, jo tie gadu no gada apkalpo savus klientus. Bet jaunajiem māju īpašniekiem šie darbinieki bija sveši. Tiem nebija iespējams pārbaudīt, vai tiešām attiecīgā persona ir Elektrības iestādes ierēdnis. Ar pazīšanas zīmēm tas tiks novērsts: to uzrādītājus bez bažām var ielaist savās mājās, jo gadījumā, ja attiecīgais darbinieks izdarītu kādu nelikumību, par to var sūdzēties pilsētas Elektrības iestādē.

LATVIEŠU STENDS KANADAS BŪVUZŅĒMĒJU IZSTĀDĒ

15. oktobrī Toronto atklāja Kanadas nacionālās būvuzņēmēju apvienības izstādi 12 Shuter ielā (pretim Maseja zālei). Izstādē ar atsevišķu stendu piedalās arī latviešu būvuzņēmēji (sk. attēlu). Skate atvērta līdz 27. oktobrim ik dienas no pl. 10—6, bet pirmdienās, trešdienās un piektdienās līdz pl. 10 vakarā.

J. Kreiļa foto

ORDEŅI UN TITULI

Septembra mēnesī ar spožām parādēm, uguņošanu un citādiem skaļumiem Lichtenšteina atzīmēja savus 150 gadu dibināšanas un pastāvēšanas svētkus. Lichtenšteinā ir apmēram 14.000 iedzīvotāju; savu neatkarību tā ieguva 1806. gadā ar Napoleona atbalstu. Sakarā ar ievērojamo jubileju, plīvojot zili-sarkanajiem Lichtenšteinas valsts karogiem, lichtenšteiniešiem nepiedzīvotā daudzumā piešķirti Nopelnu krusti un izdalīti padomnieku tituli. Daudzi Lichtenšteinas ordeņi tikuši arī kaimiņvalstu vadošajām personām.

NEMIERI . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

Protams, arī žīdiem ir neizpētāmu iemeslu patika (vai teiksmainie žīdu sapņi par Izraēlas lielvalsti un pasaules varu?) laiku pa laikam sarīkot bruņotas „ekskursijas" arābu valstu teritorijās. Taču parasti gan ir tā, un varbūt arī tuvāk patiesībai, ka, vajājot iebrukušos beduīnus vai fanātiskos trimdinieku terroristus, Izraēlas armijas atmaksas soda ekspedīcijas (kā nesen Jordānā) ne vien tuksnešaino robežu „pārskatīšanās" dēļ iebrūk dziļi arābu valstu teritorijās, kas rada dažreiz diezgan nopietnas kaujas saskarsmes ne vien ar robežsargiem, bet arī ar regulārajām arābu valstu karaspēka daļām. Dabiski, ka visos šajos žīdu un arābu indiāņu parauga slaktiņos abas puses pastrādā tiešām ievērības cienīgus briesmu darbus, un šiem notikumiem tad arī seko vienas vai otras puses, skaļu lāstu pavadīti, draudi pretinieka valsti vai valstis izdzēst no pasaules kartes. Un lāstos, kā arī draudēšanā kā žīdi, tā arābi ir nepārspējami . . . Tā kā no vienas puses pašreizējā Ēģiptes diktātora Nasera sapņojumu par arābu imperiju savtīgu pasaules iekarošanas plānu dēļ atbalsta Padomju Savienība un no otras puses savu saimnieciskо interešu dēļ Rietumvalstis Ēģiptes vājināšanai atbalsta (un nākotnē vēl vairāk) Izraēlu, tad nav izslēgta iespēja, ka žīdu un arābu ļembasti drīz ne vien sagādās pasaules laikrakstiem pirmo lappušu vietu, bet var arī pārvērst leģendāros Nāves jūras apkārtnes tuksnešus par Trešā pasaules kara aizdegšanās vietu.

V. Akacis

Sarīkojumu kalendārs Toronto

20. oktobrī Mednieku un makšķernieku sezonas atklāšanas balle.
28. oktobrī pēc dievkalpojuma Sv. Barnaba baznīcas zālē 361 Danforth Ave (ieeja no Hamton Ave.) Austrumu draudzes dāmu komitejas bazārs.
3. novembrī ALT Ņujorkas ansambļa viesizrāde.
9. novembrī TLB TLSK Mārtiņu vakars Columbus zālē.
10. novembrī Latviešu saimnieciskо darbinieku apv. gada svētki.
10. novembrī sv. Miķeļa katedrāles zālē LKKKC saviesīgs vakars.
24. novembrī dubultkvartota „Kalvis koncerts Parkdale College.

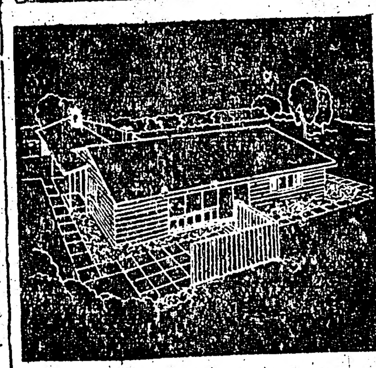

ARNOLDS BĒRZIŅŠ

REAL ESTATE

INSURANCE • MORTGAGES

316 Harbord St., tel. LE 4-8447, Toronto

Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario.

— Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. — Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas, slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.

Pārstāvji:

V. SKUJA,

J. VEISS, E. MIĶELSONS

FARMAS:

HUGO OZOLIŅŠ,

Tel. 282 GRAND VALLEY

HANSS KAROSA . . .

(Pārnesums no 5. lpp.)

tad pēc pāris gadiem pāriet uz Nirnbergu un īsi pirms Pirmā pasaules kara uz Mincheni. Kara laikā, kā bataljona ārsts, pārstaigā Karpatu kalnus un dienvidaustrumu Eiropu.

Ārsta prakse un kara gadi dod bagātīgu vielu: Karosa var skatīt izdzīvi objektīvā un subjektīvā izpratnē. Taču viņš paliek veselās esmes uztvērējs, ko apliecina visi viņa darbi, jo tie tik ļoti saauguši ar autora paša dzīvi un pārdzīvojumiem. Viņa radītie tēli ir arvien dzīvā saskarē ar reālo cilvēku — augstākās kārtības atziņēju. Karosa paliek atstatu no visiem pārsteidzīgajiem modernajiem strāvojumiem, viņā valda Goetes gars un sirds draudzība ar Rilki, Hofmanstālu un Stefanu Cveigu. Tā ir vāciu klasiķu jaunā paaudze, kurai var pieskaitīt arī Hansi Karosu kā līdzvērtīgu. Karosa nenoliedza jauno strāvojumu un modernās sasensības gaitu, jo tikai tādā veidā iespējama jaunrade un kultūras pastāvēšana, bet viņš arī neatmeta vecās mūžīgās patiesības, kas nepieciešamas cilvēka eksistencei un atpestīšanai. Tāpēc īpaši pilsoniskajās aprindās Karosa bauda sevišķu atzinību un ievērību. Karosa centās izvairīties no visiem nevajadzīgiem konfliktiem un iet iespējami taisnu ceļu. Hitlera valdīšanas laikā viņš nebrauca trimdā, bet mēģināja palīdzēt savai tautai, cik spēdams. Šo cīņas periodu rakstnieks atstāsta darbā „Nevienādas pasaules", kas tomēr īsti nepārliecina, jo līdz ar politisko pieskaņu zūd mākslinieciskā vērtība.

Ārsta prakses ilgākie periodi bija Minchenē un pēdīgi Zēštetenē pie Donavas. Dzīves pēdējos gadus K. pavadīja, nododamies tikai rakstniecībai, Rittšteigā, pie Pasavas. Rakstnieks saņēma nedalītu atzinību par savu stāju un mākslas darbiem, ko apliecina piešķirtās godalgas: Cīriches Gottfrīda Kellera godalgu 1931. gadā, kā pirmais Minchenes pilsētas dzejnieku godalgu 1928. gadā, Frankfurtes Goetes godalgu 1938. gadā un San Remo godalgu 1939. gadā. Bez tam rakstniekam piešķirts filozofijas goda doktora tituls Ķelnes un Minchenes universitātēs 1948. gadā. Šī gada 12. septembra naktī ir pārtrūcis lielā cilvēces labdara dzīvības nervs.

Arī latviešu lasītājiem Karosas vārds labi pazīstams, kaut vai no vācu okupācijas laikā izdotā Karosas romāna Ārsts Gions, ko uzņēma ar lielu interesi toreiz trūcīgajā grāmatu tirgū. Karosu saistīja arī cieša draudzība ar mūsu populāro rakstnieci Zentu Mauriņu, ko liecina viņa ievadvārdi Mauriņas grāmatās. Abiem rakstniekiem kopēja dziļa intuitīva pasaules uztvere, abi piepilda šīszemes gaitas franciskāniskā ideāla zīmē. Karosas ceļš jau noiets . . .

KAROSA — VALODAS VEIDOTĀJS

Katrs rakstnieks cenšas dot iespējami pilnīgāku valodas mākslas darbu, kur lietu un ideju meti cilvēka gara iedirbē rod pilnību un pieņem konkrētu valdzinātāju veidu valodā. Tā tad arī ir valodas burvība, kas aizrauj lasītāju un rakstniekam piešķir vienreizības zīmogu. Karosas valodas meistarība vispilnīgāk atklājas viņa bērnības un jaunības tēlojumos un vispār tajos darbos, kuri zināmā mērā atrodas autobiografiskā zīmē. Brīvās imaginācijas darbos, rakstniekam, šķiet, dažkārt aptrūkst elpas, lai notikumus un iekšējo cīņu saskaņotu ciešā vienībā („Ārstā Gionā" un „Nogatavojušās dzīvības noslēpumos").

Karosas valoda veidojas Goetes ietekmē un dzīves gudrībā. Viņa tēlotie notikumi arvien atrodas resp. ir bijuši ar rakstnieka dzīvi kaut kādā kopsakarībā, ko rakstnieks cenšas novest zināmā simboliskā notikumu kopsakarībā un atblāzmā. Rakstnieks rāda dzīves tumšo pusi un daimonisko smagumu dvēselē, kas tomēr cilvēka vērtību pārvērtēšanas svaru kausos nespēj nospiest pie zemes viņa labās domas un tieksmes sasniegt cilvēkam noliktās kārtības atjaunošanu. Tā Karosa kļūst par padevīgu mūžīgo likumu un kārtības atziņēju arī pašreizējā krizes laikmetā, jo labais cilvēkā nav mazinājies, vienīgi no tā novērsa cilvēka uzmanība.

Liekas, Karosas dzejas būs viņa ievērojamākais mantojums nākotnei; jo tikai dzejā radošā personība īsti atklājas pilnībā. Dzejās redzam Karosas cīņu ar šī gadu simta strāvojumiem un jauno laiku kaitīgo iedirbi uz cilvēka gara dzīvi vispār. Dzejnieks grib ieslēgties savā pasaulē, lai skaļā pasaule viņu netraucētu. Karosa bija dzejnieks šī vārda vecajā vai Goetes izpratnē, vai citādi izsakoties, viņš bija klasisko tradiciju nesējs. Karosa iesāka kā dzejnieks, un arvien no jauna atgriezās dzejas pasaulē, kad sirds gribēja atrast mieru. Karosas dzejā vēl atskan dažas romantikas stīgas, kas katram īstam dzejniekm dod iejūtu. Tas ir tālais platoniskais radošā erosa dzejas ideāls, kas nepieciešams dzejnieka dvēseles spēku kāpināšanai un iekšējā garīguma pilnbriedumam. Tas ir Rilkes atbrīvotājas mīlestības ideāls, ko Karosa sauc par „jaunās cilvēces traģisko valodu" un dvēseles ievirzi visai totālai cilvēka šīszemes eksistencei.

Karosa dega ar iekšēju, dziļu, klusu liesmu, un tāpēc izstaroja pastāvīgu siltumu. Un vēl ilgi neminamas paaudzes iegriezīsies pie viņa sasildīties; šai gara intensivitātē var iesilt katra atsaucīga sirds.

„Morgen werden viele Sterne scheinen, Morgen wirst du nach mir weinen Und ins tote Fenster spaehn" . . .

Alberts Spoģis

APKĀRT ZEMES LODEI

● Kāda Londonas sieviešu ārsta uzgaidāmajā telpā izlikts šāds uzraksts: „Cienījamās pacientes! Nav nozīmes, ja jūs man noslēpjat piecus vai desmit gadus no patiesā vecuma. Tas tikai nelabvēlīgi ietekmē diagnozi. Diskrēcija gadu ziņā garantēta."

● Pēc franču policijas datiem redzams, ka ekvatoriālajā Āfrikā atkal pieaudzis pēdējos gados gandrīz izskaustais kanibālisms. Trijos pēdējos mēnešos ar baigām ceremonijām iedzimtie tur katlos izvārījuši un apēduši vismaz 12 baltos cilvēkus — ceļotājus.

● Malagas cietumā ieslodzīts kāds ielaušanās zādzību speciālists, kurš atrašanos aiz restēm stoiskā mierā atzīst par „sava amata nelaimi", bet viņš kļuvis ļoti dusmīgs, cietumā lasot Tanžēras laikrakstu „Espana". Tanī bijis rakstīts, ka pirms kāda laika kādā Tetuānas veikalā ielauzies zaglis un pievācis milzu vērtības. Tā kā garnadzis bijis „godīgs zaglis", tad viņu smagi apvainojis cietušā „negodīgums". Zaglis rakstījis laikrakstam šāda satura vēstuli, kas arī iespiesta: „Ir tiesa — es ielauzos tajā nabagmājas bodē. Bija pavisam vienkārša lieta, pietika ar nelielu lauznīti, bet nav tiesa, ka esmu pievācis preces un naudu laikrakstā minētajos apmēros. Patiesība ir tāda, ka veikalā bija tikai pusducis lētu pulksteņu un appelējušā kasē 1400 pezetu. Es protestēju pret godīga zagļa launprātīgu apvainošanu".

● Kādā britu policijas izdevumā, kurā norādīts, kā izsargāties no naudas skapju uzlaušanas, starp citu ieteikts slēdzeņu slepenajam kodam nekad neizvēlēties sava tālruņa, mājas numuru vai dzimšanas datumu. Naudas skapju mūķētāji šos ciparus vai to kombinācijas vienmēr izmēģinot vispirms. Izdevumā lasāms, ka angļu slepenā dienesta darbinieki Otrā pasaules kara laikā tā ar ļoti labiem panākumiem atvēruši daudzus vācu slepeno dokumentu seifus, jo to slēdzeņu slepenajos kodos parasti bijis Adolfa Hitlera dzimšanas datums.

SPORTS

RIETUMNIEKI PROTESTĒ

Lai gan būtu jāraksta par brāļu Pētersonu jaunajiem panākumiem šīgada Britu Kolumbijas meistarsacīkstēs Vankuverā, esmu spiests uzņemties aizstāvja lomu Upenieka un brāļu Pētersonu Ko. resp. Rietumpiekrastes vieglatlētiem tad, kad tiek apšaubīta viņu latviskā sportistu stāja un neticības ēna uz jau sen sasniegtajiem rezultātiem.

Šobrīd es nezinu, vai laikraksta Latvija Amerikā sporta nodaļā iespiestā raksta „Trimdas vieglatlētu starti" autors ir aktīvs sportists, kas rakstījis aiz nenovīdības, vai arī analfabēts vieglatlētikā. Tomēr var apbrīnot viņa gaišreģa spējas pārzināt tik labi visu notikumu apstākļus no Toronto līdz Sietlai un Losandželosai, jo citādi viņš neuzņemtos apgalvot, ka Rietumu sportistiem bija kāda izvēle starp braucienu uz latv. meistarsacīkstēm Čikāgā un olimpisko kandidātu izlases sacīkstēm Losandželosā.

Turklāt maijā un jūnijā sasniegtos trimdas rekordus viņš patvarīgi pārskaitījis uz vēlāku laiku resp. laiku pēc atgriešanās no Losandželosas, un rezultātā rakstā radies ļoti skaists sākums teikumam: „Atgriezušies Sietlā, tie sāka gāzt vienu trimdas rekordu pēc otra, u.t.t., kaut arī īstenībā pēc tam nav pārspēts vēl neviens rekords."

Patiesības labā jāpiezīmē, ka Modris un Atis Pētersoni līdz š. g. 29. jūnijam atradās aktīvā dienestā un pēdējo nedēļu pavadīja Fort Ordā apm. 300 jūdžu no Losandželosas. Tas izslēdza jebkuru iespēju, varbūt tikai lidmašīnu ieskaitot, ierasties Čikāgā uz latviešu meistarsacīkstēm. Nevienam no Vidējo valstu vai Kanadas sportistiem par nepiedalīšanos minētajās sacīkstēs nav izteikts pārmetums tik nepelnīti un tik apvainojošā veidā kā mums, rietumniekiem, kaut arī mums pat izdevīgākos apstākļos būtu jārēķinās ar vismaz divreiz lielāku laika zaudējumu un tikpat reiz lielākiem materiālajiem upuriem kā pārējiem sportistiem.

Sporta darbinieki, kā Aleksandrs Celms, Harijs Mindenbergs, Arnolds Aizstrauts u.c., kurus jau pazīstam no brīvās Latvijas laikiem, pēc raksta autora domām, ir kļuvuši vai nu par sīkiem krāpniekiem vai arī galīgiem neprašām rīkoties ar pulksteņiem un starta pistoli, kaut arī tanī pašā laikā Arnolds Aizstrauts ir bijis galvenais laika tiesnesis ASV pieccīņas meistarībā un citās amerikāņu sacensībās.

Mūsu pašreiz trimdas labākais vieglatlēts Modris Pētersons un viņa rezultāti ir bijuši par iemeslu ne vienam vien uzbrukumam, kura mērķis ir bijis sports vai arī pats sportists. Arī šoreiz tiek apšaubīts viņa 10.8 sek. sasniegums 100 m skrējienā, kuru viņš paveica 1954. g. Tanī pavasarī Modris vairākkārt skrēja 100 jardus pret 9.8 sek. vīriem, vienam no tiem Hillam (labākais sasniegums 1954. g. 9.6 sek.) šādā 9.8 sek. skrējienā zaudējot par krūšu tiesu.

No kura laika Vilsones sasniegums Čikāgā ir visu mūsu vieglatlētu rezultātu gals un sākums vai, pareizāki sakot, mēraukla. Ir fakts, ka Dērmane 60 m skrēja 8.2 sek. pirmoreiz savā dzīvē, bet tikpat kails ir arī fakts, ka, nekad viņa, kopš dzīvo Sietlā, nav skrējusi vājāk par 8.5 sek. 60 m skrējiens nav vienīgā disciplīna, kurā rietumu sportisti būtu izcīnījuši meistartitulu, ja tikai šīs sacensības būtu notikušas tanī pašā laikā kā divas iepriekšējās un, proti: augusta beigās vai septembra sākumā, resp. īsi pirms skolas gada sākšanās.

Patiesi ir grūti vārdos izteikt to sajūtu, kas rodas, kad pēc gadiem ilga un neatlaidīga darba, kurā ielikts bezgala daudz stundu un noskrieti jūdžu tūkstoši, sasniedzot kaut cik pieņemamus rezultātus, kāds met tiem virsū neticības dubļus. Es nezinu, kam minētais raksts resp. tā autors gribējis pakalpot.

Kazimirs Upenieks.

EDMARS MEDNIS ATKAL VED

12 izcilu šachistu turnīrā Edmars Mednis pēc 4 kārtām izvirzījies 3. vietā, ar 2,5:1,5 punktiem. Pirmās divi vietās atrodas lielmeistars Reševskis un Feuerstīns. Vēl jāspēlē 7 kārtas, bet pēdējā kārtā Edmars cīnīsies ar Reševski. Turnīrs norit Ņujorkas galvenajos šacha klubos (Maršala un Manhetenas), un tam prese un sabiedrība veltī lielu vērību.

Otrā kārtā Edmars Mednis 28 gājienos pieveica Mičiganas valsts čempionu D. Bernsu, kas ASV vec. meistaru klasifikācijā ieņem 4. vietu. Pērn šis Rozenvalda trofejas turnīrs notika Ziemassvētku brīvlaikā, bet nu tas sarīkots tādā laikā, kad Edmaram ļoti intensīvi jāmācās.

Dr. MICHAEL BALKANI
speciālists sieviešu slimībās un dzemdību palīdzībā
202 ST. CLAIR AVE pie Avenue Rd., Toronto, pieņem slimnieces
Tel. WA 1-9632 un HU 8-7841

Visu jūsu daiļumam sniedz
ELZA PĒRKONE
Amaryllis Cosmetological Institute
61 Charles St., W., Toronto, WA 1-9011.

POLIO POTE
dabūjama GALDIŅA APTIEKĀ,
19 St. John's Rd., Toronto, tel. RO 2-9513.

GREGORY CHARLAP
B.A.M.Sc., M.C.L.
ADVOCATE, BARRISTER and SOLICITOR
Biedrs pie augstākās tiesas, runā vācu un slavu valodas
Birojā UN 6-8791 MONTREAL, P.Q., Mājās AT 1858
University Tower Bldg., 660 St. Catharine St. W., Room 604

BEIDZOT KAŽOKĀDU JAKAS!
Pārbaudīts gabardīns, bebrādas apkakle brūnā krāsā, šķērēta baltas ādas iekšpuse, vatētas piedurknes — uz Krieviju (ieskaitot Pad. Sav. muitu) $11.69
plūs atļaujas u. c. izd.

GARIE ZĀBAKI

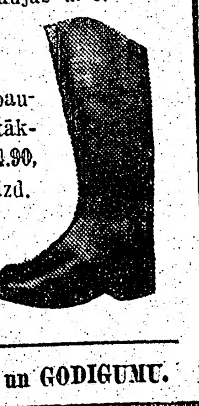

Melni, izturīgi, labi ģērētas teļādas zābaki, pārbaudīti, biezas dubultzoles. Ļoti piemēroti lauku apstākļiem — uz Krieviju (iesk. Pad. Sav. muitu) $14.90,
plūs atļaujas u. c. izd.

WESTERN OVERSEAS AGENCIES TRAVEL SERVICE
499 Main Street, Winnipeg, Canada.

"FREGETA OF LONDON" GARANTĒ KĀRTĪBU un GODĪGUMU.

SVĒTDIEN, 21. OKTOBRĪ, PLKST. 2 P.P.
DV - KALEVS (IGAUŅI)
KONTINENTĀLLĪGAS OTRĀ SPĒLE
MILLEN STADIONĀ (Broadview-Danforth)
Ieeja 50 c. VISI LAIPNI IELŪGTI